

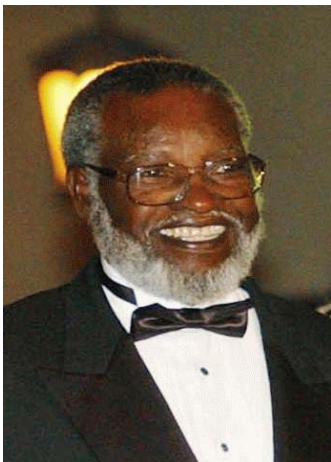
คู่มือการลงทุน/การทำธุรกิจใน สาธารณรัฐนามิเบีย

บทที่ 1 บทนำ

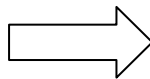
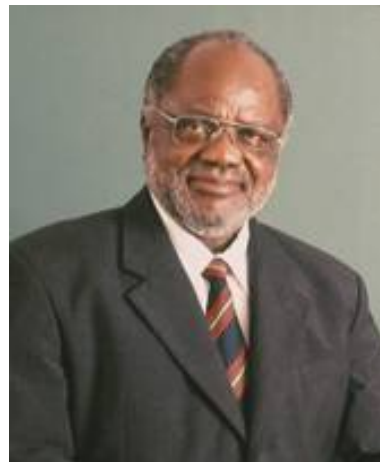
ประเทศนามิเบียได้รับเอกราชจากแอฟริกาได้อย่างเป็นทางการ เมื่อปี 2533 ภายใต้การนำของกลุ่ม South West Africa People's Organization (SWAPO) ซึ่งต่อมาได้ก่อตั้งเป็นพรรคการเมือง โดยมีผู้นำพรรค คือ นายแซม นูโจมา ได้เข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีของประเทศและครองตำแหน่งจนถึงปี 2548 ก่อนที่จะมีการสืบทอดตำแหน่ง โดย นายฮิลฟีเกปูเย โปฮัมบา จากพรรคเดียวกัน ทั้งนี้พรรค SWAPO เป็นพรรคการเมืองที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ และยังคงได้รับความนิยมจากประชาชน โดยในการเลือกตั้งประธานาธิบดีเมื่อปี 2552 พรรค SWAPO ได้รับคะแนนเสียงมากกว่าร้อยละ 75¹

รูปภาพที่ 1: ผู้นำที่สำคัญของประเทศนามิเบีย

นายแซม นูโจมา (2533-2548)

นายฮิลฟีเกปูเย โปฮัมบา (2548-ปัจจุบัน)

ที่มา: wikimedia.org

¹ คณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งนามิเบีย (Electoral Commission of Namibia) <http://www.ecn.na/Pages/home.aspx> ข้อมูล ณ วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ.2553

เศรษฐกิจประเทศนามิเบียมีเสถียรภาพ อีกทั้งเป็นประเทศที่มีแหล่งทรัพยากรมาก เช่น แร่ยูเรเนียม เพชร ทอง ตะกั่ว ทองแดง เป็นต้น ประเทศนามิเบียมีระบบเศรษฐกิจแบบเสรี แต่รัฐยังคงมีบทบาทสำคัญในการควบคุมอุตสาหกรรมบางส่วน เช่น อุตสาหกรรมเหมืองแร่ โดยกำหนดนโยบายการลงทุน หรืออัตราภาษี และระบบสาธารณูปโภค ผ่านรัฐวิสาหกิจ เศรษฐกิจบางสาขาได้รับการพัฒนาและมีความเป็นสากล แต่ประชากรชาวนามิเบียส่วนใหญ่ยังคงพึ่งพาการเกษตรในการดำรงชีพ นอกจากนี้ เศรษฐกิจนามิเบียมีความเกี่ยวพันอย่างแน่นแฟ้นกับเศรษฐกิจประเทศแอฟริกาใต้ซึ่งเป็นคู่ค้าที่มีความสำคัญมากที่สุด

ภายหลังการได้รับเอกราช รัฐบาลมีนโยบายสำคัญเพื่อแก้ไขความเหลื่อมล้ำทางชนชั้นของสังคมระหว่างชาวผิวดำที่เคยถูกเอารัดเอาเปรียบ และผู้ครองที่ดินในประเทศส่วนใหญ่ที่เป็นชาวผิวขาว โดยให้มีการจัดสรรที่ดินใหม่ซึ่งรัฐบาลกดดันให้ผู้ครองที่ดินมาเจรจาขายที่ดินคืนให้รัฐ และในบางกรณีได้บังคับให้มีการเวนคืนที่ดิน ปัญหาทางสังคมที่สำคัญอีกประการ คือ การที่ประชากรประเทศนามิเบียมีการติดเชื้อ HIV ค่อนข้างมาก ซึ่ง ณ สิ้นปี 2551 มีสัดส่วนประชากรกว่าร้อยละ 9 ที่มีเชื้อ HIV²

ประเทศนามิเบียเป็นประเทศที่มีระบบการคมนาคมขนส่งและสาธารณูปโภค ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของการลงทุนค่อนข้างทันสมัยและสมบูรณ์ เนื่องจากประเทศแอฟริกาใต้ได้วางรากฐานไว้สมัยที่ยังเป็นเมืองขึ้น นอกจากนี้ ยังมีท่าเรือน้ำลึกทันสมัยที่ WALVIS BAY มีถนนเชื่อมโยงเมืองสำคัญๆ และประเทศใกล้เคียง เช่น ประเทศแอฟริกาใต้ บอตสวานา และังโกลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เส้นทาง Tran-Kalahari, Tran-Capriivi ที่เชื่อมโยงเมืองกับท่าเรือสำคัญชายฝั่งมหาสมุทรอินเดียของประเทศโมซัมบิก คือ MAPUTO และเชื่อมโยงกับเมืองธุรกิจสำคัญของประเทศแอฟริกาใต้ คือ โจฮันเนสเบิร์ก ทำให้การคมนาคมขนส่งระหว่างประเทศนามิเบีย และประเทศใกล้เคียงมีความสะดวกรวดเร็ว

² <http://www.avert.org/africa-hiv-aids-statistics.htm> ข้อมูล ณ วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2553

รูปภาพที่ 2: แผนที่ประเทศนามิเบีย

ที่มา: <http://www.travlang.com/factbook/geos/wa.html> ข้อมูล ณ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2553

1. **ที่ตั้ง/ขนาดพื้นที่:** 825,418 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของทวีปแอฟริกา มีพรมแดนติดต่อกับประเทศแอฟริกาใต้ อังโกลา แซมเบีย บอตสวานา และมหาสมุทรแอตแลนติก
2. **ภูมิอากาศ:** แห้งแล้ง และกึ่งแห้งแล้ง
3. **เขตเวลา:** ช้ากว่าประเทศไทย 6 ชั่วโมง (GMT+1.00)
4. **เมืองหลวง:** กรุงวินด์ฮุก (Windhoek)
5. **เขตการปกครอง:** แบ่งเป็น 13 แคว้น
6. **ทรัพยากรธรรมชาติ:** เพชร ตะกั่ว สังกะสี ดีบุก เงิน ทังสแตน ยูเรเนียม ทองแดง
7. **ประชากร:** 2.2 ล้านคน (ปี 2551)
8. **เชื้อชาติ:** ผิวดำร้อยละ 87.5 ผิวขาวร้อยละ 6 ผิวผสมร้อยละ 6.5 กวาร์ร้อยละ 50 ของประชากรเป็นชนเผ่า Ovambo ร้อยละ 9 เป็นชนเผ่า Kavangos ร้อยละ 7 เป็นชนเผ่า Herero ร้อยละ 7 เป็นชนเผ่า Damara ร้อยละ 5 เป็นชนเผ่า Nama ร้อยละ 4 เป็นชนเผ่า Caprivian ร้อยละ 3 เป็นชนเผ่า Bushmen ร้อยละ 2 เป็นชนเผ่า Baster และร้อยละ 0.5 เป็นชนเผ่า Tswana³
9. **ภาษาราชการ:** ภาษาอังกฤษ และมีภาษาท้องถิ่น ได้แก่ Oshivambo, Herero และ Nama ประชากรบางส่วนสามารถใช้ภาษาเยอรมันได้ เนื่องจากพื้นที่ประเทศนามิเบียเคยอยู่ภายใต้การปกครองของประเทศเยอรมนีระหว่างปี 2427 จนถึงช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1
10. **ศาสนา:** คริสต์ร้อยละ 80 ความเชื่อดั้งเดิม 10 อิสลามร้อยละ 3 และไม่ระบุประมาณร้อยละ 7
11. **สกุลเงิน:** เหยือนามิเบีย (NAD)

³ สถิติทางสังคมจาก US Department of State - <http://www.state.gov/> ข้อมูล ณ วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2553

12. อัตราแลกเปลี่ยน: 7.265 เหยียดนามิเบีย / ดอลลาร์สหรัฐฯ (ปี 2553),
13. ระบบการปกครอง: ประชาธิปไตยแบบสาธารณรัฐ มีประธานาธิบดีเป็นประมุขของรัฐและหัวหน้าฝ่ายบริหาร โดยมาจากการเลือกตั้งทั่วไป อยู่ในตำแหน่งคราวละไม่เกิน 5 ปี และจำกัดไม่เกิน 2 สมัย⁴
14. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP - PPP): 14.02 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ปี 2552)⁵
15. การขยายตัวทางเศรษฐกิจ (GDP - real growth rate): ร้อยละ 3.3 (ปี 2551)⁶
16. รายได้ประชาชาติต่อหัว (GDP Per Capita-PPP): 6,457 ดอลลาร์สหรัฐฯ (ปี 2552)
17. อัตราเงินเฟ้อ (Consumer Price Index): ร้อยละ 10.3 (ปี 2551)
18. สัดส่วนแรงงาน- แบ่งตามอาชีพ: ภาคเกษตรร้อยละ 47 อุตสาหกรรมการผลิตร้อยละ 20 และภาคบริการร้อยละ 33
19. อัตราว่างงาน: ร้อยละ 35-50 (ปี 2552)⁷

⁴ ยกเว้นในกรณีของประธานาธิบดี นูโจมา ซึ่งได้มีการปรับแก้รัฐธรรมนูญเป็นกรณีพิเศษเพื่อให้เขาสามารถลงแข่งเลือกตั้งประธานาธิบดีได้เป็นสมัยที่ 3 เมื่อปี 2542 โดยใช้เหตุผลว่าการรับตำแหน่งครั้งแรกของเขามีได้มาจากการเลือกตั้ง

⁵ World Development Indicators Database ข้อมูล ณ วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2553

⁶ <http://www.africaneconomicoutlook.org/en/countries/southern-africa/namibia/> ข้อมูล ณ วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2553

⁷ ข้อมูลจากการสำรวจภาคสนาม นามิเบียไม่มีการสำรวจอัตราการว่างงานอย่างเป็นทางการ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการในภาคธุรกิจบางรายคาดว่า อัตราการว่างงานน่าจะอยู่ที่ร้อยละ 35 ในขณะที่การให้สัมภาษณ์ของนักการเมืองรายหนึ่งระบุว่าอัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 50 ทั้งนี้ จำนวนแรงงานในประเทศมีอยู่ประมาณ 800,000 คน โดย คาดว่าส่วนหนึ่งเป็นผู้ประกอบการกิจส่วนตัวขนาดเล็ก หรือ ประกอบอาชีพอิสระที่ไม่ได้เสียภาษีให้ทางการ

บทที่ 2

ระดับการเปิดเสรีและความสะดวกในการทำธุรกิจ

2.1 เสรีภาพทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน

ตารางที่ 1: คะแนนของระดับการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนของกลุ่มประเทศ SACU ปี 2553

กลุ่ม SACU			
ประเทศ	เสรีภาพทางเศรษฐกิจ	เสรีภาพทางการค้า	เสรีภาพทางการลงทุน
นามิเบีย	62.2	87.8	50.0
บอตสวานา	70.3	73.9	80.0
เลโซโท	48.1	63.5	25.0
แอฟริกาใต้	62.8	76.0	45.0
สวาซิแลนด์	57.4	74.9	55.0

ที่มา: www.heritage.org ข้อมูล ณ วันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 รวบรวมโดยสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

2.1.1 เสรีภาพทางเศรษฐกิจ

ในปี 2553 คะแนนเสรีภาพทางเศรษฐกิจของประเทศนามิเบีย เท่ากับ 62.2 คะแนน ซึ่งจัดอยู่ในอันดับที่ 77 ของโลก โดยคะแนนที่ได้รับในปีนี้ลดลงจากปีที่ผ่านมา 0.2 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับภายในภูมิภาค Sub-Saharan ประเทศนามิเบียถือเป็นประเทศที่มีเสรีภาพทางเศรษฐกิจ อันดับที่ 6 จาก 46 ประเทศในภูมิภาค และหากเปรียบเทียบกับในกลุ่ม SACU ประเทศนามิเบียถือเป็นประเทศที่มีเสรีภาพทางเศรษฐกิจสูงเป็นอันดับที่ 3 อีกทั้งคะแนนโดยรวมนั้นสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยจากทั่วโลกและภายในภูมิภาค

ในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา กล่าวได้ว่าสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทยมีเสถียรภาพ โดยมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยที่คงที่ประมาณร้อยละ 4 นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมด้านอำนาจบริหาร นั้นถือว่ามีประสิทธิภาพ และค่อนข้างโปร่งใส อัตราภาษีในการประกอบธุรกิจของนามิเบียจัดอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดด้านอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับด้านภาษีนั้นถือเป็นอุปสรรคของการลงทุนโดยรวมของประเทศ

เนื่องจากราคาสินค้าภายในประเทศไม่มีเสถียรภาพ กอปรกับนโยบายการแทรกแซงราคาสินค้าของรัฐบาล ทำให้ราคาสินค้าในตลาดมีความบิดเบือน เช่น การกำหนดราคาน้ำมัน หรือราคาปัจจัยการผลิตที่ผ่านรัฐวิสาหกิจ ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา (ปี 2549-2551) สูงถึงร้อยละ 9 ต่อปี ทั้งนี้ การลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ และชาวนามิเบียจะได้รับการดูแลที่เท่าเทียมกันตามกฎหมาย การเข้าถึงการให้บริการด้านสินเชื่อและการธนาคารที่ค่อนข้างยากนั้นส่งผลให้พลเมืองที่อาศัยอยู่แถบชานเมืองของประเทศได้รับโอกาสทางเศรษฐกิจที่ไม่เพียงพอ ในส่วนของสิทธิในอสังหาริมทรัพย์ยังมีความเสี่ยงจากการปฏิรูปนโยบายการครอบครองที่ดินของรัฐบาล ในการจัดสรรที่ดินให้ประชากรผิวดำ

2.1.2 เสรีภาพทางการค้า

การค้าของประเทศนามิเบียนั้นค่อนข้างเปิดเสรี ทั้งนี้ คะแนนเสรีภาพทางการค้าของประเทศนามิเบียในปี 2553 สูงถึง 87.8 คะแนน อย่างไรก็ตาม การค้าของประเทศก็ได้รับผลกระทบจากอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีบางประการ เช่น ข้อจำกัดและข้อห้ามด้านการนำเข้าสินค้า อุปสรรคในการเข้าถึงตลาดภาคบริการ ข้อกำหนดในการขออนุญาตนำเข้าสินค้า สิทธิพิเศษภายในประเทศสำหรับการจัดซื้อของรัฐบาล การทุจริต และการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยทั้งหลายเหล่านี้ส่งผลให้คะแนนเสรีภาพทางการค้าของประเทศนามิเบียลดลงจากปีที่ผ่านมา แต่เมื่อเปรียบเทียบกับศักยภาพด้านเสรีทางการค้าของนามิเบียกับกลุ่มประเทศ SACU นั้น นามิเบียถือเป็นประเทศที่มีเสรีภาพทางการค้าสูงที่สุด

2.1.3 เสรีภาพทางการลงทุน

กฎหมายของประเทศนามิเบียมีความเท่าเทียมกันในการรองรับการเข้ามาลงทุนของชาวต่างชาติและชาวนามิเบีย ชาวต่างชาติสามารถลงทุนได้ในทุกภาคธุรกิจ โดยไม่จำเป็นต้องมีหุ้นส่วนเป็นชาวนามิเบีย อย่างไรก็ตาม รัฐบาลสนับสนุนให้เข้าเป็นหุ้นส่วนกับชาวนามิเบียในกรณีที่มีความสามารถในการแข่งขันทางการค้าเสียเปรียบมาก่อน ภายใต้นโยบายสนับสนุนให้คนดำมีส่วนร่วมทางธุรกิจ (Black Economic Empowerment: BEE)⁸

⁸ ภายใต้นโยบายดังกล่าว รัฐบาลสนับสนุนแต่มีได้เข้ามาแทรกแซงทางเศรษฐกิจและมิได้มีการกำหนดขอบเขตขั้นต่ำในการมีส่วนร่วมของคนผิวดำและการเป็นเจ้าของในธุรกิจทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างชัดเจน ยกเว้น ในภาคการประมงซึ่งได้มีการกำหนดสัดส่วนการมีส่วนร่วมของชาวพื้นเมืองเพื่อเป็นเงื่อนไขไปสู่การได้รับใบอนุญาตทำการประมงในนามิเบีย

ในขณะที่บริษัททั่วไปของชานามิเบียเปิดโอกาสให้ชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนได้ไม่จำกัด แต่การลงทุนในรัฐวิสาหกิจของประเทศนั้นมีข้อจำกัดให้อยู่ในลักษณะการร่วมทุนเท่านั้น ส่วนการให้ใบอนุญาตการทำงานแก่แรงงานต่างชาติที่มีระบบการจัดการที่ย่างยาก ถือเป็นข้อจำกัดในการลงทุน นอกจากนี้ ประเทศนามิเบียมีการควบคุมระบบการชำระเงิน ธุรกรรมทางการเงินและการโอนเงิน รวมถึงการถือครองสกุลเงินตราต่างประเทศซึ่งส่งผลให้เกิดอุปสรรคในธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศในบางกรณี อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบเสรีภาพด้านการลงทุนภายในกลุ่มประเทศ SACU พบว่า ประเทศนามิเบียได้ 50 คะแนน ซึ่งถือเป็นประเทศที่มีเสรีภาพทางการลงทุนสูงเป็นอันดับ 3 จากทั้งหมด 5 ประเทศ ในปี 2553

2.2 ความสะดวกในการทำธุรกิจ

คะแนนรวมเสรีภาพในการประกอบธุรกิจของประเทศนามิเบีย จากการวิเคราะห์และสำรวจ โดย World Heritage Foundation เท่ากับ 73.3 คะแนน ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกที่เท่ากับ 64.6 คะแนน แสดงให้เห็นว่า ประเทศนามิเบียค่อนข้างมีเสรีภาพในการประกอบธุรกิจ กล่าวคือ เสรีภาพในการเริ่มต้น ดำเนินการ และยกเลิกกิจการสามารถกระทำได้โดยเสรีภายใต้กฎระเบียบของประเทศ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันระยะเวลาที่ใช้ดำเนินการในการจัดตั้งธุรกิจ คือ 66 วัน ซึ่งค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยโลกที่ 35 วัน

ตารางที่ 2: อันดับของความสะดวกในการทำธุรกิจภายในกลุ่มประเทศ SACU ประจำปี 2553

หัวข้อการจัดอันดับ	อันดับโลก				
	นามิเบีย	บอตสวานา	เลโซโท	แอฟริกาใต้	สวาซิแลนด์
1) ความสะดวกในการจัดตั้งบริษัท ⁹	123	83	131	67	158
1.1 จำนวนขั้นตอนในการยื่นขอดำเนินการ	10	10	7	6	13
1.2 ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	66	61	40	22	61
2) ขั้นตอนการขอใบอนุญาตก่อสร้าง	38	122	155	52	24
2.1 จำนวนขั้นตอนในการยื่นขอดำเนินการ	12	24	15	17	13
2.2 ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	139	167	601	174	93
3) ความสะดวกในการสรรหาและจัดจ้างแรงงาน	43	71	67	102	55
3.1 ดัชนีความลำบากในการจ้างงาน ¹⁰	0	0	22	56	11
3.2 ดัชนีความลำบากในการให้ออกจากงาน	20	40	0	30	20
3.3 ค่าใช้จ่ายจากการให้ออกจากงาน (สัปดาห์ที่ให้เงินเดือน)	24	90	44	24	53
4) ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินของกิจการ	134	44	142	90	158
4.1 จำนวนขั้นตอนในการยื่นขอดำเนินการ	9	5	6	6	11
4.2 ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	23	16	101	24	46

⁹ เป็นอันดับที่เปรียบเทียบกับ 181 ประเทศทั่วโลก โดยอันดับ 1 หมายถึง เป็นประเทศที่ให้ความสะดวกมากที่สุด และอันดับ 181 หมายถึงประเทศที่ให้ความสะดวกน้อยที่สุด

¹⁰ ดัชนีความลำบากมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 100 โดยค่าที่มากขึ้นหมายถึงกฎระเบียบที่มีความเข้มงวดมากขึ้น

หัวข้อการจัดอันดับ	อันดับโลก				
	นามิเบีย	บอตสวานา	เลโซโท	แอฟริกาใต้	สวาซิแลนด์
4.3 ค่าใช้จ่าย (ร้อยละของมูลค่าทรัพย์สิน)	9.6	5	8	8.7	7.1
5) ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งสินเชื่อ	15	43	113	2	43
5.1 ดัชนีข้อมูลสินเชื่อ ¹¹	5	4	0	6	5
6) การให้ความคุ้มครองผู้ลงทุน	73	41	147	10	180
6.1 ดัชนีการเปิดเผยข้อมูล ¹²	5	7	2	8	0
6.2 ดัชนีการคุ้มครองผู้ลงทุน ¹³	5.3	6	3.7	8	2
7) ความสะดวกในการชำระภาษี	97	18	63	23	54
7.1 จำนวนภาษีที่ต้องชำระ	37	19	21	9	33
7.2 ภาระภาษีทั้งหมด (ร้อยละของกำไร)	9.6	17.1	18.5	30.2	36.6
8) ความสะดวกด้านการค้าขายระหว่างประเทศ	151	150	143	148	158
8.1 จำนวนเอกสารที่ต้องยื่นในการส่งออก	11	6	6	8	9
8.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการส่งออก (วัน)	29	30	44	30	21
8.3 ต้นทุนในการส่งออกต่อตู้สินค้า (ดอลลาร์สหรัฐฯ)	1,686	2,810	1,549	1,531	2,184
8.4 จำนวนเอกสารที่ต้องยื่นในการนำเข้า	9	9	8	9	11
8.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการนำเข้า (วัน)	24	41	49	35	33
8.6 ต้นทุนในการนำเข้าต่อตู้สินค้า (ดอลลาร์สหรัฐฯ)	1,813	3,264	1,715	1,807	2,249
9) การบังคับใช้สัญญา	41	79	105	85	130
9.1 จำนวนขั้นตอนในการยื่นขอดำเนินการ	33	29	41	30	40
9.2 ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	270	687	695	600	972
ความสะดวกในการทำธุรกิจ (อันดับรวม)	66	45	130	34	115

ที่มา: www.doingbusiness.org ข้อมูล ณ วันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 รวบรวมโดยสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

2.2.1 เปรียบเทียบศักยภาพในการทำธุรกิจของกลุ่มประเทศ SACU

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่ชี้ความสะดวกในการทำธุรกิจในกลุ่มประเทศ SACU ซึ่งประกอบด้วย ประเทศนามิเบีย บอตสวานา เลโซโท แอฟริกาใต้ และ สวาซิแลนด์ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบประเทศนามิเบียกับประเทศในกลุ่ม SACU (เรียงจากที่มีศักยภาพมากที่สุด - น้อยที่สุด) ได้ผลดังนี้

¹¹ ดัชนีข้อมูลสินเชื่อมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 6 โดยค่าที่มากขึ้นหมายถึง ข้อมูลสินเชื่อมีความหลากหลาย มีคุณภาพ และสามารถเข้าถึงได้ง่าย

¹² ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 10 โดยค่าที่มากขึ้นหมายถึง การดำเนินการธุรกรรมต่างๆมีความโปร่งใสมากขึ้น

¹³ ดัชนีการคุ้มครองผู้ลงทุนมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 10 โดยค่าที่มากขึ้นหมายถึง มาตรการคุ้มครองผู้ลงทุนที่เข้มข้นขึ้น

1. ความสะดวกในการจัดตั้งบริษัท
แอฟริกาใต้ บอตสวานา **นามิเบีย** เลโซโท สวาซิแลนด์
2. ขั้นตอนการขอใบอนุญาตก่อสร้าง
สวาซิแลนด์ **นามิเบีย** แอฟริกาใต้ บอตสวานา เลโซโท
3. ความสะดวกในการสรรหาและจัดจ้างแรงงาน
นามิเบีย สวาซิแลนด์ เลโซโท บอตสวานา แอฟริกาใต้
4. ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินของกิจการ
บอตสวานา แอฟริกาใต้ **นามิเบีย** เลโซโท สวาซิแลนด์
5. ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งสินเชื่อ
แอฟริกาใต้ **นามิเบีย** บอตสวานา สวาซิแลนด์ เลโซโท
6. การให้ความคุ้มครองผู้ลงทุน
แอฟริกาใต้ บอตสวานา **นามิเบีย** เลโซโท สวาซิแลนด์
7. ความสะดวกในการชำระภาษี
บอตสวานา แอฟริกาใต้ สวาซิแลนด์ เลโซโท **นามิเบีย**
8. ความสะดวกด้านการค้าขายระหว่างประเทศ
เลโซโท แอฟริกาใต้ บอตสวานา **นามิเบีย** สวาซิแลนด์
9. การบังคับใช้สัญญา
นามิเบีย บอตสวานา แอฟริกาใต้ เลโซโท สวาซิแลนด์

จะเห็นได้ว่า ประเทศนามิเบียมีศักยภาพด้านความสะดวกในการสรรหาและจัดจ้างแรงงาน และการบังคับใช้สัญญา มากกว่าประเทศอื่นๆ ส่วนในด้านของความสะดวกในการชำระภาษี ประเทศนามิเบียถือเป็นประเทศที่มีศักยภาพด้านนี้ต่ำที่สุด ในส่วนของอันดับรวมด้านความสะดวกในการดำเนินธุรกิจนั้น ประเทศแอฟริกาใต้ถือเป็นประเทศที่มีศักยภาพโดยรวมมากที่สุด ในขณะที่ประเทศนามิเบียอยู่ในอันดับที่สามของกลุ่มประเทศ SACU

บทที่ 3

ความตกลงที่สำคัญระหว่างประเทศและความสัมพันธ์กับประเทศไทย

3.1 ความตกลงที่สำคัญระหว่างประเทศ

ประเทศนามิเบียได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์กรระหว่างประเทศที่สำคัญหลายองค์กร ดังนี้

3.1.1 Africa Growth and Opportunity Act (AGOA)

มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ปี 2543 ซึ่งเป็นการปฏิรูปทางการค้าของประเทศในทวีปแอฟริกา โดยสหรัฐฯ ให้สิทธิในการเข้าสู่ตลาดสหรัฐอเมริกาได้ โดยเป็นการค้าที่ปลอดภาษีและไม่มีกีดกันโควตาสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดมาจากประเทศที่ได้รับสิทธิพิเศษในแถบ Sub-Saharan African (SSA) แต่มีข้อยกเว้นบางประการ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีความละเอียดอ่อนในประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ ประเทศในกลุ่ม SSA สามารถเข้าร่วมเขตปลอดภาษีในอุตสาหกรรมนี้ได้ ก็ต่อเมื่อได้รับการรับรองผ่านระบบวีซ่า เพื่อให้การขนส่งสินค้าประเภทสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเข้าสหรัฐฯ ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งประเทศนามิเบียได้รับอนุญาตและรับรองในอุตสาหกรรมสิ่งทอ โดยสหรัฐฯ แล้ว

3.1.2 Southern African Customs Union (SACU)

ประเทศนามิเบียเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่ม SACU ซึ่งเป็นกลุ่มความร่วมมือทางการค้าและศุลกากร ในปี 2533 โดยประเทศสมาชิกทั้งหมดประกอบด้วย ประเทศบอตสวานา เลโซโท นามิเบีย สวาซิแลนด์ และแอฟริกาใต้ โดยความตกลง SACU นั้นเกี่ยวข้องกับ การเคลื่อนย้ายสินค้าระหว่างประเทศสมาชิกอย่างเสรี กล่าวคือ ประเทศสมาชิกได้รับการยกเว้นการเรียกเก็บภาษี หรือการจำกัดโควตาสินค้าระหว่างกัน

3.1.3 World Trade Organization (WTO)

ประเทศนามิเบียเป็นสมาชิก WTO โดยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกตั้งแต่วันที่ตั้งองค์การอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2538

3.1.4 Southern Africa Development Community (SADC)

วัตถุประสงค์พื้นฐานของกลุ่ม SADC คือ การสร้างกลุ่มเศรษฐกิจ โดยแต่ละประเทศสมาชิกจะมีความรับผิดชอบในแต่ละภาคอุตสาหกรรมในฐานะตัวแทนประเทศสมาชิก ซึ่งประเทศนามิเบียจะรับผิดชอบในกลุ่มทรัพยากรทางทะเลและกฎหมาย ทั้งนี้ กลุ่ม SADC ประกอบด้วยประเทศแองโกลา บอตสวานา สาธารณรัฐคองโก เลโซโท มาลาวี มอริเชียส โมซัมบิก นามิเบีย ซีเชลล์ แอฟริกาใต้ สวาซิแลนด์ แทนซาเนีย แซมเบียและซิมบับเว

3.1.5 Cotonou Agreement

เป็นความตกลงความร่วมมือระหว่าง 77 ประเทศในแถบแอฟริกา แคริบเบียน และแปซิฟิก (African, Caribbean and Pacific: ACP) และ 15 รัฐในกลุ่มอียู (European Union - EU) โดย ประเทศนามิเบียเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงทางการค้า ACP-EU ที่มีการให้สิทธิพิเศษแก่สินค้าบางตัวจากกลุ่ม ACP ในการเข้าสู่ตลาด EU นอกจากสิทธิพิเศษทางด้านภาษี ได้มีความตกลงพิเศษที่เฉพาะเจาะจง เช่น ระเบียบเกี่ยวกับการนำเข้าสินค้าประเภทเนื้อวัว สุรา (ประเภท รัม) กลัวย ซึ่งกลุ่มประเทศ ACP ได้มีการให้สิทธิพิเศษที่ขึ้นอยู่กับโควตาการนำเข้า โดยเป็นความตกลงในการลดอัตราภาษี ถ้าหากมีการค้าประกันการนำเข้าสินค้าในปริมาณขั้นต่ำที่กำหนดไว้ หรือจะไม่คิดภาษีหากนำเข้าสินค้าตามปริมาณที่กำหนดในกรณีของประเทศนามิเบียจะมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการส่งออกเนื้อวัวซึ่งมีการกำหนดอัตราภาษี ขั้นต่ำไว้ โดยมีการกำหนดโควตาการส่งออกเนื้อวัวในแต่ละปีได้ไม่เกิน 13,000 ตันสำหรับสิทธิพิเศษนี้

3.1.6 Generalised System of Preferences (GSP)

ภายใต้ความตกลง GSP ประเทศนามิเบียซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนาได้รับสิทธิพิเศษในการส่งออกสินค้าบางประเภทไปยังตลาดในประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยสินค้าเหล่านั้น ได้แก่ สินค้าสำเร็จรูปและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ซึ่งสินค้าเหล่านี้สามารถส่งออกไปยังตลาดนั้นๆโดยไม่ต้องเสียภาษีหรืออาจจะได้ลดอัตราภาษี ประเทศที่นำเข้าสินค้าผ่าน GSP จากประเทศนามิเบีย ได้แก่ ประเทศออสเตรเลีย แคนาดา กลุ่ม EU ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ นอร์เวย์ สวิตเซอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา และรัสเซีย ทั้งนี้สินค้าที่ประสงค์จะได้รับสิทธิพิเศษต้องเป็นสินค้าที่ผลิตในประเทศนามิเบีย และสินค้าต้องเป็นไปตามกระบวนการผลิตที่มีมาตรฐานตามข้อกำหนดของประเทศนามิเบีย รวมไปถึงการขนส่งสินค้าโดยตรงจากประเทศนามิเบียไปยังประเทศเป้าหมาย นอกจากนี้การได้รับสิทธิพิเศษนั้นจะต้องมีเอกสารใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า คือ Certificate of Origin (Form A) โดยกระทรวงการคลังนามิเบียรับผิดชอบในส่วนนี้

3.2 ความสัมพันธ์กับประเทศไทย¹⁴

3.2.1 ความสัมพันธ์ด้านการเมือง

รัฐบาลไทยได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศนามิเบียอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ.2533 ซึ่งเป็นปีที่ประเทศนามิเบียได้รับเอกราช โดยไทยได้มอบหมายให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพริทอเรีย ประเทศแอฟริกาใต้ มีอาณาเขตครอบคลุมประเทศนามิเบีย และแต่งตั้งกงสุลกิตติมศักดิ์ไทยประจำนามิเบีย คือ Dr. Gabriel Vahengo ส่วนนามิเบียมอบหมายให้สถานเอกอัครราชทูตนามิเบียประจำประเทศมาเลเซียปฏิบัติหน้าที่ครอบคลุมประเทศไทย โดยรัฐบาลนามิเบียได้แต่งตั้งกงสุลกิตติมศักดิ์นามิเบียประจำประเทศไทยคือ ดร.นลินี ทวีสิน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันประเทศไทยกับประเทศนามิเบียยังไม่มีความตกลงที่สำคัญในด้านความร่วมมือทางการค้า การลงทุน หรือในด้านอื่นๆ ระหว่างกัน นอกจากนี้ การเยือนประเทศที่สำคัญระหว่างทั้ง 2 ประเทศนับจากการสถาปนาทางการทูตยังมีค่อนข้างจำกัด¹⁵

3.2.2 ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ

การค้าระหว่างสองฝ่ายยังคงมีมูลค่าน้อยเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในทวีปแอฟริกา โดยประเทศไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด ในปี 2552 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยและประเทศนามิเบียมีมูลค่า 6.55 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งนี้ ในปีดังกล่าวไทยส่งออกมูลค่ารวม 4.17 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และนำเข้ามูลค่ารวม 2.38 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สินค้าหลักที่ไทยส่งออกไปประเทศนามิเบีย ได้แก่ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยาง ข้าว และสินค้าหลักที่ไทยนำเข้าจากประเทศนามิเบีย ได้แก่ สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็งแปรรูปและกึ่งแปรรูป เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ

ปัจจุบันยังไม่ปรากฏข้อมูลการลงทุนโดยตรงระหว่างทั้งสองฝ่าย รวมถึงมูลค่าการค้าระหว่างกันก็ค่อนข้างต่ำ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศนามิเบียในเบื้องต้น พบว่า นักธุรกิจไทยมีช่องทางการค้าโอกาสทางเศรษฐกิจในอุตสาหกรรมต่างๆ ดังนี้

1. **เพชร** ประเทศนามิเบียมีแร่เพชรปริมาณมาก คุณภาพสูง และราคาไม่แพง โดยปัจจุบันสามารถขุดเพชรได้มากกว่า 2 ล้านกะรัตต่อปี และยังมีการค้นพบแหล่งแร่เพชรใหม่ๆ ทั้งบนบกและในทะเลอย่างต่อเนื่อง
2. **เนื้อวัว** ประเทศนามิเบียส่งออกเนื้อวัวคุณภาพดีไปยังตลาดสหภาพยุโรปและกำลังต้องการหาแหล่งรองรับการส่งออกเพิ่มเติม

¹⁴ ข้อมูลเผยแพร่จากกระทรวงการต่างประเทศไทย ณ มิถุนายน ปี 2552

¹⁵ ในปี 2542 ม.ร.ว. สุขุมพันธุ์ บริพัตร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศเดินทางเยือนประเทศนามิเบียอย่างเป็นทางการ ในขณะที่ ในปี 2543 นาย Hage G. Geingob นายกรัฐมนตรีนามิเบียได้เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐบาล

3. **ธุรกิจฟอกหนัง** ประเทศนามิเบียมีฟาร์มปศุสัตว์จำนวนมาก จึงต้องการเพิ่มมูลค่าด้วยการเสริมสร้างและสนับสนุนอุตสาหกรรมฟอกหนังและเครื่องหนัง โดยได้เคยชักชวนให้ไทยเข้าไปร่วมลงทุนเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมดังกล่าว
4. **ยูเรเนียม** ประเทศนามิเบียเป็นแหล่งยูเรเนียมที่สำคัญของโลก แต่ปัจจุบันขาดแคลนเงินลงทุนในอุตสาหกรรมดังกล่าวจึงไม่สามารถพัฒนาศักยภาพและนำยูเรเนียมที่มีอยู่มามีให้เกิดประโยชน์สูงสุด
5. **ท่องเที่ยวและบริการ** ประเทศนามิเบียมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม และมีศักยภาพที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมาก นักท่องเที่ยวส่วนมากเป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศแอฟริกาใต้และเยอรมนี ซึ่งไทยอาจพิจารณาการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม ร้านอาหาร และสปาไทยในเขตตะวันตกของประเทศนามิเบีย เช่น เมือง Walvis Bay และ Swakopmund เป็นต้น

บทที่ 4

กฎหมายและนโยบายสนับสนุนการลงทุน

4.1 พระราชบัญญัติการลงทุนโดยต่างชาติ พ.ศ. 2533 (Foreign Investment Act No.27 Of 1990)

นับตั้งแต่การได้รับเอกราชจากแอฟริกาใต้เมื่อปี 2533 ประเทศนามิเบียให้ความสำคัญในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ โดยได้ใช้นโยบายด้านภาษีและสิ่งจูงใจทางการเงินเพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุน ผ่านหน่วยงานส่งเสริมการลงทุน Namibia Investment Centre (NIC)¹⁶ ซึ่งได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2533 เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักลงทุนต่างชาติที่จะเข้าไปลงทุนในประเทศ

ปัจจุบันการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสู่ประเทศนามิเบียนั้น ดำเนินการภายใต้กฎระเบียบที่กำหนดในพระราชบัญญัติการลงทุนโดยต่างชาติ ปี 2533 (Foreign Investment Act No.27 Of 1990)¹⁷ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. มาตรา 1 นิยามความหมาย ชาวต่างชาติ (Foreign Nationals) หมายถึง บุคคลที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศนามิเบีย บริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศนามิเบีย และ บริษัทที่จดทะเบียนการจัดตั้งในประเทศนามิเบียแต่มีผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ (ภายใต้คำนิยามในบทบัญญัตินี้)
2. มาตรา 3 ได้กำหนดสิทธิการลงทุนโดยชาวต่างชาติให้เสมือนบุคคลท้องถิ่น ซึ่งหมายถึงเสรีภาพการลงทุนในทุกภาคอุตสาหกรรม รวมถึงการชำระภาษี¹⁸
3. มาตรา 4-7 กล่าวถึงการออกใบอนุญาตรับรองสถานภาพการลงทุนในประเทศ (Certificates of Status Investment) ซึ่งนักลงทุนจากต่างประเทศที่ประสงค์จะลงทุนในประเทศนามิเบียต้องมีใบอนุญาตซึ่งออกให้นักลงทุน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม

¹⁶ NIC หรือ "Investment Center" เป็นหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนที่ก่อตั้งขึ้นภายใต้มาตรา 2 ของพระราชบัญญัติการลงทุนโดยต่างชาติ (Foreign Investment Act No.27 Of 1990) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการอยู่ภายใต้กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมของประเทศนามิเบีย ทั้งนี้ NIC ถือเป็นประตูแรกสำหรับนักลงทุนที่ประสงค์จะเข้ามาลงทุนในประเทศ โดยให้บริการช่วยเหลือและให้คำแนะนำนักลงทุนในการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้งธุรกิจ เช่น การขอใบอนุญาตประกอบอาชีพ (Work Permit) บริการวิจัย ให้ข้อมูลและสถิติที่สำคัญ ซึ่งนักลงทุนใช้ประกอบในการตัดสินใจลงทุน เป็นหน่วยงานซึ่งออกใบอนุญาตรับรองสถานภาพการลงทุนในประเทศ (Certificates of Status Investment) และเป็นหน่วยงานส่งเสริมการร่วมทุนระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนท้องถิ่น -<http://www.mti.gov.na/> ข้อมูล ณ วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2553

¹⁷ www.mti.gov.na/publications/investment_act.pdf อนึ่ง พระราชบัญญัติการลงทุนโดยต่างชาติฉบับนี้ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมภายใต้บทบัญญัติการแก้ไขพระราชบัญญัติการลงทุนโดยต่างชาติ พ.ศ.2536 (Foreign Investment Amendment Act No.24 Of 1993) ข้อมูล ณ วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2553

¹⁸ ยกเว้นมีการกำหนดข้อยกเว้นในด้านภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุน นอกจากนี้ รัฐได้สงวนสิทธิในการออกข้อกำหนด (Gazette) เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมอ่อนไหวในประเทศหากเห็นสมควรและสิทธิในการสำรวจแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งรัฐสงวนสิทธิในการมีส่วนร่วมและการมอบสิทธิพิเศษให้ชาวนามิเบีย อย่างไรก็ตาม นักลงทุนต่างชาติจะได้รับการคุ้มครองการลงทุนและผลกำไรในกิจการหรือธุรกิจก่อนที่บทบัญญัติดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อธุรกิจ ซึ่งออกมาภายหลังการเข้ามาลงทุนในประเทศนามิเบียแล้ว ภายใต้มาตรา 7 วรรค (3)

ผ่านหน่วยงานส่งเสริมการลงทุน Namibia Investment Centre (NIC) โดยจะพิจารณาจากข้อกำหนดต่างๆ เช่น มูลค่าการลงทุนขั้นต่ำ¹⁹ และหากลงทุนในกิจการของนามิเบีย นอกจากการถือครองหุ้นขั้นต่ำต้องมีส่วนร่วมในการบริหารด้วย รวมถึงปัจจัยอื่นๆ เช่น การลงทุนก่อให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือไม่ ช่วยสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมโดยรวมหรือไม่²⁰ หรือช่วยสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่การลงทุนหรือไม่

4. มาตรา 8-10 กล่าวถึงระเบียบในการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและการส่งกำไรออกนอกอาณาจักร ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยเสรี²¹ อย่างไรก็ตาม ต้องเป็นธุรกรรมที่โปร่งใสและเกี่ยวเนื่องกับการประกอบธุรกิจอย่างแท้จริง เช่น สัดส่วนการส่งเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นในต่างประเทศต้องเป็นไปตามสัดส่วนการถือหุ้นจริง และต้องชำระภาษีที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว ในกรณีที่มีการดำเนินการในลักษณะทุจริตหรือจงใจแสดงข้อมูลเท็จ ผู้ลงทุนมีสิทธิถูกปรับไม่เกิน 100,000 เหรียญนามิเบีย (ประมาณ 13,700 ดอลลาร์สหรัฐฯ) หรือจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือทั้งปรับและจำตามที่ระบุไว้ในมาตรา 16
5. มาตรา 11 คุ้มครองการลงทุนจากการถูกยึดกิจการโดยรัฐ ยกเว้นในกรณีที่เป็นประโยชน์สำหรับสังคม (Public Interest) ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 16 วรรค 2 ของรัฐธรรมนูญ²² อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่กิจการถูกยึด รัฐต้องจ่ายเงินชดเชยที่เป็นธรรมแก่ผู้ลงทุน โดยไม่ประวิงเวลาและชำระในสกุลเงินที่สามารถแลกเปลี่ยนได้อย่างเสรี
6. มาตรา 12-15 กล่าวถึงความรับผิดชอบของผู้ถือใบอนุญาตรับรองสถานภาพการลงทุนในประเทศ (Certificates of Status Investment) การแก้ไข/การโอนใบอนุญาต การยกเลิกใบอนุญาต และสิทธิของนักลงทุนต่างชาติในการฟ้องร้องรัฐบาล หรือการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งระดับข้อพิพาท โดยศาลประเทศนามิเบีย หรือผ่านระบบอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ

4.1.1 สิทธิประโยชน์ต่างๆซึ่งให้นักลงทุน

สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนในประเทศนามิเบียส่วนใหญ่มุ่งสนับสนุนผู้ลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิตและการส่งออก โดย ไม่แบ่งแยกว่าเป็นนักลงทุนต่างชาติหรือนักลงทุนท้องถิ่น ดังนี้

¹⁹ กำหนดมูลค่าเงินลงทุนขั้นต่ำประกาศโดยรัฐมนตรีกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมเป็นระยะๆ ซึ่งในปัจจุบันต้องมีมูลค่าไม่น้อยกว่า 2 ล้านดอลลาร์นามิเบีย (ประมาณ 275,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ) หากเป็นการลงทุนเพื่อถือหุ้นในบริษัทนามิเบียต้องเป็นการลงทุนเข้าถือหุ้นอย่างน้อยร้อยละ 10 ของบริษัท

²⁰ ได้มีการกล่าวถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การเปิดโอกาสให้สตรีและบุคคลซึ่งเคยถูกกีดกัน โดยนโยบายของรัฐบาลในอดีตก่อนได้รับเอกราช

²¹ ยกเว้นในกรณีที่มูลค่าการส่งเงินออกนอกประเทศอาจกระทบถึงความสามารถในการชำระหนี้ต่างประเทศของรัฐบาล ที่ธนาคารแห่งชาติอาจกำหนดวงเงินส่งออกแบ่งเป็นงวด แล้วแต่กรณี

²² <http://www.orusovo.com/namcon/> ข้อมูล ณ วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ.2553

1. การลงทุนซื้อเครื่องจักรหรือทรัพย์สินที่เคลื่อนที่ได้ เช่น รถยนต์ เรือ หรือเครื่องบินเพื่อใช้ในการผลิตหรือการค้า นอกจากการได้รับยกเว้นการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว บริษัทสามารถนำมูลค่าการลงทุนดังกล่าวมาลงบัญชีเป็นค่าใช้จ่าย โดยเป็นค่าเสื่อมของทรัพย์สินได้ทั้งหมด ในระยะเวลา 3 ปี
2. ในลักษณะเดียวกับการลงทุนซื้อเครื่องจักร การลงทุนซื้อหรือก่อสร้างตึก/สำนักงาน/โกดัง/โรงงาน สามารถนำเงินลงทุนก่อสร้างดังกล่าวมาลงบัญชีเป็นค่าเสื่อมของอาคารได้ทั้งหมด โดย ในปีแรกสามารถลงบัญชีได้ร้อยละ 20 และที่เหลือร้อยละ 80 แบ่งลงบัญชีในอัตราร้อยละ 4 ต่อปีรวมระยะเวลาอีก 20 ปี
3. การยกยอดขาดทุนไปหักกำไรในปีถัดไปได้ โดยมีจำกัดระยะเวลา
4. รายได้จากการส่งออกสินค้าที่ผลิตในประเทศจะได้รับการยกเว้นภาษีร้อยละ 80 กล่าวคือ บริษัทต้องชำระภาษีของรายได้จากการส่งออกเพียงร้อยละ 7
5. เงินปันผลจากบริษัทที่จ่ายให้ผู้ลงทุนที่มีถิ่นที่อยู่ในนามิเบียไม่ต้องเสียภาษี
6. สิทธิการเข้าตลาดสหรัฐฯและกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วอื่นๆ²³ ซึ่งประเทศนามิเบียได้รับจากสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences - GSP) สำหรับการส่งออกสินค้าบางรายการ

นอกจากนี้ บริษัทในอุตสาหกรรมการผลิตที่เป็น**ผู้ผลิตจดทะเบียน (Registered Manufacturers)** และได้ลงทะเบียนกับกรมสรรพากร (Directorate of Inland Revenue) จะได้รับสิทธิเพิ่มเติม ดังนี้

1. การผ่อนผันให้ชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 18 รวมระยะเวลา 10 ปี นอกจากนี้ในช่วงสิทธิพิเศษนี้การผ่อนผันภาษีในอัตราร้อยละ 80 ของรายได้จากการส่งออกคำนวณจากอัตราพิเศษเช่นเดียวกัน กล่าวคือ บริษัทต้องชำระภาษีของรายได้จากการส่งออกเพียงร้อยละ 3.6
2. สามารถนำเงินลงทุนซื้อหรือก่อสร้างตึก/สำนักงาน/โกดัง/โรงงาน ลงบัญชีเป็นค่าเสื่อมได้ทั้งหมด โดยในปีแรกสามารถลงบัญชีได้ร้อยละ 20 และที่เหลือร้อยละ 80 แบ่งลงบัญชีในอัตราร้อยละ 8 ต่อปีรวมระยะเวลา 10 ปี
3. เงินชดเชยค่าการตลาดเพื่อส่งเสริมการส่งออกสินค้าที่ผลิตในประเทศในอัตราสูงสุดร้อยละ 50 ของค่าใช้จ่ายจริง อย่างไรก็ตาม กิจกรรมดังกล่าวต้องได้รับการอนุมัติแผนจาก NIC โดยอาจได้รับเงินสนับสนุนภายใน 30 วันหลังการตรวจสอบค่าใช้จ่าย
4. เงินชดเชยค่าขนส่งวัตถุดิบรวมถึงการนำเข้าเครื่องจักรเพื่อการผลิตสูงสุดร้อยละ 25 ของค่าใช้จ่ายเป็นระยะเวลา 10 ปี
5. นักลงทุนสามารถเข้าถึงข้อมูลวิจัยอุตสาหกรรมต่างๆ ของรัฐบาล โดยละเอียด ในราคาร้อยละ 50 ของราคาทุน²⁴

²³ <http://www.mti.gov.na/subpage.php?linkNo=29> ข้อมูล ณ วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2553

²⁴ http://www.namibianembassyusa.org/trade_investment/incentives.html ข้อมูล ณ วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2553

6. เพื่อสนับสนุนการจ้างแรงงานในกระบวนการผลิตของบริษัท ผู้ผลิตสามารถลงบัญชีค่าใช้จ่ายผลตอบแทนในการจ้างแรงงานในกระบวนการผลิตโดยตรงสูงกว่าที่จ่ายจริงร้อยละ 25²⁵ ในลักษณะเดียวกันเพื่อกระตุ้นการฝึกอบรมแรงงาน ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมซึ่งกระทรวงการคลังได้อนุมัติแผนการฝึกอบรมแล้วก็สามารถลงบัญชีค่าใช้จ่ายสูงกว่าที่จ่ายจริงได้ร้อยละ 25
7. เพื่อกระตุ้นการส่งออกให้เพิ่มมากขึ้น ในกรณีบริษัทสามารถส่งออกสินค้าเป็นมูลค่ามากกว่าค่าเฉลี่ยการส่งออกย้อนหลัง 3 ปี สามารถนำสัดส่วนการส่งออกสินค้าที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 25-75 มาหักเป็นค่าใช้จ่ายได้²⁶

4.2 พระราชบัญญัติส่งเสริมการส่งออก พ.ศ. 2538 (Export Processing Zones Act 1995)

เพื่อกระตุ้นภาคส่งออกของประเทศให้เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตแบบก้าวกระโดด ดังเช่น ประเทศในแถบเอเชียอาคเนย์ รัฐบาลนามิเบียได้ออกพระราชบัญญัติส่งเสริมการส่งออก พ.ศ. 2538 หรือ Export Processing Zones Act 1995 (EPZ) จึงได้ตั้งหน่วยงาน Offshore Development Company (ODC) เพื่อบริหารจัดการการรับสมัครคัดเลือกบริษัท (ทั้งต่างชาติและท้องถิ่น) เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ โดยไม่จำกัดระยะเวลา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

4.2.1 สิทธิประโยชน์ทางภาษี

บริษัทที่ได้รับสถานะ EPZ ไม่ต้องเสียภาษีนิติบุคคล (Corporate Income Tax) รวมถึงภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีศุลกากร (VAT and Duties) ในการนำเข้าเครื่องจักรหรือวัตถุดิบเพื่อการผลิต อย่างไรก็ตาม พนักงานต้องชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax) และในกรณีจ่ายเงินปันผล (Dividend) ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย (Withholding Tax) ร้อยละ 10 เพื่อนำส่งรัฐ

4.2.2 การถือครองเงินสกุลต่างประเทศ

บริษัทที่ได้รับสถานะ EPZ สามารถเปิดบัญชีถือครองสกุลเงินต่างประเทศได้ในธนาคารพาณิชย์ทั่วไป

²⁵ ยกตัวอย่างผลตอบแทนให้แรงงานในการผลิต คือ 100,000 เหยียนามิเบียต่อปี (ประมาณ 13,700 ดอลลาร์สหรัฐฯ) ในกรณีนี้บริษัทสามารถลงทะเบียนค่าใช้จ่ายได้ 125,000 เหยียนามิเบียต่อปี (ประมาณ 17,200 ดอลลาร์สหรัฐฯ)

²⁶ ในกรณีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 0-10 สามารถหักได้ร้อยละ 25 ของสัดส่วนที่เพิ่ม ในกรณีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 10-25 สามารถหักได้ร้อยละ 50 ของสัดส่วนที่เพิ่ม ในกรณีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นนั้นมากกว่าร้อยละ 25 สามารถหักได้ร้อยละ 75 ของสัดส่วนที่เพิ่ม

4.2.3 อิสระในการเลือกสถานที่ตั้งกิจการ

บริษัทที่ได้รับสถานะ EPZ มีอิสระในการเลือกที่ตั้งกิจการที่ไหนก็ได้ในประเทศ โดยไม่จำเป็นต้องจำกัดอยู่เพียงในเขตใดเขตหนึ่งเมื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ของ EPZ อย่างไรก็ตาม นามิเบียได้พัฒนาเขตอุตสาหกรรม (Industrial Zone) หรือสวนธุรกิจ (Business Park) ขึ้นหลายแห่งในประเทศ ซึ่งรัฐได้ลงทุนสร้างโกดังและโรงงานเพื่อให้นักลงทุนที่สนใจเช่าในราคาที่ย่อมเยา โดยพื้นที่ส่วนใหญ่บริหารโดย ODC ยกเว้นที่เมืองท่า Walvis Bay ซึ่งบริหารโดย Walvis Bay EPZ Management Company (WBEPZMC)²⁷

4.2.4 การได้รับการคุ้มครองจากสิทธิการประท้วงของแรงงาน

ลูกจ้างหรือพนักงานในบริษัทที่ได้รับสถานะ EPZ ไม่มีสิทธิรวมตัวประท้วงหรือต่อต้านนโยบายบริษัท ในลักษณะการหยุดงานหรือยึดพื้นที่ชุมนุม

ทั้งนี้บริษัทที่จะได้รับพิจารณาคัดเลือกให้ได้รับสถานะ EPZ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออก ยกเว้น อุตสาหกรรมการดูแล²⁸ การแปรรูปเนื้อและสินค้าประมง
2. มีสถานะเป็นบริษัทใหม่หรือ Green Field Project²⁹ ที่ตั้งขึ้นภายใต้ Namibian Companies Act
3. แนบแผนธุรกิจ (Business Plan) โดยละเอียดพร้อมใบสมัคร สมัครผ่าน ODC หรือ WBEPZMC ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะ One-Stop-Service โดยมีหน้าที่ให้คำปรึกษา ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนาคารแห่งชาตินามิเบีย NIC หรือกระทรวงการคลัง เป็นต้น พิจารณาคัดเลือกบริษัทที่ผ่านหลักเกณฑ์นำส่งคณะกรรมการ EPZ เพื่ออนุมัติในขั้นสุดท้าย³⁰

²⁷ บริษัทร่วมทุนระหว่างนักลงทุนเอกชนและราชการเมือง Walvis Bay

²⁸ กิจการแปรรูปสินค้าแร่มีสิทธิได้รับการพิจารณาเพื่อให้ได้รับสถานะ EPZ แต่หากผู้แปรรูปและดูแลอยู่ภายใต้บริษัทเดียวกัน จะต้องแยกกิจการแปรรูปออกมาและจดทะเบียนตั้งบริษัทใหม่เพื่อแยกตัวอย่างชัดเจนจากบริษัทแม่เพื่อให้ได้รับการพิจารณา

²⁹ บริษัทเก่าหรือ Brown Field Project ที่อยู่ในอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออกไม่สามารถสมัครเข้ารับสถานะ EPZ เพื่อให้ได้รับสถานะ EPZ ต้องมีการจดทะเบียนตั้งบริษัทใหม่ พร้อมทั้งตั้งและผู้บริหารใหม่

³⁰ คณะกรรมการ EPZ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (ประธาน) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ผู้ว่าการธนาคารกลาง ODC และเจ้าหน้าที่จากกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี โดยหากบริษัทผ่านการพิจารณาจะได้รับ EPZ Certificates ซึ่งระบุหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการได้รับสถานะ EPZ พร้อมการลงทุนอนุมัติ โดย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า

ภายหลังการได้รับอนุมัติ เพื่อรักษาสถานะ EPZ บริษัทต้องดำเนินงานตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ใน EPZ Certificates เช่น การส่งออกสินค้าร้อยละ 100 ต้องเป็นการส่งออกสินค้านอกตลาด SACU³¹ ซึ่งบริษัทที่ได้รับสถานะ EPZ จะถูกตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ โดยเจ้าหน้าที่จาก ODC กรมศุลกากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.3 เขตอุตสาหกรรมและธุรกิจ

เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะ นักลงทุนขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) รัฐบาลนามิเบียมุ่งที่จะจัดอุปสรรคของนักลงทุนจึงจัดหาสถานที่ประกอบกิจการในราคาที่ย่อมเยา กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมจึงมีนโยบายพัฒนาพื้นที่เพื่อประกอบธุรกิจในแผนการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้ โครงการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายดังกล่าวได้เริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการเมื่อปี 2540 ภายใต้การบริหารของ Namibia Development Center (NDC) กิจกรรมที่สำคัญประกอบด้วย การก่อสร้างสถานที่ประกอบกิจการ เช่น สำนักงาน โรงงานเพื่อผลิตสินค้า การตั้งนิคมอุตสาหกรรม หรือศูนย์แสดงสินค้า เป็นต้น

ในปี 2548 กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมได้โอนการบริหารพื้นที่อุตสาหกรรมต่างๆของรัฐบาลมาอยู่ภายใต้การบริหารของ ODC ซึ่งในปัจจุบันมีพื้นที่ดำเนินการแล้วทั้งสิ้นกว่า 30 แห่ง ดังนี้

4.3.1 สวนธุรกิจขนาดกลางและย่อม (SMA Business Parks)

เช่น ที่ Henties Bay, Opuwo หรือ Eenhana

4.3.2 สวนธุรกิจเพื่อการส่งออก (Export Oriented Business Park)

เช่น ที่ Oshikango, Katima Mulilo และ Katwitwi หนึ่งในพื้นที่ส่วนนี้ เป็นพื้นที่ที่มีขนาดใหญ่ การบริการและระบบสาธารณูปโภคสมบูรณ์มากที่สุด

4.3.3 นิคมอุตสาหกรรมหลากหลายวัตถุประสงค์ (Multi-Purpose Industrial Park)

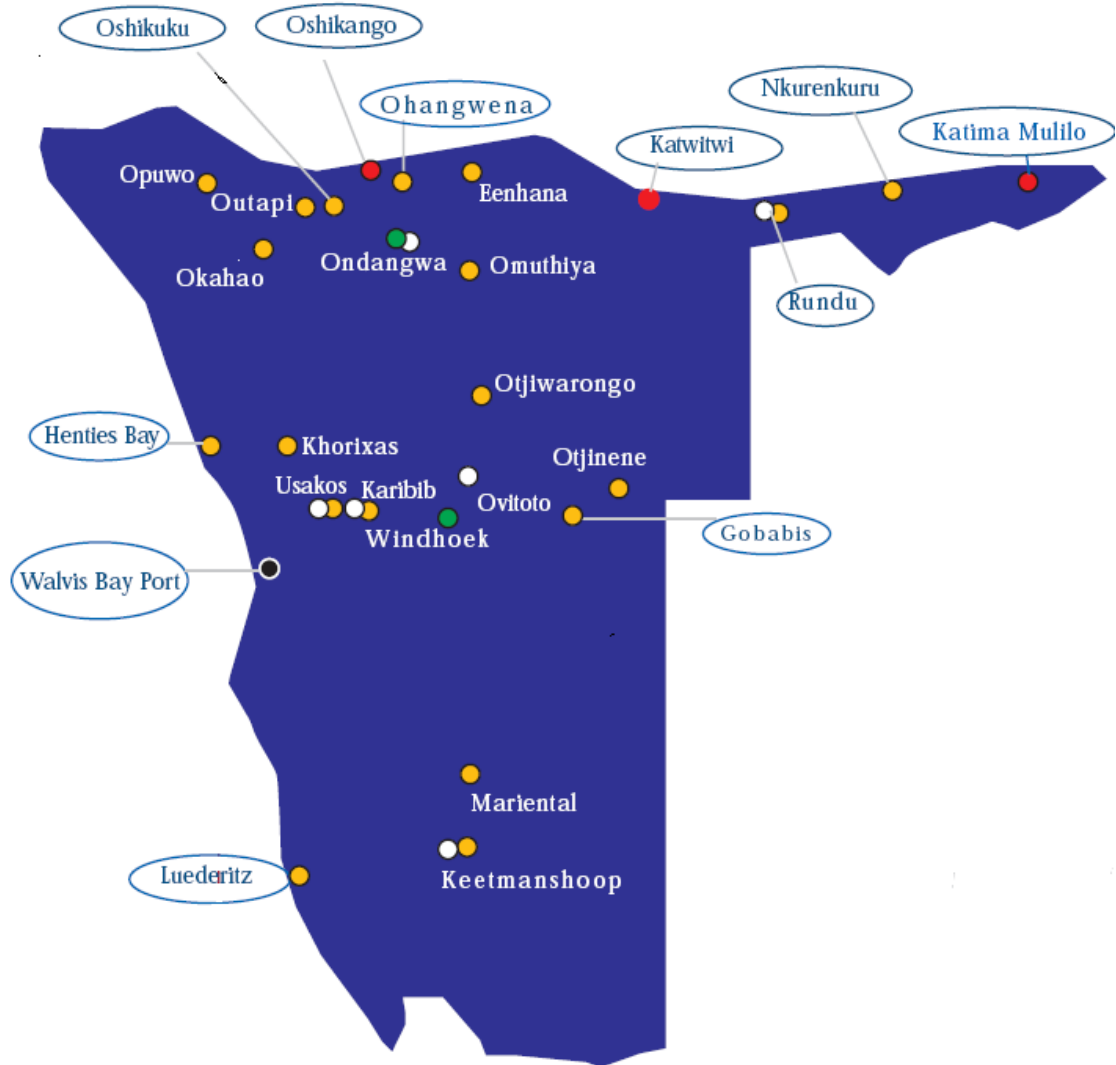
เช่น ที่ Windhoek หรือ Ondangwa

³¹ ประกอบด้วยประเทศนามิเบีย บอตสวานา เลโซโท สวาซิแลนด์ และแอฟริกาใต้ อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากปีแรกของการส่งออกบริษัทสามารถทำเรื่องขอม้วนปรนให้สัดส่วนการส่งออกเหลือไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

4.3.4 พื้นที่ใช้ประโยชน์ส่วนรวม (Common Facilities)

เช่น ที่ Karibib (พื้นที่เจียร์ไนอัมถึ) หรือ Ovitoto (ศูนย์กลางอุตสาหกรรมสิ่งทอ)

รูปภาพที่ 3: แผนที่แสดงที่ตั้งนิคมอุตสาหกรรมและสวนธุรกิจในนามิเบีย ปี 2549

ที่มา: กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมนามิเบีย

หมายเหตุ: จุดเหลืองแสดงที่ตั้งสวนธุรกิจขนาดกลางและย่อม

จุดแดงแสดงที่ตั้งสวนธุรกิจเพื่อการส่งออก

จุดเขียวแสดงที่ตั้งนิคมอุตสาหกรรมหลากหลายวัตถุประสงค์

จุดขาวแสดงที่ตั้งพื้นที่ใช้ประโยชน์ส่วนรวม

จุดดำแสดงที่ตั้งนิคมเมืองท่า Walvis Bay

4.4 การจัดตั้งธุรกิจ

4.4.1 การจัดตั้งธุรกิจในประเทศ

อยู่ภายใต้ 2 พระราชบัญญัติหลัก คือ The Companies Act, no. 28 of 2004³² และ The Close Corporation Act, no. 26 of 1988 (as amended by Close Corporation Amendment Act, no. 8 of 1994 and Married Person Equality Act, no. 1 of 1996) ซึ่งถือเป็นกรอบกฎหมายหลักของเทศนามิเบียในการจัดตั้งธุรกิจ โดยจำแนกขั้นตอนการขออนุญาตสำหรับการจดทะเบียนธุรกิจทั่วไป³³ ดังนี้

1. การฝากเงินลงทุนขั้นต่ำเข้าบัญชีธนาคาร ซึ่งใช้เวลาไม่เกิน 1 วันทำการและไม่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ
2. ขออนุมัติชื่อบริษัทจากฝ่ายจดทะเบียนบริษัท (Registrar of the Companies) ซึ่งใช้เวลาไม่เกิน 14 วันทำการและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรวมอยู่ในค่าของจดทะเบียนบริษัท
3. จ่ายค่าจดทะเบียนบริษัทพร้อมการซื้อตราอากรแสตมป์ (Revenue Stamps) ซึ่งใช้เวลาไม่เกิน 1 วันทำการและไม่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ
4. การจ้างทนายเพื่อให้ขึ้นทะเบียนบริษัทเพื่อขอรับใบอนุญาตซึ่งใช้เวลาไม่เกิน 35 วันทำการ และมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการประมาณ 3,200 เหรียญนามิเบีย (440 ดอลลาร์สหรัฐฯ)
5. การขึ้นทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ที่กระทรวงการคลัง ซึ่งใช้เวลาไม่เกิน 21 วันทำการและไม่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ
6. การขึ้นทะเบียนที่ตั้งในการดำเนินธุรกิจกับที่ว่าการจังหวัดเพื่อขอใบอนุญาตแผนผังเมือง (Town Planning Certificate) ซึ่งใช้เวลาไม่เกิน 1 วันทำการและไม่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ³⁴
7. การขอใบอนุญาตด้านสาธารณสุข (Health Certificate) หรือใบอนุญาตการค้า (Trading License) กับที่ว่าการท้องถิ่น ซึ่งใช้เวลาไม่เกิน 1 วันทำการและมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการระหว่าง 47 - 350 เหรียญนามิเบีย (ประมาณ 6-48 ดอลลาร์สหรัฐฯ) ขึ้นอยู่กับประเภทธุรกิจที่ขออนุมัติดำเนินการ

³² http://www.mti.gov.na/publications/investmentcenter/companies_act2004.pdf ข้อมูล ณ วันที่ 28 มีนาคม พ.ศ.2553 อนึ่งพระราชบัญญัติเป็นฉบับเดียวกับที่สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ใช้โดยมีความแตกต่างเพียงเล็กน้อย ทั้งนี้ มีรากฐานมาจากกฎหมายสหราชอาณาจักร (UK Company Act)

³³ ธุรกิจที่มีความอ่อนไหว เช่น ธนาคาร ประกันภัย หรือ อุตสาหกรรมยา อาจต้องได้รับใบอนุญาตพิเศษก่อนได้รับอนุญาตดำเนินการ

³⁴ กฎหมายเทศนามิเบียอนุญาตให้ชาวต่างชาติสามารถถือครองที่ดินได้ ยกเว้นพื้นที่ดินเพื่อการเกษตร ซึ่งมีข้อจำกัดโดยไม่อนุญาตให้ชาวต่างชาติซื้อ ในปัจจุบันพื้นที่การเกษตรที่เจ้าของเป็นชาวต่างชาติและเป็นผู้ที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในเทศนามิเบีย ถือเป็นพื้นที่เป้าหมายของรัฐบาลนามิเบียในการเวนคืนภายใต้นโยบายการปฏิรูปที่ดินของประเทศ

8. การขึ้นทะเบียนพนักงานกับหน่วยงานประกันสังคม(Social Security Commission) ซึ่งมีค่าใช้จ่าย 10 เหรียญนามิเบีย (1.38 ดอลลาร์สหรัฐฯ) ต่อการขึ้นทะเบียนพนักงานหนึ่งคน โดยรายได้ส่วนหนึ่งของพนักงานจะถูกหักเพื่อสมทบกองทุนประกันสังคม และนายจ้างจะสมทบให้ในมูลค่าที่เท่ากัน ทั้งนี้ มูลค่าสมทบจะอยู่ระหว่าง 2.7-27 เหรียญนามิเบีย (0.37-3.72 ดอลลาร์สหรัฐฯ) การใช้เวลาขึ้นทะเบียนไม่เกิน 20 วันทำการ
9. การขึ้นทะเบียนพนักงานกับหน่วยงานชดเชยรายได้พนักงาน (Workmen's Compensation Commission) ซึ่งใช้เวลาไม่เกิน 21 วันทำการ โดยสามารถดำเนินการควบคู่กับการขึ้นทะเบียนประกันสังคม และไม่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

ทั้งนี้ การจัดตั้งธุรกิจในประเทศนามิเบียสามารถจัดตั้งได้หลายรูปแบบ โดยมีลักษณะแตกต่างกัน ดังนี้

4.4.2 ธุรกิจขนาดเล็ก (Close Corporation)

Close Corporation เป็นการจัดตั้งบริษัทที่ประกอบด้วยสมาชิกรายบุคคล (ไม่เกิน 10 คน) ซึ่งธุรกิจในรูปแบบนี้ไม่เหมาะสมกับนักลงทุนชาวต่างชาติเนื่องจากนิติบุคคลไม่สามารถเป็นสมาชิกได้ ไม่ว่าจะทางตรง หรือทางอ้อมในลักษณะที่ให้ตัวแทนเป็นผู้ถือหุ้นและมีข้อจำกัดในการทำธุรกรรมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ทั้งนี้ ในการตั้ง Close Corporation สมาชิกทุกคนจะเป็นผู้ลงทุนเงิน ทรัพย์สินขั้นต้นหรือมีหน้าที่ดำเนินงาน เช่น บริหารงานให้บริษัท โดยมูลค่าหรือลักษณะการลงทุนนี้จะขึ้นอยู่กับมติของสมาชิก ทรัพย์สินหรือเงินทุนนี้จะต้องถูกแปลงเป็นสินทรัพย์ของบริษัทภายใน 90 วันนับจากวันจดทะเบียน

4.4.3 การจัดตั้งบริษัททรัสต์ (Business Trust)

หรือนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นโดยมีจุดประสงค์หลักเพื่อบริหารทรัพย์สินหรือการดำเนินธุรกิจ (ที่ไม่ใช่ทรัพย์สินของบริษัท) เพื่อผู้อื่น/ผู้รับผลประโยชน์

4.4.4 บริษัท (Company)

บริษัทในประเทศไทยมีเพียง 2 รูปแบบ คือ รูปแบบบริษัทที่มีการกระจายหุ้นและลักษณะที่ไม่มีการกระจายหุ้น โดยสามารถจดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชน³⁵ (Public Company) โดยที่บริษัทจะลงทำด้วยจำกัด (Limited) และต้องมีสมาชิกอย่างน้อย 7 คนในการก่อตั้ง หรือ บริษัทเอกชน (Private Company) ซึ่งไม่สามารถมีผู้ถือหุ้นได้เกิน 50 คน และที่บริษัทต้องลงทำด้วย Proprietary Limited ทั้งนี้ บริษัททั้งสองรูปแบบนี้อยู่ภายใต้การดูแลและควบคุมของ The Companies Act และไม่มีการกำหนดเงินทุนขั้นต่ำของการจัดตั้งบริษัทโดยทั่วไปแล้ว บริษัทเอกชนจะเป็นรูปแบบที่ใช้ในการทำธุรกิจในประเทศไทย และอาจมีเพียงกรรมการบริษัทและ สมาชิกเพียงแค่ตำแหน่งละหนึ่งคน โดย บุคคลที่ดำรงตำแหน่งนี้จำเป็นต้องถือสัญชาติไทย นอกจากนี้ ภายใต้ The Companies Act อนุญาตให้จัดตั้งบริษัทในกรณีพิเศษได้ 2 กรณี คือ

4.4.4.1 การจัดตั้งองค์กร/มูลนิธิ

เป็นการจัดตั้งองค์กรเพื่อประโยชน์ของสังคม เช่น ในการประชาสัมพันธ์ศาสนา วัฒนธรรม ศิลปะ วิทยาศาสตร์ การกุศล การศึกษาหรือการพัฒนาสังคมในด้านต่างๆ โดยรายได้ทั้งหมดจะนำมาใช้เพื่อต่อยอดกิจกรรมของสมาคม/องค์กรอย่างต่อเนื่องและไม่มีการจ่ายเงินปันผล หรือผลตอบแทนในรูปแบบใดๆ ให้ คณะกรรมการหรือสมาชิก อย่างไรก็ตาม มิได้ห้ามการจ่ายสินทรัพย์ขาดเหลืออย่างเป็นธรรมและโปร่งใส แก่ลูกจ้างหรือสมาชิกที่ทำงานหรือสละเวลาเพื่อประโยชน์ขององค์กรในกิจกรรมต่างๆ ในกรณีที่มีการยุบองค์กร ภายหลังการจ่ายหนี้สินครบตามภาระผูกพันรายได้ที่เหลือต้องโอนให้องค์กรหรือสถาบันอื่นๆ ที่มีกิจกรรมคล้ายคลึงกัน

4.4.4.2 การจัดตั้งบริษัทตัวแทน/สาขาของบริษัทต่างชาติ (Branch of a Foreign Company or “External Company”)

สำนักงานสาขาของบริษัทต่างชาติในประเทศไทยนั้นถือเป็นบริษัทไทย ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของ The Companies Act โดยจำนวนหนี้สินที่ถูกต้องตามกฎหมายนั้นถูกกำหนดให้อยู่ในวงเงินทุนที่ได้จำกัดไว้ ซึ่งในที่นี้รวมถึงหลักประกันต่างๆด้วย ในส่วนของการชำระภาษีประจำปีนั้นต้องชำระตามทุนเรือนหุ้นที่ทางบริษัทได้นำออกจำหน่าย และจะทำการชำระก็ต่อเมื่อมีการรวมตัวของบริษัทหรือลงทะเบียนแล้ว และหลังจากนั้นต้องชำระภาษีทุกปี ภายในหนึ่งเดือนของปีภาษี และอัตราภาษีประจำปีจะขึ้นอยู่กับทุนเรือนหุ้นซึ่งอยู่ระหว่าง 80 – 200,000 เหรียญนาไมเบีย (11-27,529.25 ดอลลาร์สหรัฐฯ) โดยในภายหลังต้องชำระภาษีในอัตรา 4 ต่อ 10,000 เหรียญนาไมเบีย ของทุนเรือนหุ้นที่ได้ออกจำหน่ายแล้ว นอกจากนี้ทางสำนักงานสาขาจะต้องจัดทำหนังสือบริคณห์สนธิและรายงานทางการเงินต่างๆ รวมถึงต้องมีเอกสารบันทึกการประชุมคณะกรรมการบริษัททั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจในประเทศไทย

³⁵ แต่ไม่จำเป็นต้องจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้ บริษัทมหาชนสามารถมีผู้ถือหุ้นได้ไม่จำกัดและผู้ถือหุ้นสามารถโอนหุ้นให้ผู้อื่นได้

4.5 ภาษี

การจัดเก็บภาษีเงินได้ในประเทศนามิเบียนั้นดำเนินการ โดย 3 หน่วยงานหลักของกระทรวงการคลัง คือ กรมสรรพากร (Directorate of Inland Revenue) กรมศุลกากร และสรรพสามิต (Directorate of Custom and Excise) ภายใต้พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ พ.ศ.2524 (Income Tax Act, no. 24 of 1981)³⁶ ซึ่งได้กำหนดไว้ว่าธุรกิจทุกประเภทที่ดำเนินกิจการในประเทศนามิเบีย ได้แก่ นิติบุคคล บุคคลธรรมดา และนิติบุคคลอื่นๆ (เช่น ทรัสต์) เป็นต้น มีหน้าที่ต้องชำระภาษีของรายได้ที่มีแหล่งที่มาจกประเทศนามิเบีย โดยมีอัตรา ดังนี้

4.5.1 ภาษีเงินได้นิติบุคคลทั่วไป (General Corporate Income Tax)

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลทั่วไป³⁷ ในปัจจุบัน คือ ร้อยละ 35 และในการจัดเก็บภาษีนั้น บริษัทจะต้องชำระภาษี โดยแบ่งออกเป็นสองงวด งวดแรกชำระภายหลังจากหกเดือนแรกของปีภาษี และงวดที่สองชำระภายในวันสุดท้ายของปีภาษี

4.5.2 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax)

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศนามิเบียมีการจัดเก็บในอัตราก้าวหน้าตามรายรับ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3: อัตราภาษีรายได้บุคคลธรรมดาของประเทศนามิเบีย ปี 2552

รายได้ (เหรียญนามิเบีย)	เทียบรายได้ (ดอลลาร์สหรัฐฯ)	อัตรา (ร้อยละ)
น้อยกว่า 24,000	น้อยกว่า 3,303.51	0
24,001 - 40,000	3,303.51 - 5,505.85	17.50
40,001 - 80,000	5,505.99 - 11,011.70	29.50
80,001 - 200,000	11,011.84 - 27,529.25	34.50
มากกว่า 200,000	มากกว่า 27,529.25	35

ที่มา: PricewaterhouseCoopers 2008

³⁶ ยกเว้น เงินได้จากกิจกรรมการค้าน้ำมัน ซึ่งภาษีจะถูกกำหนดภายใต้พระราชบัญญัติภาษีน้ำมัน พ.ศ. 2534 (Petroleum Taxation Act, no.3 of 1991)

³⁷ นิติบุคคลซึ่งดำเนินกิจการในอุตสาหกรรม เช่น การขุดเหมือง หรือการให้บริการประเภทต่างๆในระยะยาว ถือเป็นกิจกรรมพิเศษต้องชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราที่แตกต่างจากอัตราทั่วไป โดยอุตสาหกรรมขุดแร่และการบริการที่เกี่ยวข้องต้องชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 37.5 หากเป็นเหมืองเพชรต้องชำระภาษีสูงถึงร้อยละ 55 ในขณะที่บริษัทประเภทที่ให้บริการในระยะยาว เช่น ประกันชีวิต ได้สิทธิพิเศษในการชำระภาษี โดย คำนวณภาษีในอัตราร้อยละ 35 (คิดจกร้อยละ 40 ของรายได้หลังหักเงินปันผลเท่านั้น)

ทั้งนี้ ปีภาษีจะเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม ไปจนถึง 28 กุมภาพันธ์ ของปีถัดไป โดยในกรณีที่ผู้มีรายได้ในลักษณะเงินเดือน นายจ้างมีหน้าที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายในแต่ละเดือน (Pay-As-You-Earn หรือ 'PAYE') เพื่อนำส่งกรมสรรพากร (Directorate of Inland Revenue) นอกจากนี้ ภาษีรายได้ของทรัสต์ ใช้อัตราภาษีรายได้เช่นเดียวกับภาษีรายได้บุคคลธรรมดา

4.5.3 ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax - VAT)

เป็นภาษีซึ่งจัดเก็บภายใต้พระราชบัญญัติภาษีมูลค่าเพิ่ม พ.ศ. 2543 (Value Added Tax Act, no. 10 of 2000) ปัจจุบันอัตราร้อยละ 15 ของมูลค่าสินค้าและบริการที่ผลิตภายในประเทศและนำเข้า อย่างไรก็ตาม อัตราภาษีจะอยู่ที่ร้อยละ 0 ในกรณี ดังนี้

1. สินค้าที่ใช้สำหรับรักษา หรืออำนวยความสะดวกแก่บุคคลทุพพลภาพ เช่น บุคคลตาบอด เป็นใบหรือ พิการ เป็นง่อย หรือโรคเรื้อรังที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้
2. ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซ่อมแซม หรือดัดแปลง พาหนะต่างๆ สำหรับบุคคลทุพพลภาพเท่านั้น
3. การจัดหาที่ทำกินใหม่สำหรับการทำเกษตรกรรมภายในประเทศเท่านั้น
4. การจัดหาแหล่งน้ำ โดยคณะกรรมการภายในท้องถิ่น จะต้องได้รับการรับรองจากรัฐมนตรีประจำกระทรวงเกษตร ชลประทาน และ การพัฒนาชุมชน

4.5.4 รายได้ที่ไม่ต้องชำระภาษี (Non-Taxable Income)

คือ เงินปันผล (ยกเว้นที่จ่ายให้ชาวต่างชาติ ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ 10) ภาษีเงินบริจาค ภาษีกำไรส่วนทุนจากการขายหลักทรัพย์และภาษีมรดก เป็นต้น

4.5.5 ภาษีอื่นๆ (Other Taxes)

1. อากรรแสตมป์ (Stamp Duties) ใช้ในการออกเอกสารทางการต่างๆ เช่น ในการโอนหลักทรัพย์หุ้น (อัตราอยู่ที่ร้อยละ 0.2)
2. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับค่าสิทธิของทรัพย์สินทางปัญญาที่จ่ายให้ผู้ถือสิทธินอกประเทศนามิเบีย ในอัตราร้อยละ 10.5
3. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับผลตอบแทนจากการลงทุนในกองทุนต่างๆ หรือดอกเบี้ยจากสถาบันการเงินในอัตราร้อยละ 10
4. ภาษีสำหรับการโอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สิน ซึ่งจัดเก็บในอัตราก้าวหน้าร้อยละ 1-8 สำหรับการโอนมูลค่าทรัพย์สินที่สูงกว่า 13,764.62 ดอลลาร์สหรัฐ³⁸

³⁸ ไม่ต้องชำระภาษีค่าโอนในกรณีทรัพย์สินมีมูลค่าต่ำกว่า 100,000 เหรียญนามิเบีย (ประมาณ 13,700 ดอลลาร์สหรัฐ)

5. ค่าสิทธิในการค้าแร่ธาตุต่างๆของนามิเบีย (Royalty on Minerals Sales) ร้อยละ 10 สำหรับเพชร และ ร้อยละ 5 สำหรับสินค้าเหมืองแร่อื่นๆ
6. ภาษีสำหรับผู้ถือหุ้นที่ไม่ได้มีถิ่นพำนักภายในประเทศ ในอัตราร้อยละ 10
7. ภาษีท้องถิ่นซึ่งทางเทศบาลจัดเก็บตามมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์
8. ภาษีศุลกากรและภาษีสรรพสามิต ซึ่งจัดเก็บจากสินค้านำเข้านอกอาณาเขต SACU หรือจากสินค้าที่ผลิตในประเทศบางชนิด เช่น สุรา บุหรี่ เครื่องประดับ เป็นต้น

4.5.6 ความตกลงยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน (Double Taxation)

ประเทศนามิเบียมีความตกลงในการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อนกับประเทศต่างๆ รวม 11 ประเทศ คือ ประเทศมาเลเซีย อินเดีย โรมานี รัสเซีย บอตสวานา มอริเชียส เยอรมนี ฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร สวีเดนและแอฟริกาใต้ ส่วนกับประเทศไทยนั้น ทางประเทศไทยได้มีการเสนอร่างไปเมื่อปี 2551 แต่ปัจจุบันยังไม่มีความคืบหน้าในความตกลงยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากภาพรวมอัตราภาษีในด้านต่างๆของประเทศนามิเบีย พบว่า อัตราภาษีสูงสุดที่จัดเก็บจากภาคธุรกิจทั่วไปและภาษีส่วนบุคคล คือ ร้อยละ 35 ในขณะที่มีอัตราภาษีพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมควบคุม เช่น การขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ หรือ อุตสาหกรรมเหมืองเพชร ซึ่งภาษีกำไรธุรกิจนั้นสูงถึงร้อยละ 55 ในปัจจุบัน โดยเฉลี่ยสัดส่วนรายได้ภาษีที่รัฐจัดเก็บนั้นสูงถึงร้อยละ 26.8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

4.6 กฎระเบียบการจ้างงานและการเคลื่อนย้ายบุคคล

พระราชบัญญัติแรงงาน ปี 2550 (The Labour Act No.11 of 2007)³⁹ ได้กำหนดกรอบระเบียบในประเด็นต่างๆของการจ้างงาน เช่น สภาพแวดล้อมการทำงาน การยกเลิกสัญญาการจ้างงาน รวมถึงการตั้งองค์กรต่างๆ เช่น ศาลแรงงาน (Labour Court) สภาที่ปรึกษาด้านแรงงาน (Labour Advisory Council) หรือ คณะกรรมการค่าจ้างแรงงาน และพนักงาน (Wage & Salary Commission หรือ WASCOM) โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

³⁹ ใช้แทนฉบับเก่า คือ พระราชบัญญัติแรงงาน พ.ศ. 2535 (The Labour Act No. 6 of 1992)

4.6.1 ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ

กฎหมายประเศนามิเบียในปัจจุบันมิได้ระบุอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำที่ครอบคลุมทุกอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม ได้มีการกำหนดค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำจำแนกตามอุตสาหกรรม ซึ่งกำหนดโดยการเจรจาต่อรองระหว่างสหภาพการค้า (Trade Unions) ในอุตสาหกรรมต่างๆกับนายจ้างในอุตสาหกรรมนั้นๆ เช่น ภาคเกษตรในปี 2546 สหภาพแรงงานเกษตรกรชาวนามิเบีย (NAFWU) ได้เจรจากับนายจ้างในอุตสาหกรรมเกษตรและตกลงค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำที่ 429 เหยียนามิเบีย (59.05 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อเดือน (สำหรับการทำงาน 45 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) หรือ 2.2 เหยียนามิเบียต่อชั่วโมง นอกจากนี้ หากแรงงานต้องทำงานในพื้นที่การเกษตร นายจ้างมีหน้าที่ต้องหาที่อยู่ที่มีสุขาและแหล่งน้ำเพื่อใช้ดำรงชีพ พร้อมอาหารหรือเบี้ยเลี้ยงขั้นต่ำที่ 210 เหยียนามิเบีย (28.91 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อเดือน

ตารางที่ 4: ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำในแต่ละอุตสาหกรรมโดยเป็นการตกลงระหว่างนายจ้างและสหภาพการค้า ปี 2549

หน่วย: เหยียนามิเบีย

อุตสาหกรรม	2549	2550
การเกษตร	429	429
การประมง	1400	1493.8
การก่อสร้าง	1550	1635.25
การผลิต	1500	1575
เหมืองและการขุดแร่	2200	2420
การขนส่งและกักเก็บสินค้า	2015	2152.02
การค้าปลีก/ค้าส่ง	1300	1443
การบริการ	2020	2262.4
เฉลี่ยรวม	1551.75	1676.31

ที่มา: Labour Resource and Research Institute (LARRI) 2008

4.6.2 เวลาทำงานและสิทธิการลา

กฎหมายแรงงานในปัจจุบันได้กำหนดมาตรฐานเวลาทำงานสำหรับลูกจ้างและพนักงานในทุกกลุ่มอุตสาหกรรมไว้ที่ 45 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดย ยกเว้นพนักงานรักษาความปลอดภัย ซึ่งอนุญาตให้ทำงานไม่เกิน 60 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ การทำงานล่วงเวลาได้กำหนดไว้ให้ไม่เกิน 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดย ค่าจ้างล่วงเวลา คือ 1.5 เท่าของค่าจ้างปกติ การทำงานในวันอาทิตย์ในบางอุตสาหกรรมจำเป็นต้องได้รับการอนุญาตจากกระทรวงแรงงานก่อน ทั้งนี้ ค่าจ้างล่วงเวลาในวันอาทิตย์รวมถึงวันหยุดราชการอื่นๆ คือ 2 เท่าของค่าจ้างปกติ พนักงาน

หรือลูกจ้างได้รับสิทธิการลาพักร้อน 20 วัน และลาป่วย 10 วันในหนึ่งปีทำการ⁴⁰ นอกจากนี้พนักงานมีสิทธิลาในกรณีผู้ใกล้ชิดป่วยหนักหรือเสียชีวิต โดยไม่ถูกหักรายได้ไม่เกิน 5 วันในหนึ่งปี พนักงานเพศหญิงซึ่งทำงานเกิน 6 เดือนมีสิทธิลาคลอดได้เป็นเวลา 4 สัปดาห์ก่อนการคลอด และ 8 สัปดาห์หลังการคลอด ทั้งนี้ ในช่วงเวลาดังกล่าวต้องได้รับสิทธิตามที่ควรได้ หากมิได้ลาคลอด เช่น เงินเดือน ผลประโยชน์ หรือการพิจารณาปรับตำแหน่ง

4.6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder)

กล่าวคือ ระหว่างผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้าง และ สหภาพการค้า ทั้งนี้ พระราชบัญญัติแรงงานฉบับใหม่นี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์แก้ไขความขัดแย้งต่างๆในด้านการจ้างงาน เช่น

1. การป้องกันและการแก้ไขปัญหาการเลิกจ้างหรือการลงโทษอย่างไม่เป็นธรรม
2. หลักเกณฑ์ในการยกเลิกสัญญาการจ้างงาน เช่น ระยะเวลาที่ต้องแจ้งก่อนการเลิกจ้างพนักงาน (ระหว่าง 1 วันถึง 1 เดือนขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่ทำงาน) และค่าป่วยการในกรณีที่การเลิกจ้างเป็นการปรับลดพนักงานในองค์กร ซึ่งต้องจ่ายค่าป่วยการเป็นรายได้ 1 สัปดาห์ต่ออายุงานหนึ่งปี
3. หลักเกณฑ์ในการจดทะเบียนและความรับผิดชอบของสหภาพการค้าและสหภาพนายจ้าง เช่น การระงับอุตสาหกรรมที่องค์กรเป็นตัวแทนให้ชัดเจน หรือการต้องแจ้งคู่กรณีในกรณีที่มีการประท้วงหยุดงานอย่างน้อย 48 ชั่วโมงก่อนการปฏิบัติจริง
4. กลไกการแก้ไขความขัดแย้งระหว่างกลุ่มนายจ้างและผู้รับจ้าง เช่น ศาลแรงงาน โดยมีการระบุอำนาจและหน้าที่ขององค์กรดังกล่าว
5. หลักเกณฑ์ในการรักษาสุขภาพ ความปลอดภัย รวมถึงสวัสดิการอื่นๆของพนักงาน

4.6.4 ประกันสังคม

ระบบประกันสังคมในประเทศนามิเบียได้รับการออกแบบมาเพื่อรองรับการจ่ายรายได้ให้พนักงานในกรณีต่างๆ เช่น การลาคลอด การลาป่วย หรือการเสียชีวิตของสมาชิก การสมทบทุนกองทุนนั้นใช้ระบบ 50-50 กล่าวคือ นายจ้างต้องสมทบเท่าจำนวนที่พนักงานจ่ายเงินเข้ากองทุน ทั้งนี้ นายจ้างมีหน้าที่ต้องลงทะเบียนลูกจ้างเข้าระบบประกันสังคมหากลูกจ้างดังกล่าวมีอายุต่ำกว่า 65 ปีและทำงานให้นายจ้างเกิน 2 วันทำการในหนึ่งสัปดาห์ ทั้งนี้ผู้ประกันตนและนายจ้างต้องสมทบกองทุนในอัตราร้อยละ 0.9 ของรายได้ต่อเดือน โดยเงินสมทบทุนจากทั้ง 2 ฝ่ายรวมกันต้องไม่น้อยกว่า 54 เหรียญนามิเบีย (7.43 ดอลลาร์สหรัฐฯ) แต่ไม่เกิน 108 เหรียญนามิเบีย (14.87 ดอลลาร์สหรัฐฯ)

⁴⁰ สำหรับบุคคลที่ทำงาน 5 วันใน 1 สัปดาห์

4.6.5 กองทุนชดเชยรายได้พนักงาน

นอกจากการสมทบทุนกองทุนประกันสังคมแล้ว นายจ้างมีหน้าที่ต้องสมทบทุนกองทุนชดเชยรายได้พนักงาน (Workmen's Compensation Fund) ที่ตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติสวัสดิการและการชดเชยรายได้พนักงาน (Employee's Compensation Act) ในอัตราต่ำกว่าร้อยละ 1 ถึงร้อยละ 8 ของค่าจ้าง⁴¹ ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของงานว่ามีความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุมากน้อยเพียงใด กล่าวคือ งานชุดแรกในเมืองที่มีความเสี่ยง นายจ้างต้องสมทบกองทุนสูงกว่างานเอกสารในสำนักงาน ทั้งนี้ กองทุนจะมอบเงินชดเชยเป็นเงินสดให้พนักงานที่ประสบอุบัติเหตุได้รับบาดเจ็บ ทุพพลภาพ หรือเสียชีวิตในการทำงาน

ชาวต่างชาติสามารถขออนุญาตเข้ามาทำงานในประเทศนามิเบียได้ และชาวต่างชาติที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานจะได้รับสิทธิและการปกป้องภายใต้กฎหมายแรงงานเช่นชาวนามิเบีย ทั้งนี้ ชาวต่างชาติที่ประสงค์จะเข้าประเทศเพื่อจุดประสงค์ต่างๆ เช่น ท่องเที่ยว ประกอบธุรกิจ รับจ้าง หรือพำนักในประเทศต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ดังนี้

4.6.6 วีซ่าเข้าประเทศ

ชาวต่างชาติที่ประสงค์จะเดินทางเข้าประเทศนามิเบียทุกคนจะต้องมีหนังสือเดินทางที่มีอายุอย่างน้อย 6 เดือน นับจากวันที่จะอยู่ในประเทศนามิเบีย และมีหน้าว่างเพียงพอที่จะประทับตราเข้า – ออกประเทศ นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวจะต้องมีตัวเดินทางกลับประเทศ หลักฐานทางการเงิน เช่น บัตรเครดิตที่เป็นที่ยอมรับในสากล โดยระยะเวลาสูงสุดที่อนุญาตให้พำนักอยู่ในประเทศนามิเบียได้ คือ 90 วัน (การยืดระยะเวลาการอาศัยในประเทศสามารถขยายออกไปได้อีกไม่เกิน 90 วัน แต่จะต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงมหาดไทย ในระหว่างที่อาศัยอยู่ภายในประเทศ) ทั้งนี้ ในกรณีที่ไม่มีความตกลงระหว่างประเทศในการยกเว้นการขอวีซ่า⁴² ผู้ประสงค์เดินทางเข้าประเทศต้องติดต่อสถานทูต/สถานกงสุลนามิเบียเพื่อดำเนินการทำวีซ่า⁴³ ซึ่งมีค่าใช้จ่าย 60 ดอลลาร์สหรัฐ สำหรับวีซ่าการท่องเที่ยว (Tourist Visa) และ 106 ดอลลาร์สหรัฐ สำหรับวีซ่านักธุรกิจ (Business Visa)

⁴¹ เพดานรายได้ค่าจ้างที่ใช้คำนวณไม่เกิน 72,000 เหยียนามิเบีย (ประมาณ 9,900 ดอลลาร์สหรัฐ)

⁴² ประเทศที่นักท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องมีวีซ่าเข้าประเทศนามิเบีย ในกรณีที่อาศัยอยู่ในประเทศนามิเบียเป็นระยะเวลาไม่เกิน 90 วัน คือ Angola, Austria, Australia, Belgium, Botswana, Brazil, Cuba, Canada, France, Germany, Italy, Ireland, Japan, Kenya, Liechtenstein, Luxembourg, Russia, Spain, Switzerland, UK, USA, Mozambique, New Zealand, Portugal, Iceland, the Netherlands, Malaysia, Singapore, the Scandinavian countries, South Africa, Zambia และ Zimbabwe

⁴³ ในปัจจุบันไม่มีสถานทูตนามิเบียในประเทศไทย ทั้งนี้ นามิเบียได้มอบหมายให้สถานทูตนามิเบียในประเทศมาเลเซีย (<http://www.embassiesabroad.com/embassies-of/Namibia#15947>) เป็นผู้ดูแลประสานงานในเรื่องความสัมพันธ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับประเทศไทย อย่างไรก็ตาม นามิเบียได้ตั้งสถานกงสุลกิตติมศักดิ์นามิเบียประจำประเทศไทย ซึ่งให้ความช่วยเหลือในการให้ข้อมูลและประสานงานในด้านต่างๆ เช่น การทำวีซ่า

4.6.7 ใบอนุญาตทำงาน

ในกรณีที่ประสงค์จะเข้าไปทำงานประจำต้องดำเนินการเรื่องเพื่อขอใบอนุญาตทำงานชั่วคราวจากกระทรวงมหาดไทยของประเทศไทย โดยควรยื่นเรื่องอย่างน้อย 6 เดือนก่อนวันที่ประสงค์เดินทางเข้าประเทศ ซึ่งหากได้รับอนุมัติวีซ่าทำงานนี้จะมีอายุ 1 ปี ซึ่งในกรณีประสงค์จะทำงานนานกว่าระยะเวลาดังกล่าวก็ควรที่จะยื่นเรื่องขอต่ออายุอย่างน้อย 6 เดือนก่อนวีซ่าหมดอายุ

4.6.8 ใบถิ่นที่อยู่ถาวร (Permanent Residence)

เพื่อให้ได้รับสถานะพลเมืองถาวร มีวิธีการอยู่ 2 วิธีการ คือ บุคคลดังกล่าวต้องพำนักอยู่ในประเทศอย่างต่อเนื่องและถูกกฎหมายไม่น้อยกว่า 5 ปี และครอบครองทรัพย์สิน เช่น อสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทย หรือ บุคคลดังกล่าวมีการลงทุนในประเทศไม่น้อยกว่า 2 ล้านเหรียญนาไมเบีย (ประมาณ 275,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ) ในธุรกิจที่มีการจ้างงานชาวนาไมเบียอย่างถาวรอย่างน้อย 10 คน ครอบครองทรัพย์สินในประเทศ และพำนักอยู่ในประเทศภายใต้ใบอนุญาตทำงานมากกว่า 1 ปี โดยทางการใช้เวลาพิจารณาคำร้องประมาณ 6 เดือน

4.6.9 สัญชาตินาไมเบีย

ชาวต่างชาติมีสิทธิได้รับสัญชาตินาไมเบีย ในกรณีที่สมรสกับชาวนาไมเบียและได้พำนักอยู่ในประเทศนานกว่า 2 ปี ภายใต้ใบอนุญาตทำงานหรือใบถิ่นที่อยู่ถาวร โดยทางการใช้เวลาพิจารณาคำร้องประมาณ 6 เดือน

4.7 การแข่งขันทางการค้า

ภายใต้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า หรือ Competition Act, no.2 of 2003 รัฐบาลมุ่งส่งเสริมการแข่งขันและปกป้องตลาดการค้าในประเทศนาไมเบียจากการผูกขาดทางการค้า โดยมีเป้าหมายอื่น ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเศรษฐกิจประเทศนาไมเบีย
2. เพื่อควบคุมราคาสินค้าผ่านกลไกการแข่งขันในตลาด รวมถึงเพิ่มทางเลือกให้ผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้า
3. เปิดโอกาสให้ธุรกิจนาไมเบียเข้าสู่ตลาดโลก
4. ส่งเสริมการสร้างงานและการพัฒนาสวัสดิการให้ชาวนาไมเบีย
5. เปิดโอกาสให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าสู่ตลาด โดยไม่ถูกกีดกันอย่างไม่เป็นธรรม

อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัตินี้มีข้อยกเว้นการบังคับใช้ ดังนี้

1. การเจรจา โดยสหภาพการค้ากับกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ เพื่อตกลงในเรื่อง เช่น ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำตามพระราชบัญญัติแรงงาน
2. กิจกรรมซึ่งดำเนินการโดยไม่แสวงหากำไร
3. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสินค้าหรือบริการ ซึ่งได้รับการยกเว้นจากการประกาศของทางการเป็นกรณีพิเศษ

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการแข่งขันมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. มาตรา 23 ได้กำหนดลักษณะการดำเนินธุรกิจต้องห้าม เช่น การตกลงกันระหว่างคู่แข่งหรือผู้ร่วมธุรกิจในการกำหนดราคาสินค้าอย่างไม่เป็นธรรม การกำหนดพื้นที่จำหน่ายสินค้าหรือการแบ่งตลาดลูกค้า เพื่อแบ่งปันผลประโยชน์โดยเจตนา การบังคับเงื่อนไขให้คู่สัญญาปฏิบัติในสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการทำกิจกรรมตามสัญญา
2. ในกรณีที่บริษัทมีขนาดใหญ่และได้เปรียบในตลาด บริษัทดังกล่าวต้องไม่กำหนดราคาซื้อ/ขายสินค้าที่ไม่เป็นธรรม ตั้งเงื่อนไขการค้าที่ไม่เป็นธรรม กำหนดการผลิตหรือช่องทางจำหน่ายสินค้าอย่างไม่เป็นธรรม กำหนดเงื่อนไขหรือราคาการจำหน่ายสินค้าที่แตกต่างกันระหว่างลูกค้าที่ทำสัญญาซื้อขายที่ไม่ต่างกันไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม
3. วางกรอบการควบคุมกิจการเพื่อป้องกันการผูกขาดสินค้าอย่างไม่เป็นธรรม
4. กำหนดบทลงโทษในกรณีกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้

4.8 การวิเคราะห์สถานการณ์สภาพการลงทุน

ในปี 2548 UNCTAD ได้รายงานสถานการณ์การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศนามิเบียว่าเป็นประเทศที่มีศักยภาพต่ำในการดึงดูดเงินลงทุน แต่มีผลการดำเนินการที่ดี กล่าวคือ ประเทศนามิเบียมีอุปสรรคสำคัญที่ต้องก้าวข้าม เช่น ตลาดท้องถิ่นที่เล็ก ผลผลิตต่อหัวของแรงงานที่ไม่สูง การขาดแรงงานที่มีฝีมือ และการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคที่ยังขาดประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศให้สูงขึ้น

**ตารางที่ 5: มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเข้าสู่ประเทศนามิเบีย
และการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนสะสมระหว่างปี 2538-2552**

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ปี	2538-2548 (Annual Average)	2549	2550	2551	2552
FDI Flow	174	387	733	720	516
ปี	2538	2543	2550	2551	2552
FDI Stock	1708	1276	3854	3472	3988

ที่มา: UNCTAD, World Investment Report 2008; www.unctad.org/fdistatistics ข้อมูล ณ วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2553

ตารางที่ 5 แสดงมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเข้าสู่ประเทศนามิเบีย ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากระดับ 174 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยระหว่างปี 2538-2548 สู่ 516 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2552 โดยเงินลงทุนสะสม (FDI Stocks) ได้เพิ่มตามจากระดับประมาณ 1,708 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เมื่อปี 2538 สู่ระดับ 3,988 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2552 ทั้งนี้ เนื่องจากนามิเบียเป็นประเทศที่มีสภาพแวดล้อมทางการลงทุนที่ดี นโยบายส่งเสริมการลงทุนที่น่าสนใจ และการเมืองที่ค่อนข้างมั่นคง อย่างไรก็ตาม ประเทศนามิเบียดึงดูดการลงทุนได้น้อยเนื่องจากเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจเล็ก และทรัพยากรน้อยเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค เช่น ประเทศแอฟริกาใต้ และไนจีเรีย ซึ่งดึงดูดการลงทุนกว่าร้อยละ 65 ของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสู่ทวีปแอฟริกา

ประเทศนามิเบียได้ออกกฎหมายการลงทุน ซึ่งมีทั้งนโยบายสนับสนุนการลงทุนให้นักลงทุนทั่วไป และนโยบายพิเศษเพื่อสนับสนุนการลงทุนเฉพาะเจาะจง เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนปี 2538 (EPZ) หรือนโยบายสนับสนุนพิเศษที่มอบให้แก่ผู้ผลิตที่จดทะเบียน (Registered Manufacturers) ตั้งแต่ช่วงแรกของการได้รับเอกราช อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถึงผลลัพธ์ของนโยบายพิเศษเพื่อสนับสนุนการลงทุนเฉพาะเจาะจงพบว่า ไม่ประสบความสำเร็จดังที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2549 มีเพียง 19 บริษัทที่ได้รับสถานะ EPZ และประมาณ 100 บริษัท จากกว่า 520 บริษัทที่ได้รับสถานะเป็นผู้ผลิตที่ได้รับการจดทะเบียน (Registered Manufacturers)

ตารางที่ 6: บริษัทต่างชาติรายใหญ่ในประเทศนามิเบีย ประจำปี 2553

รายชื่อบริษัท	ประเทศ	อุตสาหกรรม
1. Africa Israel Investments	Israel	Holding and Investment Company
2. African Queen Mines	Canada	Mineral Exploration Company
3. Alrosa	Russia	Diamond Exploration Company
4. Anglo American	United Kingdom	Global Mining Company
5. Areva Group	France	Nuclear Power Production
6. Arlan	Russia	Equity Management Company
7. Banco Bic	Angola	N/A
8. Barclays Bank	United Kingdom	Financial
9. Bava Technologies	South Africa	Distribution Company
10. Boulder Mining	Canada	Mining
11. Dali Diamond	Belgium	Supplier of watch and jewellery
12. De Beers	South Africa	Diamond
13. Diamond Fields International	Canada	Diamond
14. Distell Group	South Africa	N/A
15. Electrawinds	Belgium	Energy
16. Eonmetall Group	Malaysia	Energy
17. Extract Resources	Australia	N/A
18. Financial Systems Development Services (FIDES)	Switzerland	Financial
19. Forsys Metals	Canada	Exploration of properties
20. Gazprom	Russia	Gas pipeline systems

ที่มา: The Financial Times Ltd 2010 ข้อมูล ณ วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 รวบรวมโดยสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

ธนาคารโลกได้สำรวจความเห็นนักธุรกิจ และผู้เกี่ยวข้องในแวดวงการค้าและการลงทุนในสาขาต่างๆ ของนามิเบียกว่า 100 องค์กรในปี 2549 พบว่านโยบายสนับสนุนการลงทุนพิเศษต่างๆ เป็นนโยบายที่ดีแต่ไม่ส่งผลมากนักต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศนามิเบียเมื่อเปรียบเทียบกับนโยบายสนับสนุนการลงทุนทั่วไป เช่น การยกยอดขาดทุนไปหักกำไรในปีถัดไป (Loss Carry Forwards) การคิดค่าเสื่อมอาคารและเครื่องจักร (Depreciation Allowances for Buildings and Machineries) เนื่องจากนโยบายส่งเสริมพิเศษต่างๆ รวมถึงสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี นักลงทุนจะได้รับการพิจารณาอนุญาตให้ได้รับสิทธิต่อเมื่อเข้ามาลงทุนเปิดกิจการในประเทศนามิเบียแล้วเท่านั้น

ส่วนโครงการ EPZ ไม่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มการจ้างงานหรือกระตุ้นการส่งออกดังที่คาดการณ์ไว้⁴⁴ โดย ณ สิ้นปี 2549 มีเพียง 19 บริษัทที่มีสถานะ EPZ ซึ่ง 10 บริษัทอยู่ในอุตสาหกรรมแปรรูปแร่ธาตุ 8 บริษัทอยู่ในอุตสาหกรรมการผลิต (ส่วนใหญ่สิ่งทอ) และ 1 บริษัทอยู่ในอุตสาหกรรมยานยนต์ การจ้างงานของบริษัท EPZ ขึ้นสู่ระดับสูงสุดเมื่อปี 2547 ซึ่งมีการจ้างงานกว่า 10,000 ตำแหน่ง ก่อนลดลงมาเหลือเพียง 6,000 ตำแหน่งในปี 2549 เนื่องจากกว่าครึ่งของบริษัท EPZ อยู่ในอุตสาหกรรมสิ่งทอที่มีการแข่งขันค่อนข้างสูง ต้องพึ่งการใช้แรงงานซึ่งประเทศนามิเบียไม่แข็งแกร่งพอที่จะสู้กับคู่แข่งในประเทศในเอเชีย ส่งผลให้กิจการต้องลดกำลังการผลิตหรือปิดตัวลง ดังเช่น กรณีของบริษัท Ramatex⁴⁵

พระราชบัญญัติการลงทุนโดยต่างชาติ พ.ศ. 2533 (FIA) จึงควรได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจให้มีความทันสมัย⁴⁶ เนื่องจากข้อกำหนดต่างๆ ใน FIA นี้ไม่ได้เป็นสาเหตุจูงใจของการตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศอีกต่อไป เนื่องจากในปัจจุบันคู่แข่งทั้งในและนอกภูมิภาคต่างให้สิ่งจูงใจแก่นักลงทุนในลักษณะเดียวกัน การตัดสินใจเข้ามาลงทุนจึงขึ้นอยู่กับสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับแน่นอนจากนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาลเมื่อเข้ามาลงทุน รวมถึงโอกาสทางธุรกิจและจุดแข็งของประเทศ เช่น แรงงาน ตลาด และ สาธารณูปโภค เป็นต้น องค์กรส่งเสริมการลงทุน เช่น NIC และ ODC จึงควรปฏิรูปให้มีความอิสระ และยืดหยุ่นในการบริหารงาน รวมถึงภาคเอกชนควรได้มีส่วนร่วมมากขึ้น ทั้งนี้ ในปัจจุบันองค์กรดังกล่าวอยู่ภายใต้การบริหารงานของกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมโดยตรง

โดยสรุป การลงทุนในประเทศนามิเบียมีจุดแข็ง คือ สภาพแวดล้อมทางการลงทุนดี นโยบายส่งเสริมการลงทุนที่โปร่งใส และการเมืองที่ค่อนข้างมั่นคง อย่างไรก็ตาม นามิเบียมีจุดอ่อนซึ่งเป็นอุปสรรคในการเข้ามาลงทุน เช่น ตลาดท้องถิ่นที่เล็ก ผลผลิตต่อประชากรที่ไม่สูง การขาดแรงงานที่มีฝีมือ และการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคที่ยังขาดประสิทธิภาพ นอกจากนี้ นามิเบียมีนโยบายสนับสนุนการลงทุนพิเศษที่ให้สิทธิประโยชน์ค่อนข้างมาก ทั้งในด้านภาษีและด้านค่าใช้จ่ายอื่นๆ สำหรับผู้ผลิตที่จดทะเบียน (Registered Manufacturers) และบริษัทที่ได้รับสถานะ EPZ แต่นโยบายพิเศษดังกล่าวไม่มีผลต่อการตัดสินใจของนักลงทุนในการพิจารณาเข้ามาลงทุนในประเทศนามิเบีย เนื่องจากเป็นนโยบายที่บริษัทจะได้รับการพิจารณาก็ต่อเมื่อเข้ามาลงทุนในประเทศแล้ว ดังนั้น นามิเบียมีความจำเป็นต้องพิจารณาปรับปรุงระเบียบและกฎหมายการลงทุนต่างๆ ซึ่งปัจจุบัน กล่าวได้ว่าค่อนข้างล่าช้า รวมถึงให้อิสระขององค์กรส่งเสริมการลงทุน เช่น NIC และ ODC มากกว่าปัจจุบันเพื่อปฏิรูปสภาพแวดล้อมการลงทุนในประเทศให้มีประสิทธิภาพในการดึงดูดการลงทุนมากยิ่งขึ้น

⁴⁴ รัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่าโครงการ EPZ จะก่อให้เกิดการจ้างงานมากกว่า 25,000 ตำแหน่ง

⁴⁵ โปรดดูรายละเอียดใน Box 1

⁴⁶ รัฐบาลนามิเบียเข้าใจถึงความจำเป็นในการปรับปรุงแก้ไข FIA และได้มีการศึกษาแนวทางการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2553 ยังไม่ได้มีการสรุปการแก้ไขอย่างเป็นทางการ- ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่รัฐสังกัดกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม ประเทศนามิเบีย

BOX 1: Ramatex Textile & Garment Factory ฤา นี้คือ ไทเทคของนามิเบีย?

ภายใต้ข้อตกลง AGOA ซึ่งอนุญาตให้สินค้าจากประเทศแถบแอฟริกาสามารถส่งออกเข้าสู่ตลาดสหรัฐฯได้โดยไม่เสียภาษี บริษัทสิ่งทอสัญชาติมาเลเซีย Ramatex Textile & Garment Factory ได้ตัดสินใจย้ายฐานการผลิตสู่ภูมิภาคแอฟริกาใต้เมื่อปี 2544 โดยเลือกนามิเบียเป็นที่ตั้งโรงงานเพื่อตัดวงสิทธิประโยชน์จากโครงการ EPZ ของรัฐบาลนามิเบีย ซึ่งถือเป็นโครงการที่ใหญ่ที่สุดของ EPZ นับจากการริเริ่มสิทธิประโยชน์ในปี 2538 ทั้งนี้ รัฐบาลนามิเบียได้พยายามอย่างมากในการดึงดูดการลงทุนครั้งนี้ซึ่งมีมูลค่ากว่า 1 พันล้านเหรียญนามิเบีย (ประมาณ 137.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) โดย สามารถเอาชนะประเทศคู่แข่ง คือ ประเทศแอฟริกาใต้และมาดากัสการ์ ด้วยการมอบสิทธิประโยชน์พิเศษนอกเหนือจากสิทธิประโยชน์ปกติของโครงการ EPZ กล่าวคือ ให้สิทธิประโยชน์บริษัทในการใช้น้ำประปาและไฟฟ้าในราคาที่ต่ำกว่าปกติ ยกเว้นการเก็บภาษีการใช้ที่ดินรวมเวลา 99 ปี รวมถึงการลงทุนกว่า 100 ล้านดอลลาร์นามิเบีย (ประมาณ 13.76 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) เพื่อพัฒนาระบบสาธารณูปโภคในพื้นที่เพื่อรองรับการตั้งกิจการของบริษัท โดยคาดหวังว่าสิทธิประโยชน์เหล่านี้คุ้มค่ากับการสร้างงานกว่า 10,000 ตำแหน่งจากการลงทุนดังกล่าว ในปี 2545 การลงทุนดังกล่าวถือเป็นการลงทุนแห่งความหวังที่กล่าวขวัญกันมากที่สุดในนามิเบีย

การจ้างงานโดยบริษัทพุ่งสูงสุดเมื่อปี 2547 ด้วยอัตรากว่า 7000 ตำแหน่ง (รวมแรงงานจากภูมิภาคเอเชียกว่า 1000 ตำแหน่ง) อย่างไรก็ตาม ผลสำรวจในปี 2546 พบว่าสิทธิของแรงงานถูกลดทอนอย่างมาก เช่น ผู้หญิงถูกบังคับให้ตรวจการตั้งครรภ์ในการสมัครงาน แรงงานไม่ได้รับค่าจ้างในกรณีลาป่วย ค่าจ้างแรงงานที่ต่ำ โดยไม่มีสวัสดิการ การกดขี่โดยหัวหน้างาน เป็นต้น ซึ่งการกดขี่ดังกล่าวส่งผลให้เกิดการร้องเรียน โดย บริษัทยอมเปิดการเจรจากับสหภาพแรงงาน (Namibia Food and Allied Worker Union) ซึ่งแม้มีการเจรจาร่วม 3 ปียังไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากบริษัทกล่าวว่าไม่มีกำไรในการดำเนินงานสุดท้ายแรงงานจึงประท้วงหยุดงาน และได้มาซึ่งสิทธิประโยชน์ที่เรียกร้องในทันที กล่าวคือ ค่าจ้างต่อชั่วโมงเพิ่มจาก 3 เป็น 4 เหรียญนามิเบีย พร้อมสิทธิประโยชน์ทางด้านที่อยู่และการเดินทางบางส่วน ในปี 2548 บริษัทได้ปิดบริษัทลูก ณ เมือง Rhino โดยมีได้มีการแจ้งล่วงหน้า ส่งผลให้มีการเลิกจ้างกว่า 1500 ตำแหน่ง การเลิกจ้างมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและ ณ สิ้นปี 2550 บริษัทเหลือการจ้างงานเพียงประมาณ 3000 ตำแหน่ง ก่อนการประกาศเลิกกิจการในเดือนมีนาคม ปี 2551 ซึ่งส่งผลให้ลูกจ้างทั้งหมด ที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ต้องตกงานในทันที เสมือนเรือไทเทนิคที่อัปปางลง โดยไม่ได้รับการชดเชยที่สมควรและปิดตำนานความขัดแย้งและการลงทุน โดยต่างชาติที่อื้อฉาวที่สุดนับจากการได้รับเอกราช

ประสบการณ์นี้แสดงให้เห็นถึงอันตรายจากการมองว่าเงินลงทุนจากต่างชาติเป็นพระเจ้า โดยเฉพาะกรณีนี้ซึ่งรัฐบาลอำนวยความสะดวกให้เต็มที่ โดยมีได้มุ่งปกป้องสิทธิของผู้ใช้แรงงานอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ ในการเจรจาเงื่อนไขการลงทุนโดยชาวต่างชาติ สิ่งที่ควรปฏิบัติอย่างน้อยที่สุด คือ การบังคับให้บริษัทต่างชาติเคารพกฎหมายภายในประเทศอย่างเคร่งครัดโดยเฉพาะในประเด็นด้านสิทธิแรงงาน สิ่งแวดล้อม สุขอนามัยและมาตรฐานความปลอดภัย การละเลยสิ่งที่สำคัญเหล่านี้ สุดท้ายจักส่งผลให้เกิดผลเสียมากกว่าผลได้จากเงินลงทุนหลายเท่าตัว

ที่มา: Labour Resource and Research Institute (LaRRI)

บทที่ 5 ระบบการเงินและการธนาคาร

คะแนนรวมเสรีภาพทางการเงินของประเทศนามิเบีย วิเคราะห์และสำรวจ โดย World Heritage Foundation ได้ให้คะแนนประเทศนามิเบียอยู่ที่ 40 คะแนนซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของโลกที่ 48.5 คะแนนสะท้อนให้เห็นว่าประเทศนามิเบียมีเสรีภาพค่อนข้างจำกัดในการดำเนินธุรกรรมทางการเงินและภาคการเงินของประเทศยังมิได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ทั้งนี้ ส่งผลให้นักธุรกิจ โดยเฉพาะ นักธุรกิจขนาดกลางและย่อม (SMEs) มีอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน อย่างไรก็ตาม ภาครัฐได้พยายามให้การสนับสนุนเกษตรกรผ่านธนาคารของรัฐ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตร และในปี 2551 กฎระเบียบภาคการเงินที่มีใช้ภาคธนาคารจะได้รับการพัฒนาปฏิรูปให้ทันสมัยเพื่อส่งเสริมธุรกิจประกันภัยและกองทุนประกันสังคมให้มีความมั่นคงมากยิ่งขึ้น

ตลาดการเงินในประเทศนามิเบียค่อนข้างเล็กและในปัจจุบันความเชื่อมโยงกับตลาดการเงินโลกยังไม่สูงมากนัก ส่งผลให้ผลกระทบโดยตรง จากวิกฤตการณ์ทางการเงินของโลกยังคงมีน้อยในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2552 สถานะทางการเงินของสถาบันการเงินทั้งหลายยังคงมั่นคงและไม่มีการล้มละลาย มีสภาพคล่องที่ดีและมีเงินทุนที่เพียงพอ อย่างไรก็ตาม ผลกระทบส่วนน้อยที่เกิดขึ้น คือ อัตราส่วนของต้นทุนต่อรายได้ของภาคอุตสาหกรรมนั้นสูงขึ้น ทำให้เกิดความเสียหายของผลกำไรของธนาคารในอนาคตที่เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน เนื่องจากสัดส่วนของสินเชื่อที่ค้างชำระนั้นได้เพิ่มมากขึ้น และมีความเป็นไปได้ที่ผลกระทบทางเศรษฐกิจอาจแผ่ไปยังภาคการธนาคาร ดังเห็นได้จากการที่การเจริญเติบโตของภาคธุรกิจที่ค่อนข้างต่ำ และการมีหนี้เสียในระบบเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ในปี 2553 คาดว่าการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศนามิเบีย จะเพิ่มขึ้นจากปี 2552 ประมาณร้อยละ 4.2 โดยการฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจส่วนใหญ่่นั้นเกิดจากภาคการทำเหมืองแร่และอุตสาหกรรมก่อสร้างที่มีประสิทธิภาพสูง

5.1 ธนาคาร

ปัจจุบันประเทศนามิเบียมีธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีชาวต่างชาติเป็นผู้ถือหุ้นอยู่บางส่วนที่เปิดดำเนินการอยู่ทั้งสิ้น 4 แห่ง คือ First National Bank of Namibia (Ltd.), Standard Bank of Namibia (Ltd.), Bank Windhoek (Ltd.) และ Nedbank Namibia (Ltd.)⁴⁷ นอกจากนี้ยังมีธนาคารซึ่งรัฐดำเนินการโดยตรงเพื่อดำเนินนโยบายต่างๆ เช่น การช่วยเหลือสนับสนุนเกษตรกร ได้แก่ Agricultural Bank of Namibia, City Saving and Investment Bank

⁴⁷ ธนาคารแห่งนี้เปิดให้บริการตั้งแต่ปี 2516 และได้มีการเปลี่ยนชื่อถึง 4 ครั้ง โดย ล่าสุดเมื่อปี 2547 ซึ่งเปลี่ยนจาก Commercial Bank of Namibia มาเป็น Nedbank Namibia Limited เมื่อ Nedbank Limited (ธนาคารขนาดใหญ่ของแอฟริกาใต้) เข้าถือหุ้นใหญ่ นอกจากนี้เมื่อปี 2551 ธนาคาร ABSA Bank ของแอฟริกาใต้ก็อีกแห่งหนึ่งได้รับการอนุมัติจาก ธนาคารแห่งประเทศนามิเบีย (Bank of Namibia) ให้สามารถดำเนินกิจการธนาคารพาณิชย์ได้เป็นแห่งที่ 5 ของนามิเบีย (www.southafrica.to/Banks/ABSA/ABSA-bank.php5) อย่างไรก็ตาม เนื่องจากปัญหาวิกฤตการเงินโลกได้ส่งผลให้ ABSA ชะลอการเข้าตลาดนามิเบียและในปัจจุบันมีเพียงสำนักงานตัวแทนให้บริการ ซึ่งไม่สามารถให้บริการรับเงินฝากได้ และล่าสุด ABSA กำลังพยายามเข้าถือหุ้นใหญ่ใน Bank Windhoek (Ltd.) โดย ธนาคารแห่งประเทศนามิเบีย (Bank of Namibia) มีนโยบายต่อต้านการถือหุ้นดังกล่าวซึ่งทำที่ตั้งกล่าวได้สร้างความประหลาดใจให้ตลาดเงินนามิเบียค่อนข้างมาก

limited, The Development Bank of Namibia, The Post Office Saving Bank และ The National Housing Enterprise ทั้งนี้ ธนาคารทุกแห่งในประเทศ ดำเนินงานภายใต้นโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย

5.2 สถาบันการเงินอื่น

ตั้งแต่ปี 2544 สถาบันการเงินอื่นๆทั้งหมด จะต้องดำเนินการภายใต้นโยบายและการกำกับดูแลของ The Namibian Financial Institutions Supervision Authority (NAMFISA) ได้แก่

5.3 บริษัทประกันภัย

ธุรกิจประกันภัยในประเทศนามิเบีย จำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ การประกันภัยแบบระยะสั้น และประกันภัยแบบระยะยาว โดยการขอใบอนุญาตก่อตั้งธุรกิจประกันภัยนั้นจะต้องมีการลงทะเบียนกับทาง The Registrar of Companies

5.4 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศนามิเบีย

หรือ The Namibia Stock Exchange จัดตั้งขึ้นในปี 2535 และถือเป็นแหล่งที่มีเงินทุนมากเป็นอันดับสองของทวีปแอฟริการองจากตลาดหลักทรัพย์ของแอฟริกาใต้⁴⁸ (Johannesburg Stock exchange) โดยปัจจุบันมีเงินทุนถึง 642,419 ล้านดอลลาร์นามิเบีย (88,426.57 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)⁴⁹ นักลงทุนสามารถนำเงินเข้าลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ได้โดยไม่มีข้อจำกัด ใดๆก็ตาม ในปัจจุบันมีบริษัทจดทะเบียนน้อยกว่า 30 แห่งซึ่งเป็นผลจากการถูกถอดออกและการควบรวมกิจการระหว่างบริษัท

5.5 อัตราแลกเปลี่ยนและเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ

ประเทศนามิเบียนั้นเคยเป็นสมาชิกของกลุ่ม Common Monetary Area (CMA) และได้ถอนตัวออกมาในปี 2536 ภายหลังจากเริ่มใช้สกุลเงินท้องถิ่น (Namibia Dollar) ใดๆก็ตาม สกุลเงินนามิเบียยังคงผูกติดกับสกุลเงินแอฟริกาใต้ (South African Rand) ภายใต้ระบบ Fixed exchange rate ในอัตราคงที่ 1 ต่อ 1 ทั้งนี้เนื่องจากสกุลเงินแอฟริกาใต้ถือเป็นสกุลเงินหลักของภูมิภาคแอฟริกาซึ่งเป็นที่ยอมรับในการค้าระหว่างประเทศ

⁴⁸ http://www.aabf.org/namibia_inv_guide.htm ข้อมูล ณ วันที่ 26 มีนาคม พ.ศ.2553

⁴⁹ ข้อมูล ณ 31 มีนาคม พ.ศ.2552

ตารางที่ 7: อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราของประเทศต่างๆของกลุ่ม SACU ปี 2545-2552

หน่วย: ดอลลาร์สหรัฐ

กลุ่ม SACU					
ปี	Namibia	Botswana	Lesotho	South Africa	Swaziland
2545	10.541	5.467	10.541	10.541	10.541
2546	7.565	4.442	7.565	7.565	7.565
2547	6.460	4.281	6.460	6.460	6.460
2548	6.360	5.513	6.360	6.360	6.360
2549	6.772	6.031	6.772	6.772	6.772
2550	7.045	6.006	7.045	7.045	7.045
2551	8.261	7.519	8.261	8.261	8.261
2552	8.512	6.662	8.512	8.512	8.512

ที่มา: International Monetary Fund, World Economic Outlook Database, October 2009

ข้อมูล ณ วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ.2553 รวบรวมโดยสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

จากภาพรวมของเงินทุนสำรองระหว่างประเทศในตารางที่ 8 จะเห็นได้ว่าการสะสมเงินตราต่างประเทศของประเทศต่างๆในกลุ่ม SACU มีเงินทุนสำรองเพิ่มขึ้นจากปี 2545 ประมาณ 2-3 เท่า ส่งผลให้ค่าเงินของประเทศต่างๆนั้นแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ประเทศต่างๆเริ่มได้รับผลกระทบจากการเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินของโลก เช่น ตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ตลาดหลักทรัพย์ ฯลฯ สกุลเงินท้องถิ่นของประเทศต่างๆในแอฟริกา และประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย ได้รับแรงกดดันในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2551-2552 ส่งผลให้ค่าเงินมีความอ่อนตัวลงอย่างเห็นได้ชัด และส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงเงินทุนสำรองระหว่างประเทศด้วย

ตารางที่ 8: เงินทุนสำรองระหว่างประเทศของกลุ่มประเทศต่างๆ ปี 2545-2552

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ

กลุ่ม SACU								
Countries	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
Namibia	323.13	325.22	345.06	312.10	449.58	896.02	1292.95	N/A
Botswana	5473.92	5339.78	5661.43	6309.06	7992.39	9789.74	9118.64	N/A
Lesotho	406.37	460.33	501.50	519.11	658.40	N/A	N/A	N/A
South Africa	5904.00	6496.00	13141.00	18579.00	23057.00	29589.00	30584.00	30378.00
Swaziland	275.84	277.51	323.56	243.90	372.53	774.19	751.94	N/A

ที่มา: International Monetary Fund, World Economic Outlook Database, October 2009 ข้อมูล ณ วันที่ 5 มีนาคม

พ.ศ.2553 รวบรวมโดยสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

บทที่ 6

ระบบโครงสร้างพื้นฐาน

ประเทศนามิเบียเป็นประเทศหนึ่งที่มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่มีมาตรฐานประเทศหนึ่งในแอฟริกา ซึ่งค่อนข้างสร้างความแปลกใจให้แก่ผู้ที่ไม่ค่อยรู้จักประเทศนี้ดีนัก และยังมีการลงทุนเพื่อขยายการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานในประเทศในฐานะประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

6.1 ระบบการขนส่งในประเทศนามิเบีย

6.1.1 ทางอากาศ (Air)

ระบบการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศไม่ว่าจะเป็นในส่วนของผู้โดยสาร หรือการขนส่งสินค้านั้น จะมีการให้บริการที่สนามบินนานาชาติ Windhoek's Hosea Kutako นอกจากนี้ สายการบินแห่งชาติ คือ สายการบินนามิเบีย (Air Namibia) ยังมีการให้บริการบินตรงจากเมืองโยฮันเนสเบิร์กไปยังทวีปยุโรป เช่น ลอนดอน และแฟรงค์เฟิร์ต ส่วนสายการบินระหว่างประเทศที่มีการให้บริการในประเทศนามิเบีย ได้แก่ South African Airways, British Airways/Comair, TAAG และ LTU ส่วนเส้นทางบินตรงระหว่างประเทศที่เปิดให้บริการระหว่างเมือง Windhoek ได้แก่ เมือง Luanda, Lusaka, Harare, Livingstone และ Cape Town ส่วนเส้นทางการบินภายในประเทศเปิดให้บริการที่ The City's Eros Airport ส่วน Walvis Bay International Airport มีการให้บริการเส้นทางบินจาก Cape Town, Johannesburg และ Windhoek ค่อนข้างถี่ ส่วน Keetmanshop Airport ก็ให้บริการเส้นทางการบินระหว่างประเทศเช่นเดียวกัน

6.1.2 ทางทะเล (Sea)

ท่าเรือสำหรับการประมงเก่าอย่าง Ludertiz นั้นได้รับการพัฒนาให้มีคลังสินค้าและตู้คอนเทนเนอร์เพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีการขนส่งสินค้าผ่านท่าเรือ Ludertiz เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ ที่ตั้งของท่าเรือ Ludertiz ก็อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมสำหรับการให้บริการทางตอนใต้ของนามิเบีย และแหลมชายฝั่งทางเหนือ โดยถือเป็นท่าที่สำคัญในการรองรับการประมง และในปัจจุบันก็มีการให้บริการสำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่และเหมืองเพชรสำหรับส่งออกไปยังต่างประเทศ ทั้งนี้ ท่าเรือ Walvis Bay และ Ludertiz ได้ดำเนินการภายใต้การควบคุมดูแลของ Namibia Ports Authority (NamPort) ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐที่จัดตั้งขึ้นในปี 2537 ซึ่งมีหน้าที่หลักในการดูแลให้การดำเนินงานด้านการค้าระหว่างประเทศเป็นไปอย่างราบรื่น

6.1.3 ทางถนน (Road)

ประเทศนามิเบียมีถนนที่ได้รับการบูรณะอย่างดี มีเส้นทางครอบคลุมทั้งหมดกว่า 40,000 กิโลเมตร ซึ่งสามารถเดินทางสู่เมืองหลักต่างๆได้อย่างทั่วถึงและสะดวกสบาย เช่นเดียวกันกับการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งทรัพยากรธรรมชาติของนามิเบีย เส้นทางหลักๆในนามิเบียได้รับการลาดยางแล้วจึงทำให้การเดินทางง่ายและสะดวกมากขึ้น

The Trane-Caprivi Highway เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่าง Walvis Bay และ ประเทศบอตสวานา ประเทศแซมเบีย ประเทศซิมบับเวและสาธารณรัฐคองโก ส่วน The Trans-Kalahari Highway เชื่อมระหว่าง Walvis Bay กับ ใจกลางของ South Africa's Gauten Industrial โดยผ่านทางประเทศบอตสวานา นอกจากนี้ ยังมีทางหลวงที่เชื่อมต่อไปยัง The Maputo Corridor ซึ่งอยู่ทางชายฝั่งตะวันออกของทวีปแอฟริกา อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นเส้นทางเดินรถได้ทั่วทั้งทวีป

6.1.4 ทางรถไฟ (Rail)

เส้นทางรถไฟในประเทศนามิเบียทั่วประเทศในปัจจุบันยาว 2,382 กิโลเมตร โดยเชื่อมต่อ Walvis Bay และ Ludertiz ซึ่งมีปลายทางหลัก คือ ภายในประเทศนามิเบียและประเทศแอฟริกาใต้ นอกจากนี้ การขนส่งส่วนใหญ่ใน Walvis Bay ทำการขนส่งโดยทางรถไฟเป็นหลัก และที่ท่าเรือก็มีพื้นที่ในการรองรับสินค้าที่มากเพียงพอ โดยแร่ต่างๆปริมาณหลายล้านตันที่ได้จากการทำเหมืองแร่ในนามิเบียและประเทศแอฟริกาใต้นั้นจะถูกขนส่งไปยังท่าเรือโดยตรง ทั้งนี้ก็เพื่อการส่งออกไปยังต่างประเทศ

The Walvis Bay Corridor เป็นชื่อของเส้นทางคมนาคมใหม่ซึ่งถูกก่อสร้างขึ้นเพื่อให้สามารถเดินทางจากพื้นที่ที่ไม่มีทางออกทะเลในทางตอนใต้ของแอฟริกาไปยังทางตะวันตกของทวีปในระยะเวลาที่สั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยโครงการนี้ดำเนินการแล้วเสร็จในปี 2541 และใช้เป็นท่าเรือสำหรับการค้าโดยเฉพาะ และเป็นเส้นทางหลักในการขนส่งไปสู่ The Trans-Caprivi และ Trans-Kalahari Highways นอกจากนี้ เส้นทางรถไฟระหว่าง Walvis Bay และ Grootfontein ก็อยู่ในโครงการนี้ด้วย

6.2 เส้นทางขนส่งสินค้าจากประเทศไทย

การขนส่งสินค้านี้ระหว่างประเทศไทยและนามิเบียปัจจุบันสามารถดำเนินการได้ โดย การขนส่งทางเรือและทางอากาศ ดังนี้

6.2.1 ทางเรือ

ตารางที่ 9: เวลาและค่าขนส่งสินค้าทางเรือสู่ท่าเรือ Walvis Bay จากประเทศไทย

จุดหมายจากประเทศไทย	โหมด	ค่าใช้จ่ายต่อตู้สินค้า 20 ฟุต (US\$)	เวลา (วัน)
Walvis Bay	เรือ	2,230	27

ที่มา: จากการสำรวจบริษัทที่ให้บริการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยและประมวลผล โดยสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง (2553)

ปัจจุบัน การขนส่งสินค้าจากประเทศไทยสู่ประเทศนามิเบียใช้เวลาประมาณ 27 วัน โดย การขนส่งสินค้าทางเรือจากท่าเรือในประเทศไทย ส่วนใหญ่ต้องผ่านท่าเรือที่สิงคโปร์ เข้าสู่ท่าเรือ Cape Town ของแอฟริกาใต้ก่อนขนส่งต่อเข้าสู่ท่าเรือ Walvis Bay ของนามิเบีย โดยมีค่าใช้จ่ายในการขนส่งตู้สินค้าขนาด 20 ฟุต ประมาณ 2,230 ดอลลาร์สหรัฐฯ โดยสินค้าจะถูกส่งต่อโดยทางบก (รถไฟ/รถบรรทุก) เข้าสู่กรุงวินด์ฮุกได้ภายใน 1 วัน และมีค่าใช้จ่ายประมาณ 680 ดอลลาร์สหรัฐฯ (รถบรรทุก) และ 250 ดอลลาร์สหรัฐฯ (รถไฟ)

6.2.2 ทางอากาศ

ตารางที่ 10: เวลาและค่าขนส่งสินค้าทางอากาศสู่สนามบินนานาชาติ Windhoek's Hosea Kutako (WHK) จากสนามบินสุวรรณภูมิประเทศไทย

จุดหมายจากประเทศไทย	โหมด	ค่าใช้จ่ายต่อสินค้าน้ำหนัก 100 กิโลกรัม (US\$)	เวลา (วัน)
WHK International Airport	เครื่องบิน	762.18	3

ที่มา: ค่าเฉลี่ยจากการสำรวจบริษัทที่ให้บริการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยและประมวลผล โดยสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง (2553)

ปัจจุบัน การขนส่งสินค้าจากประเทศไทยสู่ประเทศนามิเบีย โดยทางอากาศจากสนามบินสุวรรณภูมิ ประเทศไทยเข้าสู่สนามบินนานาชาติ Windhoek's Hosea Kutako (WHK) ของนามิเบีย ใช้เวลาประมาณ 3 วัน ซึ่งจะมีการแวะพักสินค้าที่สิงคโปร์ ส่วนค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้าน้ำหนัก 100 กิโลกรัม อยู่ที่ 762.18 ดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 26,676.17 บาท (35 บาท ต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ) โดยสินค้าจะถูกส่งต่อโดยทางบก (รถไฟ/รถบรรทุก) ไปยังจุดหมายต่างๆ ในประเทศได้โดยสะดวก

นอกจากนี้ยังมีวิธีคิดค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้าอีกหนึ่งวิธี คือการดูจากขนาดของสินค้า กว้าง*ยาว*สูง โดยมีขนาดใหญ่ที่สุดไม่เกิน 300*200*160 ซม. และถ้าจะคิดเป็นน้ำหนักก็นำมาหารด้วย 5,000 และเมื่อนำขนาดและน้ำหนักมาเปรียบเทียบกันแล้ว ส่วนใดมากกว่าก็คิดค่าใช้จ่ายจากส่วนนั้น

6.3 ระบบสาธารณูปโภค

6.3.1 ระบบไฟฟ้า (Electricity)

ระบบไฟฟ้าในประเทศนามิเบียดำเนินการโดย Namibia Power Corporation และ NamPower นอกจากนี้ ยังมี Ample เป็นอีกหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพที่สามารถเชื่อถือได้ในศูนย์กลางหลักๆของเมือง

6.3.2 ระบบน้ำ (Water)

ในเมืองสำคัญของนามิเบียมีระบบน้ำที่สามารถรองรับความต้องการใช้อย่างเพียงพอ และน้ำประปาในประเทศนามิเบียสามารถใช้ดื่มได้โดยตรงจากก๊อกน้ำ

6.3.3 ระบบการสื่อสาร (Telecommunications)

นามิเบียเป็นประเทศที่มีระบบการสื่อสารที่ทันสมัยระดับโลก เนื่องจากทุกพื้นที่ในนามิเบียมีระบบเครือข่ายการสื่อสารและอินเทอร์เน็ตรองรับ ซึ่งได้รับการพัฒนาโดยการใช้สายเคเบิลไฟเบอร์ ทั้งนี้ จากรายงานการแข่งขันของ The Harvard Africa ประจำปี 2543-2544 ได้จัดอันดับให้ประเทศนามิเบียเป็นประเทศที่มีระบบการสื่อสารที่ดีที่สุดในทวีปแอฟริกา ส่วนการสื่อสารระหว่างประเทศนามิเบียกับทั่วโลกนั้น จะใช้ระบบ GSM 900 ซึ่งได้รับการดำเนินงานโดย Mobile Telecommunications Ltd (MTC) ซึ่งเป็นบริษัทที่ให้บริการด้านโทรศัพท์มือถือ โดยประชากรร้อยละ 80 ของประเทศใช้บริการเครือข่ายนี้ นอกจากนี้ MTC ก็มีข้อตกลงการใช้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ (roaming) กับ 160 ประเทศทั่วโลก และประชากรที่มาจากประเทศเหล่านี้สามารถใช้บริการโทรศัพท์เครือข่าย GSM 900 ในประเทศนามิเบียได้โดยไม่มีปัญหา

บทที่ 7

การวิเคราะห์เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และโครงสร้างพื้นฐาน

จากการประมวลข้อมูลดังกล่าวข้างต้น เมื่อนำมาวิเคราะห์ประกอบกับการสำรวจข้อมูลภาคสนาม สามารถสรุปผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) จากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทยได้ดังนี้

ตารางที่ 11: การวิเคราะห์ PERSI ของประเทศนามิเบีย

หัวข้อ	บรรยากาศ (C: Climate)			ขีดความสามารถ (C: Competitiveness)	
	การเมือง (P: Politics)	เศรษฐกิจ (E: Economy)	กฎระเบียบ/นโยบาย (R: Regulation/Policy)	สังคม (S: Society)	โครงสร้างพื้นฐาน (I: Infrastructure)
จุดแข็ง (S: Strengths)	<ul style="list-style-type: none"> มีเสถียรภาพทางการเมือง โดยพรรค SWAPO เป็นผู้ครองอำนาจการบริหารนับจากการได้รับเอกราชจากแอฟริกาใต้เมื่อปี 2533 การถ่ายโอนอำนาจรัฐจากประธานาธิบดี นูโงมา สู่อำนาจประธานาธิบดีฮิลฟีเกปูเยเกิดขึ้นโดยไม่เกิดความขัดแย้งภายในประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> มีแหล่งทรัพยากรมาก เช่น แร่ยูเรเนียม เพชร ทอง ตะกั่ว ทองแดง เศรษฐกิจมีเสถียรภาพ (เติบโตเฉลี่ยร้อยละ 4 ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา) ค่าเงินคงที่เนื่องจากผูกติดกับสกุลเงิน Rand นอกจากนี้ ภาคเอกชนค่อนข้างพอใจกับการดำเนินงานของธนาคารกลาง ประเทศกว้างใหญ่ส่งผลให้ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ค่อนข้างถูก ทั้งนี้กฎหมายนามิเบียอนุญาตให้ชาวต่างชาติสามารถถือครองที่ดินได้ เสรีภาพทางการค้าสูง 	<ul style="list-style-type: none"> การบังคับใช้สัญญาค่อนข้างโปร่งใสและระบบยุติธรรมมีอิสระสูง นโยบายส่งเสริมการลงทุนทั่วไปน่าสนใจและให้ประโยชน์นักลงทุนค่อนข้างมาก ระบบภาษีไม่ซับซ้อน 	<ul style="list-style-type: none"> ค่อนข้างสงบแม้มีการแบ่งชนชั้นอยู่บ้าง แต่ไม่มีความขัดแย้งระหว่างชนชั้นหรือเผ่าพันธุ์ที่รุนแรง ประชากรและรัฐบาลมีนโยบายต่อต้านการสูบบุหรี่ ความตื่นตัวในเรื่องโรคเอดส์สูงและดำเนินนโยบายปกป้องอย่างเปิดเผย(มีการแจกถุงยางอนามัยฟรีในที่ทำงาน) สังคมมีเสรี เช่น สามารถเปิดคาสีโนได้ อาชญากรรมต่ำ 	<ul style="list-style-type: none"> มีท่าเรือใหญ่ที่ Walvis Bay และค่อนข้างทันสมัย ระบบการคมนาคมขนส่งทางบก (ถนน)และสาธารณูปโภคทันสมัยและสมบูรณ์ การจราจรมีระเบียบและรถไม่ติด มีเขตเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่ตั้งธุรกิจ โดยรัฐที่เปรียบพร้อมในจุดยุทธศาสตร์ต่างๆ มีสายการบินแห่งชาติ Air Namibia ให้บริการบินระหว่างประเทศ
โอกาส (O: Opportunities)		<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีกรณีบัญชีค่าแรงขั้นต่ำ ภูมิทัศน์สวยงาม เหมาะแก่การพักผ่อน จึงมีโอกาสในการท่องเที่ยวสูง สามารถส่งสินค้าเข้าสู่สหรัฐฯ โดยไม่เสียภาษีผ่านความตกลง AGOA มีความตกลง SACU และ SADC ทำให้การค้าในภูมิภาคดำเนินได้สะดวก เป็นสมาชิก WTO 	<ul style="list-style-type: none"> พบ.การลงทุนฉบับปัจจุบันคาดว่าจะประกาศใช้ได้ภายในปี 2554 และช่วยผ่อนปรนให้นักลงทุนต่างชาติดำเนินกิจกรรมได้สะดวกยิ่งขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> ภูมิศาสตร์ตั้งอยู่ใกล้ประเทศใหญ่ เช่น แอฟริกาใต้ และอังกฤษที่มีประชากรมากในการรองรับสินค้าจากนามิเบีย ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาทางการส่งผลให้สะดวกในการสื่อสารและทำความเข้าใจในกฎระเบียบต่างๆได้ง่าย 	

หัวข้อ	บรรยากาศ (C: Climate)			ขีดความสามารถ (C: Competitiveness)	
	การเมือง (P: Politics)	เศรษฐกิจ (E: Economy)	กฎระเบียบ/นโยบาย (R: Regulation/Policy)	สังคม (S: Society)	โครงสร้างพื้นฐาน (I: Infrastructure)
จุดอ่อน (W: Weaknesses)	<ul style="list-style-type: none"> นโยบาย BEE ซึ่งอยู่ในรูปของ TESEF ส่งผลให้มีความเสี่ยงในการถูกแทรกแซงการดำเนินธุรกิจจากภาครัฐ 	<ul style="list-style-type: none"> อัตราว่างงานสูงร้อยละ 35-50 ค่าครองชีพสูง⁵⁰ ภาครัฐยังมีการแทรกแซงทางเศรษฐกิจบ้าง เช่น กรณีขีดขวางการเข้าถือหุ้นใหญ่ใน Bank Windhoek โดย ABSA Bank (เสรีภาพทางการเงินไม่สูง) เสรีภาพทางการลงทุนไม่สูงเนื่องจากรัฐยังคงมีนโยบายปกป้องตลาดภายใน เช่น การออกใบอนุญาตทำงานแก่ชาวต่างชาติ มักเกิดความล่าช้า แรงงานขาดฝีมือและผลผลิตต่อคนต่ำ 	<ul style="list-style-type: none"> หน่วยงานส่งเสริมการลงทุน NIC ไม่มีอิสระและอยู่ภายใต้กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม อีกทั้งไม่มีการให้บริการในลักษณะ One-Stop-Service การเข้าลงทุนตั้งธุรกิจ อาจเกิดความยุ่งยากและล่าช้า สิทธิพิเศษในการลงทุน เช่น EPZ นักลงทุนเข้าถึงลำบาก พรบ.การลงทุนค่อนข้างล่าสมัย 	<ul style="list-style-type: none"> ประชากรน้อยเพียง 2.2 ล้านคน ในเมืองหลวงวันหยุดสุดสัปดาห์คนนิยมอยู่บ้าน และกลางคืนค่อนข้างเงียบเหงาไม่ค่อยมีกิจกรรม ประชากรติดเชื้อ HIV สูงกว่าร้อยละ 9 	<ul style="list-style-type: none"> สนามบินเล็ก ระบบรถรางขนส่งมวลชนล่าสมัย
อุปสรรค (T: Threats)	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีสถานทูตระหว่างไทยและนามิเบีย นอกจากนี้จีนกำลังดำเนินการสร้างสถานทูตที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในนามิเบีย บ่งชี้ถึงความกระตือรือร้นในการสร้างความสัมพันธ์ 	<ul style="list-style-type: none"> ปัจจุบันนักท่องเที่ยวยังมีน้อย เพียงปีละ 1.2 ล้านคน สิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านท่องเที่ยวจึงยังมีไม่มาก ไม่มีความตกลงยกเว้นการเก็บภาษีซ้อนกับไทย สินค้าเงินเริ่มเข้ามามากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> รัฐอาจออกนโยบายเพื่อปกป้องอุตสาหกรรม เช่น ล่าสุดมีการควบคุมการรับงานก่อสร้างโดยบริษัทต่างชาติ 		<ul style="list-style-type: none"> ค่าขนส่งสินค้าเข้า Walvis Bay โดย ตรงจากเอเชียยังมีบริการไม่มากและอัตราแพง

⁵⁰ จากการสัมภาษณ์พบว่าค่าแรงแม่บ้านทำความสะอาดในห้างที่เมืองหลวงได้ค่าจ้างสูงกว่า 300 ดอลลาร์สหรัฐ/เดือน

บทที่ 8

อุตสาหกรรมที่สำคัญ

8.1 การคัดเลือกอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูง

การศึกษาเพื่อคัดเลือกอุตสาหกรรมที่ไทยมีศักยภาพลงทุนในนามิเบีย ใช้วิธีการวิเคราะห์โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก ที่คำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

1. นามิเบียมีศักยภาพในการผลิตหรือมีทรัพยากรพื้นฐานที่จำเป็นต่ออุตสาหกรรมสาขานั้นๆ
2. ไทยมีศักยภาพในการผลิต หรือ มีความรู้และเทคโนโลยี หรือ การบริหารจัดการและการตลาด ในอุตสาหกรรมสาขานั้นๆ
3. รัฐบาลของประเทศนามิเบียให้การส่งเสริมอุตสาหกรรมสาขานั้นๆ

เกณฑ์ชี้วัดศักยภาพทั้ง 3 มีความสำคัญ เพราะหากขาดปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งแล้ว ย่อมเป็นอุปสรรคต่อการขยายการลงทุนของไทยในประเทศนามิเบีย⁵¹ ดังนั้น ในการวิเคราะห์จึงจะทำการวิเคราะห์เพื่อคัดเลือกว่าอุตสาหกรรมใดมีองค์ประกอบครบทั้ง 3 ปัจจัย ดังนี้

8.1.1 อุตสาหกรรมที่นามิเบียมีศักยภาพ

การวิเคราะห์ว่าอุตสาหกรรมที่นามิเบียมีศักยภาพ ใช้การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA (Reveal Comparative Advantage) และ ค่า ดัชนี ECI (Export Comparative Index)⁵² เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา โดยที่สินค้าที่มีค่า RCA และ ECI สูงกว่า 1 จะเป็นสินค้าที่มีศักยภาพในการส่งออกของนามิเบีย (นำเข้าของไทย) และมีการผลิตที่มากเพียงพอต่อการขยายการลงทุนไปยังนามิเบียได้ ซึ่งผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

⁵¹ เช่น แม้สาขานั้นรัฐบาลประเทศนามิเบียจะส่งเสริมและไทยมีศักยภาพการผลิตในประเทศ แต่หากประเทศนามิเบียไม่มีทรัพยากรพื้นฐาน ก็ยากที่ผู้ประกอบการไทยจะเข้าไปทำการผลิต หรือ แม้ทั้งไทยและนามิเบียจะมีศักยภาพ แต่ถ้ารัฐบาลนามิเบียไม่สนับสนุน ก็ยากต่อการเข้าไปลงทุน เช่นกัน

⁵² ECI (Export Comparative Index) เป็นดัชนีที่พัฒนาโดย สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง เพื่อใช้ในการชี้วัดอุตสาหกรรมที่มีการผลิตสูงเพียงพอและคุ้มค่าต่อการเข้ามาลงทุน

1) รายการสินค้านำเข้าหลักของไทยจากนามิเบีย

ตารางที่ 12 แสดงมูลค่าการนำเข้าสินค้าสูงสุด 5 อันดับแรกของไทยจากนามิเบีย ในปี 2552 เห็นได้ว่าประเทศไทยมีการนำเข้าสินค้าในกลุ่มของสัตว์น้ำสูงเป็นอันดับแรก โดยมีมูลค่า 1.8 ล้าน ดอลลาร์สหรัฐฯ รองลงมาเป็นอัญมณี มีมูลค่าการนำเข้า 440,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ เห็นได้ว่า ไทยยังมีมูลค่านำเข้าจากนามิเบียที่ต่ำอยู่

ตารางที่ 12: รายการสินค้า, มูลค่านำเข้าหลักของไทยจากนามิเบียและจากทั่วโลก และมูลค่าการส่งออกของนามิเบียไปทั่วโลก ประจำปี 2552

อันดับที่	กลุ่มสินค้า	มูลค่าสินค้านำเข้าของ ไทยจากนามิเบีย (พันดอลลาร์สหรัฐฯ)	มูลค่าสินค้านำเข้าของ ไทยจากโลก (พันดอลลาร์สหรัฐฯ)	ส่วนแบ่ง (ร้อยละ)	มูลค่าการส่งออกของ นามิเบียไปยังโลก (พันดอลลาร์สหรัฐฯ)
1	สัตว์น้ำ	1,818	1,856,763	0.10	350,882
2	อัญมณี	440	5,976,819	0.007	297,216
3	เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์	41	2,515,7104	0.0002	7,535
4	เครื่องจักรไฟฟ้า อุปกรณ์ ไฟฟ้า	26	18,935,274	0.0001	13,397
5	ผลไม้ ถูกันต์	12	305,027	0.004	61,597

ที่มา: Trademap, UNCTAD 2010

2) รายการสินค้าที่มีศักยภาพของนามิเบีย

สินค้าที่มีศักยภาพของนามิเบีย จะต้องเป็นสินค้าที่ นามิเบียมีศักยภาพในการผลิต มากเพียงพอที่จะส่งออกได้ และ สินค้านั้นต้องมีการผลิตมากเพียงพอที่คุ้มค่าต่อการลงทุน ทั้งนี้ การวิเคราะห์ว่าสินค้าใดมีศักยภาพในการผลิตและส่งออกจะใช้ค่า RCA และค่า ECI เป็นเกณฑ์ในการวัด โดย กำหนดให้ สินค้าที่มีค่า RCA และ ECI สูงกว่า 1 เป็นสินค้าที่มีศักยภาพในการส่งออก และ มีการผลิตที่มากเพียงพอต่อการเข้ามาลงทุน

ตารางที่ 13 แสดงสินค้าที่มีค่า RCA และ ECI ของนามิเบีย ที่ มากกว่า 1 ในระดับพิกัด 2 หลัก ทั้งสิ้น 15 กลุ่ม แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มหลัก ได้แก่ เกษตร (รวมประมง และผลิตภัณฑ์จากสัตว์) เครื่องหนัง อัญมณี ยาสูบ และเหมืองแร่

ตารางที่ 13: สินค้าที่มีค่า RCA และ ECI มากกว่า 1 (พิกัดศุลกากรระดับ 2 หลัก) ปี 2552

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

พิกัดศุลกากร	สินค้า	มูลค่าการส่งออก	ค่า ECI	ค่า RCA
'26	สินแร่	826.81	370.02	18.57
'79	สังกะสี	283.89	164.19	73.89
'02	เนื้อสัตว์	159.11	87.38	5.48
'43	หนังเฟอร์และหนังเทียม	6.67	86.26	3.17
'01	สัตว์มีชีวิต	58.55	29.21	11.48
'49	สิ่งพิมพ์	807.27	20.90	56.57
'24	ยาสูบ	46.29	16.05	4.61
'22	เครื่องดื่ม	149.58	13.12	5.63
'03	ประมง	510.76	7.34	23.69
'74	ทองแดง	160.23	6.01	3.59
'71	อัญมณี	959.43	4.33	9.31
'05	ผลิตภัณฑ์จากสัตว์	2.31	4.05	1.06
	เกลือ กำมะถัน ยิปซัม ซีเมนต์ หิน			
'25	อ่อน หินแกรนิต ฯลฯ	70.39	3.05	4.66
'08	ผลไม้	34.58	2.92	1.65
'41	หนังดิบและหนังฟอก	18.55	1.57	2.16

ที่มา: ข้อมูลจาก TradeMap UNCTAD, คำนวณค่า RCA และปรับปรุงข้อมูล โดยสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

อย่างไรก็ตาม สินค้าส่วนใหญ่ของนามิเบียเป็นสินค้าขั้นต้นที่มีการแปรรูปน้อย เช่น อุตสาหกรรมเครื่องหนังที่นามิเบียชำนาญ ได้แก่ หนังขั้นต้น มีโซผลิตภัณฑ์หนังขั้นปลายอย่างกระเป๋า เข็มขัด รองเท้า หรือ สินค้าในกลุ่มประมงที่มีศักยภาพก็เป็นเพียงประมงขั้นต้น (พิกัด 03) มีโซผลิตภัณฑ์ประมงขั้นปลาย (พิกัด 16)

8.1.2 อุตสาหกรรมที่ไทยมีศักยภาพ

การศึกษาเพื่อวิเคราะห์สินค้าที่ไทยมีศักยภาพพิจารณาจากรายการสินค้าที่มีค่า RCA และ ECI มากกว่า 1 ดังปรากฏผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

1) รายการสินค้าส่งออกหลักของไทยไปนามิเบีย

ตารางที่ 14 แสดงมูลค่าการส่งออกสินค้าสูงสุด 5 อันดับแรกของไทยไปยังนามิเบีย ในปี 2552 พบว่า ประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าในกลุ่มของเนื้อสัตว์ ปลา และอาหารทะเลสำเร็จรูปไปนามิเบียสูงเป็นอันดับแรก มีมูลค่าถึง 1.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รองลงมาเป็นผลิตภัณฑ์ยานยนต์ มีมูลค่าการส่งออก 1.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม สินค้าดังกล่าวยังมีส่วนแบ่งตลาดต่ำอยู่มาก

ตารางที่ 14: รายการสินค้า, มูลค่าส่งออกหลักของไทยไปนามิเบียและทั่วโลก และมูลค่าการนำเข้าของนามิเบียจากทั่วโลก ประจำปี 2552

อันดับที่	กลุ่มสินค้า	มูลค่าสินค้าส่งออก ของไทยไปนามิเบีย (พันดอลลาร์สหรัฐฯ)	มูลค่าสินค้าส่งออก ของไทยไปโลก (พันดอลลาร์สหรัฐฯ)	ส่วนแบ่ง (ร้อยละ)	มูลค่าการนำเข้าของ นามิเบียจากโลก (พันดอลลาร์สหรัฐฯ)
1	เนื้อสัตว์ ปลา และอาหาร ทะเลสำเร็จรูป	1,833	5,389,604	0.03	7,910
2	ยานบก	1,070	11,994,653	0.009	115,231
3	ยาง/ผลิตภัณฑ์	374	9,017,555	0.004	6,844
4	ัญชีพืช	156	5,302,413	0.003	4,286
5	อุปกรณ์สิ่งทอ ตกแต่ง	94	1,124,758	0.008	2,530

ที่มา: Trademap, UNCTAD 2010

2) สินค้าที่ไทยมีศักยภาพ

การวิเคราะห์สินค้าใดที่มีศักยภาพ ที่ไทยควรไปลงทุนในนามิเบียจะพิจารณาจากสินค้าที่มีค่า RCA และ ECI มากกว่า 1 ดังแสดงในตารางที่ 15 ซึ่งประกอบไปด้วยสินค้า 10 กลุ่มหลัก ได้แก่ **สินค้าเกษตร** เครื่องสำอาง เหมืองแร่ พลาสติก ยาง สิ่งทอเครื่องนุ่งห่ม เครื่องหนัง ัญมณีและเครื่องประดับ (เช่น นาฬิกา) เครื่องจักรเครื่องใช้ไฟฟ้า และ ยานยนต์

ตารางที่ 15: สินค้าที่มีค่า RCA มากกว่า 1 (พิกัดศุลกากรระดับ 2 หลัก) ของไทย ปี 2552

พิกัด	สินค้า	ค่าRCA	พิกัด	สินค้า	ค่าRCA	พิกัด	สินค้า	ค่าRCA
'03	ประมง	3.23	'33	เครื่องสำอาง	1.15	'58	สิ่งทอพิเศษ	1.20
'07	ผัก	1.35	'34	สบู่ แชมพู เทียนไข และขี้ผึ้ง	1.93	'61	เครื่องนุ่งห่มที่ได้จากการถัก	1.05
'10	ข้าว	5.50	'35	สตาร์ช กาว และ เอนไซม์	2.10	'67	ขนนก ผมมนุษย์ วิก	1.13
'11	แป้ง	3.21	'39	พลาสติก	1.54	'69	เซรามิก	2.01
'16	เนื้อสัตว์และประมงแปรรูป	12.85	'40	ยาง	6.69	'71	อัญมณี	2.15
'17	น้ำตาล	4.52	'41	หนังดิบและหนังฟอก	1.38	'80	ตีบุก	4.59
'19	ผลิตภัณฑ์จากแป้ง เช่น มอลต์สกัด พาสตา ขนมปัง	1.23	'49	สิ่งพิมพ์	2.71	'84	เครื่องจักรกลต่างๆ (รวมคอมพิวเตอร์)	1.43
'20	ผัก	3.08	'54	สิ่งทอใยยาวสังเคราะห์	1.41	'85	เครื่องใช้ไฟฟ้า	1.21
'21	อาหารอื่นๆ	2.02	'55	สิ่งทอใยสั้นสังเคราะห์	2.85	'87	รถยนต์	1.21
'23	อาหารสัตว์	1.35	'56	เวดดิ้ง	1.50	'91	นาฬิกา	1.25
'25	เกลือ กำมะถัน ยิปซัม ซีเมนต์ หินอ่อน หินแกรนิต ฯลฯ	1.53	'57	พรม	1.09			

ที่มา: ข้อมูลจาก TradeMap UNCTAD, คำนวณค่า RCA และปรับปรุงข้อมูล โดยสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

8.1.3 สินค้าที่นามิเบียส่งเสริมให้ลงทุน

จากการวิเคราะห์ทั้งข้อมูลทฤษฎีและประมุขุมิ พบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมที่นามิเบียให้การส่งเสริม ได้แก่ อุตสาหกรรมเหมืองแร่ เกษตร (รวมประมง) สิ่งทอเครื่องนุ่งห่ม ยา เครื่องหนัง เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักรกล และอัญมณี ทั้งนี้ นามิเบียจะให้การส่งเสริมมากที่สุดแก่ อุตสาหกรรมแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่า

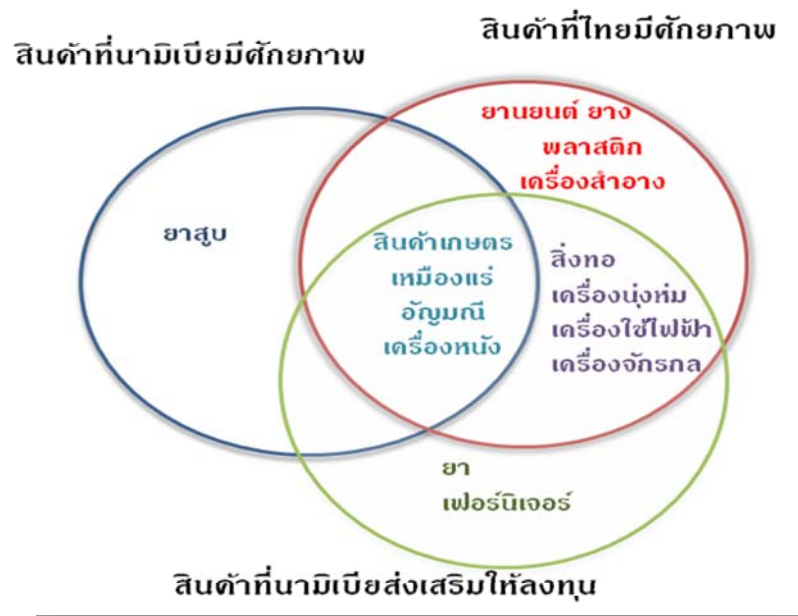
8.1.4 สรุปอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพระหว่างกัน

จากการศึกษา สินค้าที่ไทยมีศักยภาพในการเข้าไปลงทุนยังนามิเบีย โดยใช้ องค์ประกอบในการวิเคราะห์ 3 ประการ พบว่า

1. อุตสาหกรรมที่นามิเบียมีศักยภาพในการผลิต ได้แก่ เกษตร (รวมประมงและผลิตภัณฑ์จากสัตว์) เครื่องหนัง อัญมณี ยาสูบ และ เหมืองแร่
2. อุตสาหกรรมที่ไทยมีศักยภาพในการผลิต ได้แก่ สินค้าเกษตร เครื่องสำอาง เหมืองแร่ พลาสติก ยาง สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องหนัง เครื่องจักรเครื่องใช้ไฟฟ้า และ ยานยนต์
3. อุตสาหกรรมที่รัฐบาลนามิเบียให้การส่งเสริม ได้แก่ เหมืองแร่ เกษตร (รวมประมง) สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม ยา เครื่องหนัง เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักรกล

เมื่อนำผลการศึกษามาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อหาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการลงทุนระหว่างกัน พบว่าสินค้าที่มีครบ 3 องค์ประกอบ คือ นามิเบียมีศักยภาพ ไทยมีศักยภาพ และนามิเบียส่งเสริมให้ลงทุน ได้แก่ กลุ่มสินค้า 4 กลุ่ม คือ กลุ่มสินค้าเกษตร เครื่องหนัง อัญมณี และ กลุ่มผลิตภัณฑ์จากแร่ ดังแสดงในรูปภาพที่ 4

รูปภาพที่ 4: อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพระหว่างกัน

ที่มา: สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

8.2 สาขาบริการที่มีศักยภาพระหว่างกัน

นอกเหนือจากการวิเคราะห์อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการลงทุนระหว่างกันแล้ว ยังมีธุรกิจบริการที่ไทยมีศักยภาพลงทุนในนามิเบียด้วย ทั้งนี้ในการพิจารณาว่า บริการใดมีศักยภาพเข้าไปลงทุนจะพิจารณาจาก 2 องค์ประกอบคือ เป็นบริการที่นามิเบียส่งเสริมให้ลงทุน และเป็นบริการที่ไทยมีศักยภาพในการออกไปลงทุน

จากการศึกษาด้วยข้อมูลทุติยภูมิ และการสำรวจภาคสนาม พบว่า บริการที่นามิเบียส่งเสริมให้ต่างชาติเข้าไปลงทุนอย่างชัดเจน มีทั้งสิ้นรวม 3 สาขาบริการ ได้แก่

- บริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)
- บริการท่องเที่ยว
- บริการก่อสร้าง

เมื่อวิเคราะห์ศักยภาพของไทย จาก 3 สาขาบริการดังกล่าว สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

8.2.1 บริการ ICT

บริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นบริการที่ไทยขาดแคลนบุคลากร จากการศึกษาของสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง⁵³ และแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2 ของประเทศไทย (พ.ศ.2552-2556) พบว่า บุคลากร ICT ของไทยร้อยละ 70 อยู่ในกลุ่มทักษะต่ำ โดยมีโปรแกรมเมอร์และผู้เชี่ยวชาญไม่ถึงร้อยละ 10 ของบุคลากรทั้งหมด อีกทั้งยังประสบปัญหาด้านคุณภาพของผู้ที่จบการศึกษาด้าน ICT ของไทย

นอกจากนั้น ตลาด ICT ของไทยมีส่วนแบ่งการตลาดกระจุกอยู่ที่ผู้นำตลาดเพียงไม่กี่รายเป็นส่วนใหญ่ หรือกล่าวได้ว่า บริการ ICT จำนวนมากของประเทศไทยยังผูกขาดโดยบริษัทเพียงไม่กี่บริษัท ดังนั้นหากมีการส่งเสริมให้ไทยไปลงทุนในกิจการ ICT ในนามิเบีย จึงน่าจะอยู่ในรูปของการลงทุนบริหารจัดการ มากกว่าการเข้าไปทำงานของบุคลากรด้าน ICT ชาวไทยยังนามิเบีย ดังนั้น แม้บริการดังกล่าวจะสามารถเข้าไปลงทุนได้ แต่ก็ยังไม่น่าจะเป็นบริการที่ประสบความสำเร็จมากนัก

8.2.2 บริการท่องเที่ยว

บริการท่องเที่ยวเป็นบริการที่ไทยได้รับการยอมรับอย่างสูงในระดับโลก โดย นอกจากชื่อเสียงด้านสถานที่ท่องเที่ยวแล้ว ยังมีชื่อเสียงด้านความสามารถของบุคลากร เช่น พนักงานโรงแรม พ่อครัว/แม่ครัว มัคคุเทศก์ ที่ได้รับการยอมรับอย่างสูงจากต่างประเทศ

นอกจากนั้น ไทยยังมีจำนวนบุคลากรที่ให้บริการด้านการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก โดยในปี 2552 ไทยมีบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากถึง 1.9 ล้านคน ดังนั้น บริการท่องเที่ยวของไทย (ซึ่งรวมถึง ร้านอาหาร สปา และ โรงแรม) จึงน่าจะเป็นบริการที่มีศักยภาพในการเข้าไปลงทุนยังนามิเบียได้

8.2.3 บริการก่อสร้าง

จากการศึกษาด้วยข้อมูลทุติยภูมิ⁵⁴ พบว่า บริการก่อสร้างเป็นอีกหนึ่งบริการที่ไทยมีศักยภาพในการออกไปลงทุนต่างประเทศ และมีแรงงาน รวมถึงบุคลากรที่มีความสามารถสูงอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้

⁵³ โครงการศึกษาศักยภาพของประเทศไทยไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ระยะที่ 1

⁵⁴ โครงการศึกษาศักยภาพของประเทศไทยไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ระยะที่ 1

ผู้ประกอบการไทยสามารถออกไปลงทุนยังต่างประเทศได้มากโดยในปัจจุบัน บริการก่อสร้างของไทยได้ออกไปลงทุน ยังหลายประเทศทั่วโลก ทั้งในภูมิภาคอาเซียน และ ภูมิภาคอื่นๆ

โดยสรุป จากการพิจารณา 2 ปัจจัย คือ **ไทยมีศักยภาพในการเข้าไปลงทุน และบริการดังกล่าวเป็นบริการที่نامิเบียให้การส่งเสริมการลงทุน** สรุปได้ว่า บริการ ICT ไม่ใช่บริการที่ไทยมีศักยภาพในการเข้าไปลงทุนยังต่างประเทศมากนัก ดังนั้น **บริการที่คาดว่าจะมีโอกาสในการเข้าไปลงทุนในนามิเบีย จึงได้แก่ บริการท่องเที่ยว และ บริการก่อสร้าง** เท่านั้น

8.3 การวิเคราะห์โอกาสและเส้นทางลงทุนที่เหมาะสมในแต่ละอุตสาหกรรม

จากการวิเคราะห์ ได้สรุปกลุ่มอุตสาหกรรมที่ควรเข้าไปลงทุนยังนามิเบีย ไว้ 4 กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งได้แก่ **กลุ่มผลิตภัณฑ์แร่ กลุ่มอัญมณี ผลิตภัณฑ์เกษตร และ เครื่องหนัง** และได้สรุปการบริการที่คาดว่าไทยน่าจะมีโอกาสในการเข้าไปลงทุนในนามิเบียไว้ 2 กลุ่ม ได้แก่ **บริการท่องเที่ยว และ บริการก่อสร้าง** ในการวิเคราะห์ในส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์ในรายละเอียด ว่าไทยควรเข้าไปลงทุนในรูปแบบใด และ ในกิจกรรมย่อยประเภทใด ในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม ดังนี้

8.3.1 อุตสาหกรรมการเกษตร

เนื่องจากสินค้าเกษตรมีความหลากหลายและขึ้นอยู่กับภูมิประเทศและสภาพแวดล้อม ในการวิเคราะห์จึงเน้นไปที่การเปรียบเทียบด้านต่างๆ ระหว่างไทยกับนามิเบีย ซึ่งได้แก่ วัตถุประสงค์สำคัญในการผลิตซึ่งได้แก่ ปุ๋ย และ พื้นที่เพาะปลูก สินค้าที่มีความสามารถ และการตลาดของสินค้า ดังนี้

ด้านลักษณะทางภูมิศาสตร์ พบว่า ไทยกับนามิเบีย มีความแตกต่าง กันกล่าวคือ ไทยตั้งอยู่ในเขตเส้นศูนย์สูตร และอยู่ใกล้แหล่งน้ำ ทำให้มีลักษณะภูมิประเทศร้อนชื้น ซึ่งเหมาะแก่การเพาะปลูก ในขณะที่นามิเบียนั้น แม้อยู่ติดทะเล แต่เพราะห่างไกลจากเส้นศูนย์สูตร (อยู่บนเส้น Tropic of Capricorn) และไม่มีแหล่งน้ำ ทำให้ภูมิประเทศมีลักษณะ ร้อน แห้งแล้ง และ โดยมากเป็นทะเลทราย⁵⁵ (ดังแสดงในรูปภาพที่ 5) ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการเพาะปลูกจึงพบว่า ไทยมีสัดส่วนพื้นที่ประมาณ ร้อยละ 34.5 ซึ่งมากกว่านามิเบียที่มีเพียงร้อยละ 8 ของพื้นที่ทั้งหมดเท่านั้น

⁵⁵ เช่น ทะเลทราย Kalahari (900,000 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ทั้งในนามิเบีย และ แอฟริกาใต้) และ ทะเลทราย Namib (80,900 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ทั้งใน นามิเบีย และ อังโกลา)

รูปภาพที่ 5: ลักษณะพื้นที่เกษตรกรรมของนามิเบีย

ภาพที่ 1: ด้วยพื้นที่ที่มีลักษณะแห้งแล้ง ทำให้พื้นที่เกษตรส่วนใหญ่ใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์ มากกว่าเพาะปลูก

ภาพที่ 2: แสดงสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ของนามิเบียที่แห้งแล้งเป็นทะเลทราย พืชที่ขึ้นส่วนมากเป็น ไม้พุ่มหนาม (Thorn Bush) ทำให้เพาะปลูกได้ลำบาก

ที่มา: *Carol Rusinek, photorepli.ca* และ การสำรวจภาคสนาม

ด้วยเหตุที่สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่ของนามิเบีย เป็นพื้นที่แห้งแล้ง และ เป็นทะเลทราย ทำให้นามิเบียไม่อาจเพาะปลูกพืชได้ดี การผลิตสินค้าเกษตรของประเทศ จึงเน้นไปที่การเลี้ยงสัตว์ เช่น เนื้อวัว เนื้อแกะ ที่มีมูลค่าการส่งออกร้อยละ 16 ของการส่งออกสินค้าเกษตร และจับสัตว์น้ำ เช่น เนื้อปลาแช่แข็ง ที่มีมูลค่าการส่งออกสูงถึงร้อยละ 50 ของการส่งออกสินค้าเกษตร รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากป่า เช่น งามช้าง เขาสัตว์ และมีการเพาะปลูกพืชบางชนิดที่เหมาะสมกับสภาพภูมิศาสตร์ เช่น มันฝรั่ง หอม องุ่น เมล่อน บ้าง

ด้านนุ้ย หากพิจารณาจากมูลค่าการค้าพบว่า ทั้งไทยและนามิเบียอยู่ในสถานะผู้นำเข้า โดยไทยขาดดุลมากถึง 2,282 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในขณะที่นามิเบียขาดดุลอยู่ 21 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แสดงให้เห็นว่าทั้ง 2 ประเทศ ไม่ใช่ประเทศที่มีศักยภาพในการผลิตนุ้ย

ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์นั้น ไทยมีความสามารถในการผลิตผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่สูงกว่านามิเบีย เช่น ไทยมีความสามารถแปรรูปปลากระป๋องค่อนข้างสูง หรือแม้แต่การแปรรูปผลไม้เป็นน้ำผลไม้กระป๋อง รวมทั้งผลิตภัณฑ์แปรรูปมันสำปะหลัง ในขณะที่นามิเบียมีการผลิตผลิตภัณฑ์แปรรูปไม่มากนัก ผลิตภัณฑ์แปรรูปที่สำคัญคือ เบียร์ ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกสูงถึง ร้อยละ 15 ของการส่งออกสินค้าเกษตรทั้งหมด

ด้านการตลาด พบว่า ตลาดของนามิเบีย เป็นคนละตลาดกับไทย กล่าวคือ ตลาดของไทยจะอยู่ในอาเซียน ญี่ปุ่น และ สหรัฐฯ ในขณะที่ตลาดของนามิเบีย อยู่ในสเปน และ ประเทศในแถบแอฟริกาตอนใต้ที่อยู่ติดกันคือ แองโกลา และ แอฟริกาใต้

จากการวิเคราะห์จึงพบว่า ลักษณะของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพระหว่างกัน ได้แก่ **กิจการเกษตรแปรรูป** เช่น ปลากระป๋อง ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์แปรรูป หรือ การลงทุนในกิจการเกษตรที่มุ่งเน้นตลาดยุโรปตอนใต้ และทวีปแอฟริกาตอนใต้

ตารางที่ 16: เปรียบเทียบอุตสาหกรรมเกษตรของไทยและนามิเบียในกิจกรรมและประเด็นต่าง ๆ⁵⁶

	ความสามารถของไทย	ความสามารถของนามิเบีย
ปุ๋ย	เป็นผู้นำเข้า	เป็นผู้นำเข้า
ความอุดมสมบูรณ์ ดินและน้ำ	พื้นที่เหมาะสมในการเพาะปลูก ร้อยละ 34.5 ปลูกถั่ว 6.93% ยังไม่ได้ปลูกถั่ว ร้อยละ 27.54 (พื้นที่ 513 ตารางกิโลเมตร)	พื้นที่เหมาะสมในการเพาะปลูก ร้อยละ 1 ปลูกถั่ว 0.01% ยังไม่ได้ปลูกถั่ว ร้อยละ 0.99 (พื้นที่กว้างประชากรน้อย โดยมากยังไม่ได้แผ้วถาง) (พื้นที่ 824 ตารางกิโลเมตร)
สินค้าที่ ถนัด (RCA สูง)	ประมงทุกประเภท ผักแช่แข็ง มันสำปะหลัง ผลไม้สด ผลไม้แห้ง ข้าว น้ำตาล อาหารสัตว์	สัตว์มีชีวิต เนื้อวัว เนื้อแกะ เนื้อปลา กุ้ง หอย งา ข้าว เขา สัตว์ มันฝรั่ง หอม องุ่น เมล่อน
การแปรรูป	เนื้อแปรรูป น้ำผลไม้ ปลากระป๋อง ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	อาหารแปรรูป เหล้า เบียร์
การตลาด	ตลาดหลัก คือ อาเซียน ญี่ปุ่น สหรัฐฯ	ส่งออกทั้งหมด 1,017 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ร้อยละ 50 คือประมง (เนื้อปลาฟิลเลต์) ร้อยละ 16 คือ เนื้อสัตว์ (เนื้อวัว เนื้อแกะสดและแช่แข็ง) ร้อยละ 15 คือ เบียร์ ตลาดหลัก คือ แอฟริกาใต้ (ร้อยละ 37) สเปน (ร้อยละ 24) และ แองโกลา (ร้อยละ 8) (ปี 2551)

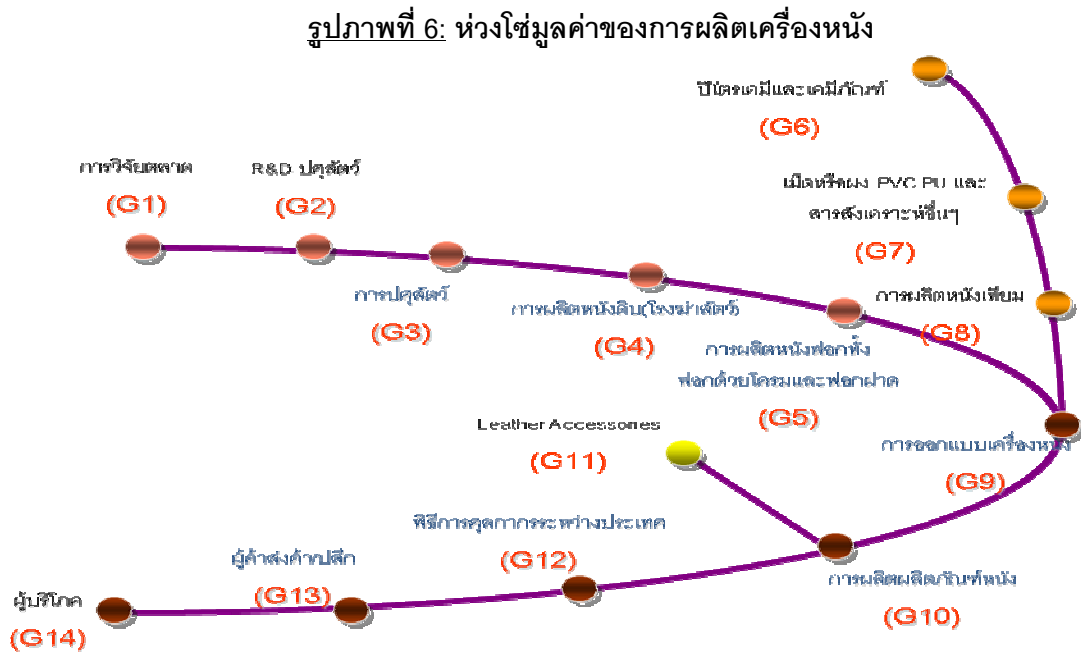
ที่มา: ข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกจาก CIA World Fact Book ข้อมูลการส่งออกจาก TradeMap, UNCTAD ประเมินผลและรวบรวมโดยสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

หมายเหตุ: ความสามารถในการแข่งขันพิจารณาจากค่าดัชนี RCA หากสูงกว่า 1 แสดงว่ามีความสามารถ

⁵⁶ ข้อมูลปี 2551

8.3.2 อุตสาหกรรมเครื่องหนัง

รูปภาพที่ 6 แสดงห่วงโซ่มูลค่าของการผลิตเครื่องหนัง โดยเครื่องหนังสามารถผลิตได้จากวัตถุดิบหลัก 2 ชนิด คือ หนังแท้และหนังเทียม หนังแท้จะเริ่มต้นจากการเลี้ยงสัตว์ ก่อนที่นำหนังของสัตว์ที่ได้จากการฆ่ามาฟอกเป็นหนังแท้ ซึ่งแตกต่างจากหนังเทียมที่เริ่มต้นที่ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี ทำการแยกก๊าซ เพื่อนำมาผลิตเป็น PU และ PVC ใช้ในการผลิตเป็นหนังเทียม⁵⁷

ที่มา: สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง, โครงการศึกษาผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าเพื่อเสนอแนะมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบให้สามารถปรับตัว

ประเทศไทยมีการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่ดีทำให้ผลิตหนังเทียมได้ดี แต่เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ที่ไม่เหมาะสมในการเลี้ยงสัตว์ประเภทแกะ หรือความไม่นิยมในการเลี้ยงสัตว์ประเภทโคกระบือเพื่อฆ่าเป็นอาหาร ส่งผลให้หนังประเภทดังกล่าวมีการผลิตน้อยและมีราคาต้นทุนสูงในประเทศไทย ผู้ประกอบการจึงต้องนำเข้าหนังดิบมาฟอก หรือ นำเข้าหนังฟอกมาผลิตเครื่องหนังทดแทนการผลิตในประเทศ

อย่างไรก็ตามจากการศึกษา พบว่า ไทยมีความสามารถในการผลิตสินค้าหนังชั้นกลางและปลายน้ำ เช่น หนังฟอก เครื่องหนัง และ รองเท้า ส่วนหนึ่งเพราะคนไทยมีฝีมือในการตัดเย็บเป็นพื้นเดิมอยู่แล้ว แต่ไม่มีความสามารถในการผลิตหนังขั้นต้นเช่น หนังดิบ อย่างหนังแกะและโคกระบือ แต่จะมีศักยภาพเพียงหนังอื่นๆ เช่น หนังงู หนังจระเข้ โดยตลาดหลักของไทยจะอยู่ในสหรัฐฯและญี่ปุ่น

⁵⁷ จะเห็นได้ว่า หนังแท้มีขั้นตอนในการผลิตยุ่งยากกว่าหนังเทียม และ ด้วยขั้นตอนที่ยุ่งยากกว่าของหนังแท้ จึงทำให้หนังแท้มีราคาสูงกว่าหนังเทียม

ในขณะที่นามิเบียที่ได้วิเคราะห์ไว้ในส่วนของกรณีวิเคราะห์อุตสาหกรรมเกษตร ว่ามีศักยภาพในการเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะ โคและแกะ ทำให้มีศักยภาพในการผลิตหนังโคและหนังแกะ นอกจากการผลิตหนังดิบแล้ว นามิเบียยังมีศักยภาพในการผลิตหนังฟอกด้วย โดยหนังฟอกของนามิเบียมีคุณภาพที่ดี จึงสามารถส่งออกไปยังประเทศที่ผลิตสินค้ามีคุณภาพสูงอย่างอิตาลี ได้

อย่างไรก็ตาม นามิเบียไม่ใช่ประเทศที่มีศักยภาพในการผลิตเครื่องหนัง และรองเท้า โดยในปี 2551 นั้น นามิเบียมีการส่งออกรองเท้าและเครื่องหนัง เพียงร้อยละ 15 ของการส่งออกผลิตภัณฑ์หนังทั้งหมดเท่านั้น โดยมากถึงร้อยละ 85 เป็นการส่งออกหนังดิบและหนังฟอก ซึ่งแตกต่างจากไทย ที่มีการส่งออกหนังฟอกน้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ การส่งออกรองเท้าและเครื่องหนัง

จากผลการวิเคราะห์ จึงสามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะในการลงทุนในนามิเบียของไทยในอุตสาหกรรมหนังได้ว่า ไทยสามารถไปลงทุนในอุตสาหกรรมฟอกหนังและผลิตเครื่องหนังและรองเท้าในนามิเบียได้ ซึ่งจะส่งผลในการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันด้านปัจจัยการผลิตได้เป็นอย่างดี

ตารางที่ 17: เปรียบเทียบอุตสาหกรรมหนังของไทยและนามิเบียในกิจกรรมและประเด็นต่าง ๆ⁵⁸

	ความสามารถของไทย	ความสามารถของนามิเบีย
หนังดิบ	หนังอื่นๆ (เช่น งู นกกระเจดเทศ จระเข้)	หนังแกะ หนังอื่นๆ
หนังเทียม	หนังเฟอร์เทียม	หนังเฟอร์เทียม
หนังฟอก	หนังวัว และ หนังอื่นๆ	หนังวัว หนังแกะ
รองเท้า	รองเท้าแตะ รองเท้าหนัง รองเท้ายาง	ไม่มี
เครื่องหนัง	เครื่องหนังอื่นๆ ที่ไม่ใช่กระเป๋า (กระเป๋ามีบ้างแต่ ส่งออกไม่สูงนักเพราะโดยมากตลาดอยู่ในประเทศ)	ไม่มี
การตลาด	ส่งออกหนังฟอก 330 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เครื่องหนัง 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รองเท้า 800 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตลาดหลักของหนังฟอก คือ ฮองกง จีน เวียดนาม ตลาดหลักของเครื่องหนัง คือ สหรัฐฯ ญี่ปุ่น ตลาดหลักของรองเท้า คือ สหรัฐฯ เดนมาร์ก	มีการส่งออกในปี 2551 เพียง 22 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ร้อยละ 85 คือหนังดิบและหนังฟอก ร้อยละ 5 คือเครื่องหนัง ร้อยละ 10 คือ รองเท้า ตลาดหลักของรองเท้าคือ แองโกลา ตลาดหลักของหนังฟอกคือ อิตาลี และแอฟริกาใต้

ที่มา: สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง ข้อมูลจาก TradeMap, UNCTAD 2010

⁵⁸ ข้อมูลปี 2551

8.3.3 อุตสาหกรรมแร่

จากการศึกษา โดยใช้ค่าดัชนี RCA เป็นดัชนีชี้วัด พบว่า แร่ที่นามิเบียมีศักยภาพในการผลิตและส่งออก สูง (ไม่รวมอัญมณีโดยเฉพาะเพชร) ได้แก่ **เกลือ กำมะถัน พัมมิส หินแกรนิต หินอ่อน ซีเมนต์ เฟลสปาร์ (หินฟันม้า) มังกานีส ตะกั่ว สังกะสี ยูเรเนียม ทองคำ และ ทองแดง** จะเห็นได้ว่า นามิเบีย มีสินแร่หลายประเภท

กิจการเหมืองแร่ของ นามิเบีย เป็นกิจการที่รัฐบาลของนามิเบียเปิดโอกาสให้นักลงทุนเข้ามาทำสัมปทาน ในปัจจุบันมีผู้ได้รับสัมปทานทั้งหมด 65 ราย (ไม่รวมเพชร) โดยแร่ที่มีผู้ได้รับสัมปทานตั้งแต่ 4 รายขึ้นไป ได้แก่ หินอ่อน หินแกรนิต ทองแดง และ ทัวร์มาลีน

8.3.4 อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

ด้านแร่มีค่านั้น ไทยมี หินสี พลอย และรัตนชาติ แต่ไม่มีเพชรและทอง ในขณะที่นามิเบียนั้น เป็นประเทศผู้ผลิตเพชรรายใหญ่ของโลกมีเหมืองเพชรอยู่หลายแห่ง ทั้งที่อยู่ในแผ่นดินและที่อยู่ในทะเล⁵⁹ โดยในปี 2551 นามิเบีย สามารถผลิตได้ทั้งหมด 1.5 ล้านกะรัต⁶⁰ โดยเพชรทั้งหมดเป็นเพชรสำหรับทำเครื่องประดับ ที่มีคุณภาพสูงมาก⁶¹

เพชรดิบ โดยมากของ นามิเบีย ถูกผูกขาดโดย บริษัท De Beer ภายใต้ชื่อบริษัท Namdeb มาตั้งแต่ Ernest Oppenheimer ได้สัมปทานเหมืองเพชรของนามิเบีย ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 นอกจากนั้น ภายใต้สัญญาสัมปทานดังกล่าว ที่ให้สิทธิ์แก่ บริษัท De Beer ในการกำหนดผู้มีสิทธิ์ซื้อเพชรดิบของบริษัทได้เอง ทำให้ De Beer ไม่เพียงสามารถกำหนดทิศทางของตลาดเพชรดิบ ยังสามารถกำหนดทิศทางของตลาดเพชรทั้งตลาดของ นามิเบียได้อีกด้วย

อำนาจผูกขาดดังกล่าว ไม่ได้จำกัดอยู่ในนามิเบียเท่านั้น ด้วยสัญญาลักษณะเดียวกันนี้ และ ด้วยเหตุที่ De Beer เป็นผู้ผลิตรายใหญ่ และ เกือบจะเป็นรายเดียวในขณะนั้น คือ เกินร้อยละ 80 ของตลาดเพชรดิบโลก จึงทำให้ De Beer เป็นผู้กำหนดทิศทางเพชรทั้งตลาดของโลกด้วย

⁵⁹ เพชรโดยมากของนามิเบียเป็นเพชรที่ไหลจากแผ่นดินในทวีปแอฟริกา ผ่านแม่น้ำ Orange ออกสู่ทะเลฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติก เหมืองเพชรของนามิเบีย จำนวนมากจึงอยู่ในทะเล, ข้อมูลจาก Ministry of Mines and Energy ของ นามิเบีย

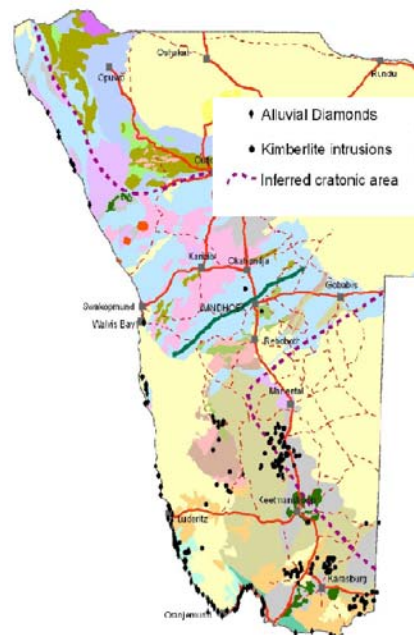
⁶⁰ ปี 2550 ผลิตได้ 2.2 ล้านกะรัต, ข้อมูลจาก <http://www.info-diamond.com/> สืบค้นเมื่อวันที่ 14 กันยายน พ.ศ.2553

⁶¹ จากการจัดอันดับโดย info-diamond เพชรจากนามิเบียถูกจัดให้เป็นเพชรในระดับที่มีคุณภาพสูงสุด (5 ดาว) ซึ่งมีเพียง 3 ประเทศ คือ แองโกลา และรัสเซีย เท่านั้น ที่อยู่ในระดับนี้

จนเมื่อ ปี 2541 Lev Leviev ซึ่งในอดีตเป็นเพียงผู้ซื้อเพชรดิบจาก De Beer ได้เริ่มต้นทำธุรกิจแข่งขันกับ De Beer ขึ้น โดย นามิเบียเป็นประเทศหนึ่งที่ Lev Leviev ตัดสินใจแข่งขันกับ De Beer โดยใช้การถือครองหุ้นร่วมกับชาวนามิเบีย ภายใต้ชื่อบริษัท Namco เพื่อทำเหมืองเพชร และในปัจจุบันได้ขยายกิจการไปสู่การเจียระไนเพชร ร่วมกับชาวนามิเบีย ด้วย ทำให้ อำนาจการผูกขาดเพชร ของ De Beer ในนามิเบียลดลง

อย่างไรก็ตามด้วยข้อตกลงระหว่างรัฐบาลกับ De Beer ทำให้ Namibian Diamond Trading Company (NDTC) ซึ่งเป็นผู้ผูกขาดการขายเพชรดิบของรัฐ สามารถขายเพชรดิบให้แก่บริษัทท้องถิ่น ได้เพียงร้อยละ 16 ของเพชรที่ผลิตได้ทั้งหมดต่อปีเท่านั้น ซึ่งหากพิจารณาจากปริมาณเพชรที่ขุดได้ในแต่ละปีคือ ประมาณ 2 ล้านกะรัต ซึ่งจาก 2 ล้านกะรัตนั้น จะมีเพียงประมาณร้อยละ 40 เท่านั้นที่สามารถนำมาเจียระไนได้ จึง เหลือเพชรให้แก่บริษัทเพชรท้องถิ่นในประเทศที่มีถึง 12 บริษัท เพียง 154,000 กะรัตต่อปี⁶² เท่านั้น อุตสาหกรรมเจียระไนเพชรในนามิเบีย จึงมิได้เปิดกว้างแก่นักลงทุนรายใหม่ และไม่น่าจะเป็นทิศทางการลงทุนที่เหมาะสมของไทยนัก

รูปภาพที่ 7: แผนที่แสดงบริเวณเหมืองเพชรในนามิเบีย

ที่มา: Ministry of Mines and Energy ของ นามิเบีย

⁶² John Grobler, 2007, *Namibia's raw diamond deal*

แต่หากพิจารณาจาก ศักยภาพที่แตกต่างกัน ระหว่างไทยกับนามิเบีย พบว่า นามิเบียแม้จะผลิตเพชรได้มาก แต่กลับมีการส่งออกเครื่องประดับไปน้อยมาก ในขณะที่ไทยมีศักยภาพและสามารถส่งออกเครื่องประดับเพชรได้มาก คือ มากถึงร้อยละ 61 ของการส่งออกเครื่องประดับของไทยในปี 2552⁶³ กอปรการเจริญในและการผลิตเครื่องประดับ เป็นอุตสาหกรรมที่รัฐบาลนามิเบียต้องการอย่างมาก⁶⁴ **กิจการผลิตเครื่องประดับจากเพชรในนามิเบีย จึงน่าจะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการเข้าไปลงทุนของไทยในอุตสาหกรรมนี้ มากกว่าการทำธุรกิจเหมืองเพชร**

ตารางที่ 18: เปรียบเทียบอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทย และนามิเบียในกิจกรรมและประเด็นต่างๆ

	ความสามารถของไทย	ความสามารถของนามิเบีย
แร่	หินสี รัตนชาติ พลอย	เพชร ทอง
เครื่องประดับ	เครื่องทองเครื่องเงิน เครื่องเพชรพลอย เพชรพลอยเทียม	ไม่มี
การตลาด	ในปี 2552 มูลค่าส่งออก 4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ไม่รวม ทอง ทองคำขาว เงิน ไม่แปรรูป) ส่งไป สหรัฐฯ 837 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ไปฮ่องกง 720 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งนี้ สินค้าที่ส่งออกเป็นเครื่องประดับถึง 2.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	ส่งออกประมาณ 902 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นเพชร 900 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ส่งไปอังกฤษ 684 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ปี 2551)

ที่มา: สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง ข้อมูลจาก TradeMap, UNCTAD 2010

8.3.5 บริการก่อสร้าง

บริการก่อสร้าง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.4 ของ GDP ของนามิเบียในปี 2551⁶⁵ บริการก่อสร้าง ทั้งการสร้างถนน และ ระบบสาธารณูปโภคต่างๆ และ การก่อสร้างของเอกชน เป็นสิ่งที่รัฐบาลนามิเบีย สนับสนุนอย่างมาก เพราะนอกจากจะสร้างการจ้างงาน และ กระตุ้นเศรษฐกิจแล้ว ยังเป็นการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคในประเทศ อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านอื่นตาม ในปัจจุบันจึงมีโครงการก่อสร้างที่ภาครัฐเปิดให้เอกชนและต่างชาติเข้ามาประมูลโครงการมากมาย รวมถึง โครงการก่อสร้างวางรถไฟ สาย Trans Kalahari ด้วย

⁶³ ไม่รวมทองคำบริสุทธิ์ (ไม่ใช่ทองรูปพรรณ)

⁶⁴ จากการสัมภาษณ์ในการสำรวจภาคสนาม

⁶⁵ African Economic Outlook ข้อมูล ณ วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2553

ปัจจุบันมีบริษัทวิศวกรรมก่อสร้างในนามิเบียที่ขึ้นทะเบียนทั้งหมด 33 บริษัท และมีบริษัทวิศวกรรมให้คำปรึกษา 30 บริษัท⁶⁶ อย่างไรก็ตาม ด้วยเหตุที่ปัจจุบัน คนผิวดำในนามิเบียจบการศึกษาในระดับวิศวกรรมไม่มากนัก ทำให้บริษัทส่วนใหญ่เหล่านี้ มีชาวตะวันตกเป็นเจ้าของ และด้วยเหตุที่ชาวตะวันตกเป็นเจ้าของ รัฐบาลที่เป็นของคนผิวดำ ซึ่งเคยมีนโยบายลดบทบาทของชาวตะวันตกมาก่อน จึงไม่มีความจำเป็นต้องปกป้องกิจการเหล่านี้ และ เปิดโอกาสให้มีบริษัทจากต่างชาติเข้ามาแข่งขันในธุรกิจได้อย่างเสรี

นอกจากนั้น จากการสัมภาษณ์ Mr.Jakova Kataumba ผู้แทนการค้าของรัฐบาลนามิเบียประจำประเทศอินเดีย ไทยและมาเลเซีย⁶⁷ ได้แสดงความต้องการให้นักลงทุนไทยเข้าไปลงทุนในธุรกิจก่อสร้างในนามิเบีย โดย Mr.Jakova ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงว่ากำลังมีโครงการก่อสร้างเพิ่มเติมในนามิเบียมากขึ้น โดยเฉพาะในเขตนอกเมืองหลวง ดังนั้น ในการพิจารณาผู้ทางการลงทุนของนักลงทุนไทยนั้น ขอให้พิจารณาแต่ผู้ทางในเมืองหลวง คือ กรุงวินด์ฮุก เท่านั้น เพราะการก่อสร้างของนามิเบีย ในปัจจุบันเน้นการขยายไปยังเมืองอื่นมากขึ้น

บริการก่อสร้าง จึงเป็นธุรกิจหนึ่งที่น่าสนใจ และน่าจะมีโอกาสดีในการลงทุนยังนามิเบีย โดยบริษัทที่จะเข้าไปลงทุนนั้น ควรพิจารณาจากทั่วประเทศ โดยเฉพาะเขตเมืองใหม่ มากกว่าการเน้นพิจารณาเพียงเมืองหลวง คือ กรุงวินด์ฮุก เท่านั้น

8.3.6 การท่องเที่ยว

หากพิจารณาจาก แหล่งท่องเที่ยว โดยใช้จำนวนแหล่งมรดกเป็นเกณฑ์ พบว่า นามิเบียมีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับมรดกโลกน้อยมาก คือมีเพียง 1 แห่ง เท่านั้น แหล่งท่องเที่ยวส่วนมากของนามิเบีย จึงเป็นการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เป็นส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวโดยมาก เข้ามาท่องเที่ยวยังนามิเบีย เพราะ อยู่ใกล้กับแอฟริกาใต้ และเป็นประเทศที่มีความปลอดภัย และ เยียบสงบ

⁶⁶ Intracen, UNCTAD

⁶⁷ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ.2553

รูปภาพที่ 8: การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและ มรดกโลกของนามิเบีย

ซ้าย: Twyfelfontien ซึ่งเป็นมรดกโลก

ขวา: การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติของนามิเบีย

ที่มา: wikipedia.org

หากเปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยวต่อบุคลากรในอุตสาหกรรม ตามตารางที่ 19 พบว่า นามิเบียมีจำนวนผู้ให้บริการน้อยกว่าไทย โดย สัดส่วนนักท่องเที่ยวต่อผู้ให้บริการของนามิเบียอยู่ที่ 46.5 คนต่อปี ในขณะที่ไทยมีสัดส่วนเพียง 7.8 คนต่อปี นั่นคือ มีผู้ให้บริการในสัดส่วนที่สูงกว่าธุรกิจบริการท่องเที่ยวในนามิเบีย โดยเฉพาะการให้บริการโดยตรง เช่น ร้านอาหาร ไกด์ ทัวร์ สปา และที่พัก

การเปิดธุรกิจบริการการท่องเที่ยวโดยเน้นความสงบเงียบ และเป็นธรรมชาติ เป็นจุดขายร่วมกับการนำแรงงานท่องเที่ยวไทย ซึ่งมีทั้งความสามารถในการให้บริการและปริมาณที่มากกว่านามิเบีย เข้ามาในการประกอบกิจการน่าจะเป็นทิศทางของการลงทุนในบริการท่องเที่ยวในนามิเบีย

ตารางที่ 19: เปรียบเทียบอุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยวของไทยและนามิเบีย ในกิจกรรมและประเด็นต่างๆ ปี 2551

หน่วย: คน	นามิเบีย	ไทย
แรงงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	20,000	1,858,000
แรงงานในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับท่องเที่ยว	77,000	3,911,000
จำนวนนักท่องเที่ยว	929,000	14,464,000
นักท่องเที่ยวต่อแรงงานในอุตสาหกรรม	46.45	7.78
นักท่องเที่ยวต่อแรงงานเกี่ยวเนื่อง	12.06	3.70

ที่มา: ข้อมูลจาก World Economic Forum, The Travel and Tourism Competiveness Report 2009

จากการศึกษาและวิเคราะห์อุตสาหกรรมและบริการที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการเข้าไปลงทุนในประเทศนามิเบีย นั้น สามารถสรุปออกมาได้ดังตารางที่ 20

**ตารางที่ 20: ข้อเสนอแนะในการลงทุนและทำธุรกิจของไทยในอุตสาหกรรม
และบริการที่น่าสนใจในนามิเบีย**

อุตสาหกรรมหรือบริการ	ข้อแนะนำ
ผลิตภัณฑ์แร่	แร่ที่มีโอกาสดีคือ เหล็ก ก๊าซถ่าน พัมมิส หินแกรนิต หินอ่อน ซีเมนต์ เฟลสปาร์ (หินฟันม้า) แมงกานีส ตะกั่ว สังกะสี ยูเรเนียม ทองคำ และ ทองแดง
อัญมณี	กิจการที่มีแนวโน้มและโอกาสดี คือ กิจการผลิตเครื่องประดับจากเพชร
เกษตร	กิจการที่มีแนวโน้มและโอกาสดีคือ กิจการเกษตรแปรรูป เช่น ปลากระป๋อง ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์แปรรูป หรือ การลงทุนในกิจการเกษตรที่มุ่งเน้นตลาดยุโรปตอนใต้ และทวีปแอฟริกาตอนใต้
เครื่องหนัง	กิจกรรมที่ควรเข้าไปลงทุนคือ การฟอกหนังและการผลิตเครื่องหนังและรองเท้า
ท่องเที่ยว	ควรเน้นธุรกิจบริการการท่องเที่ยวที่เน้นความสงบเงียบ และเป็นธรรมชาติ เป็นจุดขาย ร่วมกับการนำแรงงานท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีทั้งความสามารถในการให้บริการและปริมาณที่มากกว่านามิเบีย มาเป็นผู้ให้บริการ
ก่อสร้าง	บริษัทที่จะเข้าไปลงทุนนั้น ควรพิจารณาจากทั่วประเทศ โดยเฉพาะเขตเมืองใหม่ มากกว่าการเน้นพิจารณาเพียงเมืองหลวง คือ กรุงวินด์ฮุก เท่านั้น

บทที่ 9

สรุปขั้นตอนการจัดตั้งธุรกิจและหน่วยงานสนับสนุนนักลงทุนที่สำคัญ

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน และโครงสร้างพื้นฐานทั้งจากข้อมูลทุติยภูมิ และปฐมภูมิโดยเฉพาะจากการสำรวจภาคสนามในประเทศนามิเบีย สรุปได้ว่านามิเบียมีสภาพแวดล้อมทางการลงทุนดี นโยบายส่งเสริมการลงทุนทั่วไปน่าสนใจ โดยนามิเบียมุ่งเน้นส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ให้กับประเทศเป็นสำคัญ และมีสภาพการเมืองที่ค่อนข้างมั่นคง อีกทั้งนามิเบียยังมีทำเลที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการกระจายสินค้าไปยังประเทศเพื่อนบ้านได้ อย่างไรก็ตาม การลงทุนในนามิเบียยังนับว่ามีอุปสรรคอยู่หลายประการ เช่น ขนาดตลาดที่เล็ก รายได้ประชากรชาติต่อหัวที่ไม่สูง การขาดแรงงานที่มีฝีมือ และการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคที่ยังขาดประสิทธิภาพ แม้ว่านามิเบียมีนโยบายสนับสนุนการลงทุนที่ให้สิทธิประโยชน์ค่อนข้างมาก ทั้งในด้านภาษีและด้านค่าใช้จ่ายอื่นๆ แต่สิทธิประโยชน์เพื่อการส่งเสริมการลงทุนดังกล่าวจะได้รับการพิจารณาสนับสนุนต่อเมื่อเข้ามาลงทุนในประเทศแล้ว ดังนั้น นามิเบียยังมีความจำเป็นต้องพิจารณาปรับปรุงกฎระเบียบ และกฎหมายการลงทุนต่างๆ ซึ่งปัจจุบัน กล่าวได้ว่าค่อนข้างล้าสมัย รวมถึงการให้อิสระหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการลงทุนยังค่อนข้างจำกัด นามิเบียจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมการลงทุนในประเทศให้มีประสิทธิภาพในการดึงดูดการลงทุนมากยิ่งขึ้น

สำหรับอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการขยายโอกาสการลงทุนระหว่างไทยกับนามิเบีย ได้แก่ กลุ่มสินค้าเกษตร เครื่องหนัง อัญมณี และ กลุ่มผลิตภัณฑ์จากแร่ ส่วนบริการที่มีศักยภาพ ได้แก่ บริการท่องเที่ยว และ บริการก่อสร้าง

สำหรับขั้นตอนในการจัดตั้งธุรกิจในนามิเบีย มีค่าใช้จ่ายรวมประมาณ 500 ดอลลาร์สหรัฐฯ และมีระยะเวลาในการดำเนินการไม่เกิน 74 วันทำการ ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนใหญ่ที่สำคัญ คือ การฝากเงินลงทุน ขั้นต้น การจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท และการขึ้นทะเบียนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ดังแสดงในรูปภาพที่ 9

รูปภาพที่ 9: ขั้นตอนการจัดตั้งธุรกิจในนามิเบีย

ที่มา: สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการไทยที่สนใจจะเข้าไปประกอบธุรกิจ หรือลงทุนในประเทศนามิเบีย สามารถติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทย และในประเทศนามิเบียได้โดยตรง เพื่อศึกษาหรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม และขอความร่วมมือในการสนับสนุน/อำนวยความสะดวกเบื้องต้นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สำคัญ ปรากฏดังรูปภาพที่ 10

รูปภาพที่ 10: หน่วยงานที่ให้ข้อมูลการลงทุนในประเทศนามิเบีย

ที่มา: รวบรวมโดยสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง